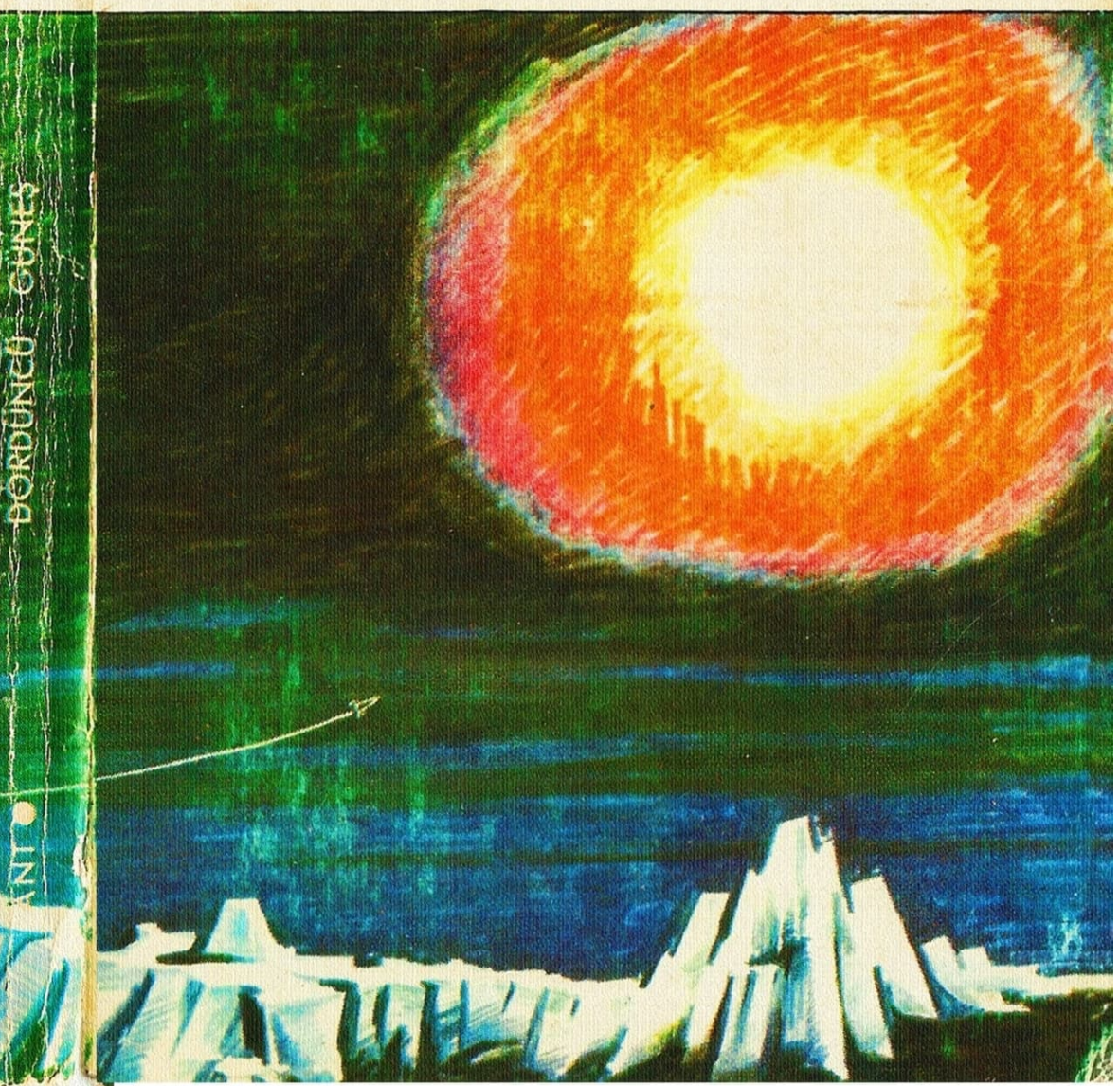
HİKAYELER

dördüncü güneş

ant

Uzay Hikayeleri

DÖRDÜNCÜ GÜNEŞ

ANT

ANT YAYINLARI: 54
Yarının Büyükleri İçin: 4

Derleyen:

L. FOMİN

Türkiye Yayını:
ANT YAYINLARI
Aralık 1971, İstanbul

Kapak:
TAN ORAL

Dizgi:
YÖNET MATBAASI

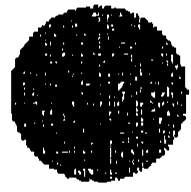
Baskı:
EROĞLU KARDEŞLER

DÖRDÜNCÜ GÜNEŞ

(Uzay Hikayeleri)

Türkçesi:
Tonguç Erden

ANT YAYINLARI
Cağaloğlu, Başmusahip Sok. 10/11, İst.

YARININ BÜYÜKLERİNE

Daha onbeş yirmi yıl öncesine kadar Jules Verne'in bir fantezisi olarak bilinen uzayın fethi, 1957'de Sovyetler Birliği'nin uzaya ilk yapma uydu «Sputnik»i göndermesi, daha sonra Sovyet kozmonotu Binbaşı Gagarin'in ilk uzay uçuşunu yapması ve nihayet Amerikan astronotu Neil Armstrong'un ay yüzeyine ilk kez ayak basmasıyla hayalden gerçeğe dönmüş ve insanoğluna yepyeni ufuklar açmıştır.

Merih'in, Venüs'ün fethi, hatta insanoğlunun güneş sistemini de aşarak başka yıldız sistemlerine ulaşması, artık bilimin gündemindedir.

Günümüzün insanı, gök cisimleri, uzay araçları, uzay gezileri, uzayda hayat gibi çeşitli uzay sorunları hakkında sürekli bilgi edinmek çabasındadır.

Uzay gezileri ve uzayın fethi ile ilgili olarak özellikle Türkiye'de bugüne kadar çevrilip yayınlanan «science fiction» (hayal - bilim) kitapların hemen hepsi, genç beyinleri insancıl amaçların dışında şartlandırıcı ve yapıcı olmaktan çok yıkıcı niteliktedir.

ANT YAYINLARI, elinizdeki kitapla, yarının büyüklerine ilk defa bambaşka bir anlayış ve ruhta yazılmış, eğitici, öğretici ve yapıcı nitelikteki uzay hikayelerinden bir demet sunmaktadır.

Çeşitli ülkelerin yazarları tarafından yazılmış uzay hikayelerinden L. Fomin tarafından derlenen bu eser, sadece yarının büyükleri için değil, aynı zamanda bugünün büyükleri için de öğretici, yarınlara bakış açısını genişletici, insan sevgisini diğer gezegenlerin acayip görünen yaratıklarına dahi yönelecek kadar derinleştirici bir nitelik taşımaktadır.

ANT YAYINLARI, bu nitelikteki «science fiction» yayınını başka kitaplarla da sürdürecektir.

ANT YAYINLARI

İLK KARŞILAŞMA

Tommy Dort son çektiği stereo fotoğraflarla(*) kaptanın odasına daldı: «Sanırım görevim bitti. Çektiğim son iki fotoğraf da bunlar,» dedi.

Stereo fotoğrafları kaptana verdikten sonra uzay gemisinin dışındaki kozmik boşluğu yansıtan ekrana bir gözattı. «Cesaret» adlı uzay gemisi yeryüzünden çok uzaktaydı. Çeşitli büyüklükteki ve parlaklıktaki yıldızlar ekranda yansıyordu. Birçoğu, yeryüzünden görülmesi mümkün olmayan yıldızlardı...

Birdenbire ekranda, uzay gemisinin önünü saran parlak bir sis duvarı göründü. Yengeç Ne-

---

(*) **Stereo fotoğraf:** İzdüşümle ekran üzerine alınan görüntüleri gövdelenmiş olarak, üç boyutlu gösteren fotoğraflar.

bulası'ydı(*) bu. Dev gaz bulutunun uzunluğu altı ışık-yılını(**), kalınlığı ise üçbuçuk ışık-yılını buluyordu. Uzay gemisi artık nebulanın içine dalmaktaydı. Bu aşamada Tommy'nin yapacağı hiçbir şey yoktu; görevi sona ermişti. Çektiği son iki fotoğrafla, nebulanın dörtbin yıllık dönemdeki hareketinin bütün tesbitlerini tamamlamıştı. Gerçekten büyük bir bilimsel başarıydı bu. Ve Tommy yaptığı işten gurur duyuyordu! Tabii, Tommy Dort dörtbin yaşında değildi. Yaşı sadece 22'ydi ama, Yengeç Nebulası yeryüzünden tam dörtbin ışık-yılı uzaktaydı. Ve son iki fotoğrafa yansıyan ışığı ancak dörtbin yıl sonra dünyaya ulaşabilecekti.

Kaptan fotoğraflara gözatarken, Tommy ayakta dikilmiş, aylardan beri uzay gemisinde geçirdikleri serüvenleri düşünüyordu.

Birdenbire alarm zilleri çalmaya başladı; alarm sesi geminin her köşesinde çınlıyordu.

Tommy Dort önce kaptana baktı, sonra göz-

(*) **Nebula:** Bulutumsu yığın. Etrafındaki yakın ve uzak yıldızların ışık saçmasına yada ışık emmesine göre karanlık yada ışıklı bir bulut gibi görünür.

(**) **Işık yılı:** Işığın boşlukta bir yılda aldığı yol, 5 878 000 000 000 mil yada 9 460 000 000 000 km.

leri otomatik tesbit cihazına kaydı. Cihazın ekranında saniyeden saniyeye hızlı büyüyen bir leke vardı. Sonra ekran birdenbire altın sarısına kesti ve artık hiçbir şey görünmez oldu.

«Izleniyoruz,» diye bağırdı kaptan, «birileri bizi takibediyor, ekran bu yüzden sarıya kesti».

«Izleniyor muyuz?» diye dehşetle sordu Tommy. «Yani ekrandaki leke başka bir uzay gemisine mi ait? Nasıl olabilir? Dünyadan o kadar uzaktayız ki. Bu nebulaya yeryüzünden başka bir uzay gemisi gönderildiğine dair hiçbir mesaj almamıştık!»

«Evet, bir uzay gemisi. Ama dünyadan değil», diye alçak sesle cevap verdi kaptan.

Sonra kontrol masasına geçerek iç haberleşme düğmesine bastı.

«Herkes tetikte olsun! Herkes silah başına!»

«Demek dünyalı bir uzay gemisi değil, öyle mi?» diye sordu Tommy Dort. «Demek ki. .. »

«Galaksimizde(*) kaç güneş sistemi var?» dedi kaptan. «Ve kaçında hayat var? Ve ne biçim hayat? Eğer bu uzay gemisi yeryüzünden

---

(*) **Galaksi:** Evreni meydana getiren yıldız, yıldız kümeleri, nebula kümeleri gibi gök cisimlerinden oluşan büyük yığın.

gelmiyorsa... yani başka bir yıldızdansa... onun için her ihtimale karşı tetikte olmalıyız.»

O anda kaptan, Tommy'e çok bitkin görünüyordu.

«Bizim kadar yada bizden daha uygar başka canlıların varolup olmadığı bilimsel kitaplarda ve dergilerde defalarca tartışıldı. Işte bunlarla ilk defa karşılaşmak bize nasiboluyor. Başka canlılarla ilk defa karşılaşmak sorununu şimdi pratik olarak çözmek durumundayız,» diye devam etti kaptan.

«Bize karşı dostça davranırlar mı dersiniz?»

Kaptan tekrar ekrana baktı, ekrandaki leke gittikçe daha büyüyordu. Ve göstergelere bakılırsa 80 bin mil uzakta olmalıydı.

«Ilerliyor,» dedi, «bize doğru yaklaşıyor. Dostça mı? Belki! Kendileriyle temas kurmaya çalışacağız. Fakat her ihtimale karşı topları atışa hazır tutalım.»

Kaptanın «top» dediği silahlar, mahvedici ışın kusan korkunç metal ejderhalardı. Bunları meteorlara karşı kullanıyorlardı. Gerçi savaş silahı değillerdi ama, gerektiğinde bunun için de kullanılabilirlerdi.

«Topları mı emrettiniz? Niçin?»

Kaptan gözlerini ekrandan ayırmıyordu:

«Niçin,» diye tekrarladı ve devam etti: «Öteki uzay gemisi hakkında hiçbir şey bilmiyoruz, kendimizi tehlikeye atmamalıyız. Kuşkusuz, kendileriyle temas kurmaya çalışacağız; neyin nesi olduklarını ve hele nereden geldiklerini öğrenebilmek için elimizden geleni yapacağız. Dostluk kurabilmek için hiçbir gayreti esirgemeyeceğiz. Ama pek de şanslı olduğumuzu sanmıyorum. Büyük bir tehlikeyle karşı karşıyayız. Düşünsene bir kere! Tesbit cihazları var ve belki bizimkilerden de mükemmel. Farkına varmadan bizi yeryüzüne kadar izleyebilirler. O zaman olacakları düşünebiliyor musun? Ne yaparlar dersin? Kesinlikle bilemeyiz ama, uzay gemilerini yeryüzüne gönderip tüm insanlığı birkaç saniyede yokedemezler mi?»

«Neyin nesi olduklarını bilemediğimize göre, kendimizi göz göre göre tehlikeye atmamalıyız,» diye üstüne basarak tekrarladı kaptan.

İç haberleşme cihazının düğmesini çevirdi:

«Brown,» diye emretti. «Gemideki bütün yıldız haritaları, bütün diyagramlar(*) ve yeryüzüne dönüş yolunu gösteren bütün fotoğraflar im-

---

(*) **Diyagram:** Herhangi bir olayın değişimini gösteren grafik.

ha edilmeye hazır hale getirilsin. Emir verilir verilmez de yokedilsin!»

Kaptan kabini çok sakindi. Ekrandaki cisim büyüdükçe büyüyordu. Artık bu cismin bir uzay gemisi olduğu açıkça farkedilmeye başlamıştı. Fakat, «Cesaret»ten çok farklı bir uzay gemisiydi bu. Siyah renkte ve armut biçimindeydi. Ve Cesaret'e hızla yaklaşıyordu.

«Bize doğru geliyor,» dedi Tommy. «Belki onlar da aynı şeyi düşünüyorlar. Kendilerini takibedip, yıldızlarının yerini öğrenmemiz tehlikesini... Ne yapacaklar dersiniz? Bizimle temas kurmaya mı çalışacaklar, yoksa derhal silaha mı davranacaklar?»

Gemiler, birbirlerine gittikçe daha çok yaklaşıyorlardı.

Cesaret'in kaptanı sükunetle ayakta dikiliyor, parmağını, ışın toplarını en kahredici şekilde ateşleyecek olan düğmenin üzerinden ayırmıyordu.

Tommy Dort yabancı gemiye bakarak düşünüyordu. Bu yabancılar böyle bir uzay gemisine sahip bulunduklarına göre, uygarlıkta hayli ileri olmalıydılar. Uygarlık ise, ancak uzak görüşlülüğün eseri olabilirdi. Şu halde bu yabancılarda iki uygar neslin ilk karşılaşmasındaki tüm tehli-

keleri en az Cesaret'in mürettebatı kadar farkediyor olmalıydılar.

Barışçı bir buluşma her iki tarafın da teknolojilerini ve bilimsel gelişmelerini birbirlerine tanıtmalarını sağlayabilirdi. Bu en az dünya insanları kadar onlar için de önemliydi. Ama ya bu iki farklı uygarlığın insanları birbirleriyle ilişkiye geçtikten sonra, bir taraf diğerini egemenliği altına almaya kalkışırsa... öyle ya, belki de yabancılar yeryüzü insanlığını pençeleri altına almak hevesindeydiler. Belki de yeryüzü insanlarının böyle bir heves peşinde olduğunu düşünüyorlardı. Nasıl ki, yeryüzü insanları bu konuda yabancılara karşı içlerinde şüphe taşıyorlarsa, büyük bir ihtimalle onlar da yeryüzü insanlarının barışseverliği konusunda kuşkulu olabilirlerdi.

Ama herhalde onlar da derhal silaha davranmayacaklardı. Her iki taraf da kendi uygarlıklarını güvenlik altına almak için önce karşı tarafı tanımaya ve gerçek niyetlerini yoklamaya çalışacaklardı.

Kaptan parmağını hâlâ düğmenin üzerinden kaldırmıyor, bekliyordu.

Hoparlörden sessizliği yırtan bir konuşma duyuldu:

«Öteki gemi durdu kaptan!»

«Modüle edilmiş(*) kısa dalga bir sinyal gönderdiler. Sinyal olmasına sinyal ama, hiçbir şey anlayamadık,» diye ekledi bir başka ses.

«Herkes gemiye dikkat kesilsin. Birşeyler yapıyorlar,» diye bağırdı kaptan.

Ufaktefek ve yuvarlak birşeyi boşluğa bıraktıktan sonra, siyah uzay gemisi uzaklaşmaya başladı.

«Uzaklaşıyorlar kaptan,» diye bağırdı bir ses, «boşluğa bıraktıkları şey ise olduğu yerde duruyor.»

Bir başka ses devam etti, «modüle edilmiş kısa dalga sinyalleri artırdılar kaptan.»

«Yerinde bir iş yaptılar kaptan,» dedi Tommy, «eğer o şeyi bize doğru gönderselerdi bomba yada benzeri birşey fırlattılar diye düşünecektik. Oysa sadece yaklaşıp bu cismi sabit bir şekilde bıraktıktan sonra uzaklaştılar. Artık biz de gemimizi tehlikeye atmadan temas kurmak için bu cisme bir arkadaş yada bir araç gönderebiliriz.»

(*) **Modüle edilme, modülasyon:** Telefon, telgraf, radyo, televizyon gibi haberleşme araçlarında kullanılan elektriğin faz, frekans gibi özelliklerinin değiştirilmesi.

Kaptan gözlerini ekrandan ayırmadan cevap verdi:

«Dort, uzaya çıkıp bu esrarengiz cismi gözden geçirmeni istesem... Bu bir emir değil ama...»

«Başüstüne kaptan,» diye çakıldı Tommy, «araç falan da istemem. Atomik tepkili bir uzay elbisesi ile bir inceleme cihazı yeter bana.»

Yabancı gemi uzaklaşmaya devam etti. Kırk, seksen, dörtyüz mil... Sonra orada stop edip beklemeye başladı.

Tommy, uzay elbisesini üstüne geçirip, hava boşluğundan süzülerek Cesaret'ten ayrıldı. Artık nebulanın ışıl ışıl boşluğunda küçük siyah cisme doğru yüzüyordu. Etrafındaki boşlukta başka hiçbir katı cisim yoktu.

Nihayet hedefine ulaştı. Bu, iki metre çapında siyah bir küre idi. Dört tarafa açılan küçük vantuzları vardı. Tommy önce küreye şöyle bir gözattı. Fakat dikkatini çekecek birşeye rastlayamadı. Alt tarafı, üzerinde vantuzlar bulunan siyah metal bir küre idi işte.

«Ben birşey farkedemedim kaptan,» diye konuştu mikrofona, «sizin ekrandan gördüğünüzden farklı birşey göremedim.» Tam sözünü bitirmişti ki, birdenbire bir titreşim hissetti. Küçük siyah

kürenin bir bölümü açıldı. Tommy kürenin içinde donuk kırmızı ışık saçan bir levha gördü.

«Çok güzel Dort,» diye seslendi kaptan, «şimdi inceleme cihazını levha ile karşı karşıya gelecek şekilde içerlye bırakıp gemiye dönl Küçük kürenin neden oraya bırakıldığını anladık. Bizimle haberleşmek için kızıl-ötesi(*) sinyal gönderen bir robot bu! Şimdi bizim mesajlarımızı iletecek aracı küreye yerleştirmek üzere oraya bir arkadaş daha yolluyorum.»

Tommy gemiye dönerken, atomik tepkili uzay elbisesi giymiş öbür arkadaşı, aracı yerleştirmek üzere küreye doğru yüzüyordu.

●

Daha sonraki birkaç gün Cesaret'te hava çok gergindi. Ve tabii yabancı gemide de... Yabancılar sürekli olarak karşılarındakileri gözetlerken, dünyalılar da aynı şeyi yapıyorlardı. Siyah küçük küre, nebulanın parlak boşluğunda hâlâ olduğu gibi duruyordu. Her iki geminin haberleşme araçları, kürenin içindeydi ve bu sayede artık haberleşme mümkün hale gelmişti.

Tommy Dort, bu haberleşme faaliyetinde en

(*) **Kızıl-ötesi:** Prizmadan geçen beyaz ışığın ayrıldığı 7 renkli ışık tayfında kırmızı ışığın ötesindeki alanda yayılan ve gözle görülemeyen ışınlar.

aktif olanlardan biriydi. Gerçi onun asıl görevi Yengeç Nebulası'nın fotoğraf tesbitlerini yapmaktan ibaretti. Ama artık bu konuda yapacağı birşey kalmamıştı, bu yüzden kaptan yabancılarla haberleşme görevini ona vermişti.

Birkaç gün sonra geminin yardımcı bilgini ile birlikte, haberleşme konusunda raporunu vermek üzere kaptan kabinine gitti.

«Haberleşme sorununu nihayet çözebildik,» dedi yardımcı bilgin. «Artık onlara istediğiniz mesajı gönderebileceğimiz gibi, onların verecekleri cevapları da anlayabiliriz. Söylediklerinin gerçek olup olmadığını garanti edemeyiz tabii.»

«Bazı cihazları kullanarak,» diye devam etti genç bilgin, «bir çeşit çeviri cihazı yaptık. Onlar bize kısa dalga frekans(*) modülasyonları gönderiyorlar, biz de hazırladığımız bir kod sayesinde bunları sese dönüştürüyoruz. Onlara birşey söylemek istediğimizde de, sesleri frekans modülasyonlarına çeviriyoruz.»

«Peki ama,» diye sordu kaptan, «bütün bu değişikliklere neden gerek duydunuz?» Bunu Tommy cevaplandırdı:

(*) **Frekans:** Belli bir zaman birimi içinde (çoğunlukla bir saniyede) sürekli olarak yapılan tekrarların, titreşim ve salınımların sayısı.

«Sanıyorum ki, bunlar konuşmalarında bile, ses kullanmıyorlar. Haberleşme odasında bunların birbirleriyle nasıl konuştuklarına dikkat ettik. Mikrofon da kullanmıyorlar. Sadece antene benzer birşey göze çarpıyor. Herhalde birbirleriyle konuşurken mikro dalgalar kullanıyorlar. Tıpkı bizim ses çıkartmamız gibi, onlar da mikro dalgalar yayıyorlar.»

Kaptan Tommy'ye baktı.

«Telepati mi demek istiyorsun,» diye sordu.

«Evet,» dedi Tommy, «tabii onların açısından bakarsanız, bizimki de onlara göre telepati. Sağır oldukları için bizim birbirimizle konuşurken sadece dudaklarımızın kıpırdadığını farkedebiliyorlar. Fakat bu dudak hareketlerinden ses çıkarttığımızı anlayamıyorlar. Elektronik cihazların yardımıyla herşeyi sembolleştirmeye çalıştık. Resim ve diyagramlarla da fiil ve sıfatları belirledik. Şu anda gerek onların gerekse bizim anlayabileceğimiz birkaç bin kelimelik bir sözlüğümüz var. Eğer isterseniz, onların kaptanıyla derhal konuşabilirsiniz.»

«Hımmm... Çok ilginç,» dedi kaptan. «Peki, psikolojileri hakkında ne düşünüyorsunuz?»

Yardımcı bilgin: «Birşey söylemek zor kaptan,» diye cevap verdi. «Ama sanırım ki, birçok

bakımlardan dünya insanlarından pek de farklı değil. Aşağı yukarı aynı gelişme seviyesinde olmalılar. Belki de, uzayın her köşesinde zeka durumu birbirinden pek farklı değil.»

Tommy bu arada söze karıştı:

«Oksijenle solunum yapıyorlar. Daha birçok bakımdan da bize benziyorlar. Üstelik de çok nükteci adamlar, espriye bayılıyorlar.»

«Pekala,» dedi kaptan, «gidip kaptanlarıyla konuşalım bakalım.»

Haberleşme odasına geçtiler. Kaptan alıcı-verici cihazın önüne oturdu. Tommy'de mekanik çeviricinin başına geçti. Uzay boşluğundan diğer gemiye bir sinyal gönderir göndermez, ekranda öteki geminin haberleşme odası göründü. Yabancılardan biri ekrana yaklaşarak kaptana baktı. Gerçi dünyalılara benziyordu, fakat alışılmış insan tipi değildi. Kafasında saç, suratında sakal yoktu. Gözleri minicik yuvarlaklar biçimindeydi. Boynunun iki tarafında solungaçlar vardı.

«Bugün, nesillerimiz için çok önemli bir gün,» dedi kaptan, «ilk teması kurduk. Umarım ki bu dostça bir temas olsun.»

Bir dakika sonra bir cevap geldi. Ve Tommy yüksek sesle okudu:

«Çok haklısınız ama, dünyalarımıza canlı

dönmemizi sağlayacak formülü de söyleyebilirmisiniz? Biz bir türlü bulamıyoruz. Bana öyle geliyor ki, iki taraftan biri eninde sonunda öldürülecek...»

Cesaret'in kaptanı böyle bir çıkışa herhangi bir cevap verebilecek durumda değildi. Sadece:

«Şimdilik bunu bir yana bırakalım. Birbirimiz hakkında daha fazla şeyler öğrenmeye ve bilgi alışverişinde bulunmaya bakalım,» demekle yetindi.

Bunun cevabı:

«Pekala! Beklemeyi ve bilgi alışverişinde bulunmayı kabul ediyoruz,» oldu.

Bu ilk temastan sonra, Cesaret'in bilginlerinin başlarını kaşıyacak hali kalmadı. Hergün yabancılardan yeni bilimsel bilgiler alıyor, kendi bilgilerini de onlara aktarıyorlardı. Fakat iki taraf da çok dikkatliydi. Yıldızlarının yerini belirleyecek herhangi bir bilgi vermekten çekiniyorlardı. Çoğu zaman verdikleri bilgilerden hangisinin karşı tarafa ipucu sağlayabileceğini önceden kestiremiyorlardı. Örneğin, yabancılar kızıl-ötesi ışınla görüyorlardı. Şu halde onların sisteminin güneşi, kızıl-ışın bakımından kısırdı. Verdiği büyük enerji ışını ise, insan gözünün görebildiği tayf diliminin altındaydı. Cesaret'in bilginleri bu-

nu keşfettikleri zaman, yabancıların insan gözünün görebileceği ışık tayfı sayesinde dünyanın güneşini de tesbit edebileceklerini anladılar. Böyleyece dünyanın yerini de tahmin edebilirlerdi.

Bütün bunlar çok ciddi sorunlar olmakla beraber, bazı eğlendirici olaylara da yol açmaktan geri kalmıyordu. Bir keresinde Cesaret'in bilginleri yabancılara bir yıldız haritası göndermek zorunluluğu ile karşı karşıya kalmışlardı, fakat gerçek bir yıldız haritası da göstermek işlerine gelmiyordu. Bunun üzerine Tommy Dort, yabancılar için uydurma bir yıldız haritası hazırlayarak, karşı tarafa aktardı.

Buna karşılık yabancılar da kendi yıldızlarına ait olduğunu söyledikleri bir harita gönderdiler. Gel gör ki, Cesaret'in bilginleri harita üzerinde günlerce çalıştıktan sonra aynı şekilde oyuna getirildiklerini anladılar. Zira bu harita Tommy'nin yabancılara gönderdiği haritanın aynada yansımış aksiydi.

Bütün bu bilgi alışverişi sürèsince Tommy Dort sürekli mekanik çeviricinin başında çalışıyordu ve çok geçmeden yabancı gemide de bir yabancının aynı şekilde çeviri makinasında sü-

rekli çalıştığını farketti. Derhal dost oldular, hatta Tommy ona «Buck» adını taktı.

Haberleşmenin üçüncü haftasında Tommy beklenmedik bir mesaj aldı:

Sen çok iyi bir insansın. Ama ne yazık ki birbirimizi öldürmek zorundayız. -Buck.

Tommy de aynı endişeyi taşıyordu, derhal cevapladı:

Birbirimizi öldürmekten başka çıkar yol bulamaz mıyız?

Birkaç dakika sonra yeni bir mesaj geldi:

Birbirimize itimat edebilirsek, tabii ki bir çıkar yol bulabiliriz. Sizlere güvenmeyi çok isterdik. Ama mümkün değil, tabii siz de bize güvenemezsiniz. Ya siz bizi yıldızımıza kadar izleyeceksiniz, yada biz sizi. -Buck.

Tommy Dort mesajları kaptana gösterdi:

«Bak kaptan,» dedi, «bu yabancılar da insan. Niçin onlarla çarpışalım?»

Kaptan üzüntülü ve yorgun bir sesle cevap verdi:

«Haklısın Tommy. Onlar da insan, onlar da oksijenle yaşıyorlar, onların havası yüzde 28 oksijen, bizim dünyamızınki de yüzde 20! Bu demektir ki, onlar da bizim dünyamızda pekala yaşayabilirler. Ya yıldızları onlara çok dar geliyor-

sa? O zaman dünyamızın yolunu onlara göstermeyi göze alabilir miyiz?»

«Ha-hayır,» dedi Tommy mutsuzca.

●

Gerçi her iki gemi de bilgi alışverişini sürdürüyordu ama, son hesaplaşma için amansızca bir hazırlığı da ihmal etmiyorlardı.

Cesaret'in mürettebatı son savaşa bütün gücüyle hazırlanıyordu: Işın topları tekrar tekrar kontrol ediliyor, atışa hazır hale getiriliyordu. Bütün haritalar, diyagramlar ve fotoğraflar bir yere toplanmış, her an için yokedilmeye hazır duruma getirilmişti. Gemide atom bombası yoktu ama, atom gücüyle çalışan birçok araç vardı. Bunların çoğu da nükleer bombalar haline getirilerek geminin çeşitli yerlerine yerleştirildi. Gerektiğinde geminin bir anda imha edilmesi artık işten bile değildi.

Tabii son mücadelenin kaybedilmesi halinde gemi kendi kendini imha edecekti. Casaret'te hiç kimse son savaşı kaybetmeyi kendine yediremiyordu. Ama işin doğrusu, savaşı kazanmak da bir türlü içlerinden gelmiyordu. Çünkü, herşeyden önce savaşmak istemiyorlardı. Ama başka bir çıkar yol da görünmüyordu.

Bu sorun üzerinde en çok kafa yoranlardan

biri hiç şüphesiz çeviri makinasının başından bir türlü ayrılamayan Tommy Dort idi. Niçin savaşılacaktı? Ölmek niçindi? Neden dostu Buck'u öldürmeliydi, yada Buck neden onun canına kasdetmeliydi? Hayır, hayır... Bu sorunun başka bir çözümü de mutlaka olmalıydı.

Birdenbire Tommy Dort bu çözümü görür gibi oldu.

Çok basitti... Düşünce silsilesini kaybetmemek için en ufak bir hareket yapmaktan korkuyordu. Adeta taş kesilmişti.

Sonra birdenbire ayağa fırladı ve hızla kaptan kabinine daldı.

«Galiba buldum kaptan,» diye tartarak konuştu, «aradığımız çözümü buldum. Öteki gemiye bir mesaj gönderip şu öneride bulunursak...»

Tommy konuşurken kaptan kabininde sinek uçsa duyulacak kadar derin bir sessizlik hüküm sürüyordu ve odanın karanlığını sadece ekranda yansıyan yıldızların parıltıları bozuyordu.

●

Kaptan beraberinde Tommy olduğu halde hava boşluğundan uzayın derinliğine süzüldü. Bu önemli görevi bizzat üstlenmek istemişti. Eğer kendisi ve Tommy öldürülecek olursa, aynı anda Cesaret'in kalan mürettebatı savaşa girecekti.

Gemiden süzülen iki dünyalı, nebulanın bağrında duran siyah küreye doğru yüzmeye başladılar.

Sonunda küreye ulaştılar ve beklemeye başladılar.

Çok geçmeden nebulanın sisi içinde iki görüntü daha belirdi. Bunlar, Cesaret'e doğru ilerleyen iki yabancı idi. Onlar da siyah küreye ulaşıp, orada durdular. Yabancılar dünyalılara göre daha kısa boyluydular. Miğferlerinde kendileri için öldürücü olan ultra-viole(*) ışınlarını süzen filtreler vardı.

Tommy'nin kulaklığından birdenbire Cesaret'in haberleşme odasının gönderdiği mesaj duyuldu:

«Gemilerinde sizi beklediklerini bildirdiler. Hava boşluğundan içeri alacaklar.»

Tommy daha sonra kaptanın sesini duydu:

«Dort, yabancıların üstlerine bir göz at. Bak bakalım bombaya benzer birşey var mı?»

«Hayır kaptan, tehlikeli birşey görünmüyor.»

Kaptanın verdiği işaret üzerine yabancılar Cesaret'e doğru süzülmeye başladılar. Kaptanla

---

(*) **Ultra-viole:** Görülebilen ışık tayfındaki mor renkten ötede kalan ışın. Dalga boyu görülebilen ışıktan kısa, X-ışınlarından uzundur.

Tommy'de yabancı gemiye doğru yola koyuldular.

Çok geçmeden siyah gemiye ulaşmışlardı bile. Bu çok büyük bir gemiydi, Cesaret'ten de büyük. Hava boşluğu açıldı ve iki dünyalı içeriye doğru süzüldüler. Arkalarından kapı kapandı. İçerde müthiş bir hava cereyanı ve suni olarak yaratılmış bir çekim gücü vardı. Sonra bir diğer kapı açıldı. Karşılarında karanlık bir koridor belirdi. Tommy ve kaptan miğferlerinin üzerindeki fenerleri yaktılar. Yabancılar kızıl-ötesi ışınla görebildikleri ve beyaz ışın gözlerine kör edici etki yaptığı için, dünyalılar miğferlerine koyu kızıl fenerler takmışlardı.

Yabancılar, dünyalı konuklarını koridorda bekliyorlardı. Miğferlerden süzülen ışınlar gözlerini kamaştırmıştı.

Tommy tekrar haberleşme odasının mesajını duydu!

«Kaptanlarının sizi beklediğini bildiriyorlar.»

Tommy ile kaptan koridorda ilerlediler. Solgun kızıl ışıkta kendilerine çok yabancı ve meçhul gelen birçok şey gördüler.

«Miğferimi çıkartsam iyi olacak kaptan,» dedi Tommy.

Başını açtı, hava fena değildi... Suni yerçe-

kimi Cesaret'tekinden daha zayıftı. Öyleyse, yabancıların yıldızı dünyadan daha küçük olmalıydı.

Sonunda, yabancı kaptanın kendilerini beklediği odaya vardılar.

Haberleşme odasından yeni bir mesaj geldi: «Yabancı kaptan sizi görmekle çok mutlu olduğunu söylüyor. Ama iki geminin karşılaşmasının yarattığı sorunu çözmek için de bir çare bulamamış. Tek çıkar yol varmış!»

«Yani savaş,» diye tamamladı kaptan. «Ama ona söyle ki, ben başka bir çözüm yolu önermeye geldim.»

Cesaret'in kaptanı ile, yabancı geminin kaptanı karşı karşıya duruyorlar, ama birbirleriyle doğrudan doğruya konuşamıyorlardı. Cesaret'in kaptanı ancak sesle konuşabiliyordu. Yabancı kaptan ise, konuşabilmek için mikro dalgalar kullanmak zorundaydı. Kaptan birşey söyleyince, sözleri mikrofondan Cesaret'e iletiliyor, orada çeviri makinasından geçiyor ve kısa dalga modülasyonlara çevrilerek tekrar yabancı gemiye dönüyordu. Aynı şeyler yabancı kaptan konuştuğu zaman da tersine oluyordu.

«Kendisine de ki,» diye devam etti kaptan, «savaşmadan da bu sorunu çözebiliriz.»

Yabancı:

«Peki, nasıl olacak,» diye merakla sordu.

Cesaret'in kaptanı, miğferini çıkararak:

«Bakın,» dedi, «savaşa tutuşsak ve siz kazansanız bile bizim dünyamızın yerini asla bulamayacaksınız. Üstelik sizin yıldızınızın sakinleri, dünyalıların er yada geç kendilerini bulabileceği kuşkusu içinde yaşayacaklar. Tabii aynı şey, biz kazanacak olursak, bizler için de sözkonusu. Burada bir aya yakın zamandır karşılıklı bekliyor, ve bilgi alışverişi yapıyoruz. Sanırım birbirimizden de hoşlandık. Öyleyse savaşmak niye?»

«Doğru söylüyorsunuz,» diye cevapladı yabancı, «ama savaşmadan ayrılırsak bizim peşimizi izleyip yıldızımızın yerini keşfetmeyeceğinizden nasıl emin olabiliriz?»

Kaptan ikna edici bir sesle karşılık verdi:

«Her iki gemi için de izlenme tehlikesi olmadan geri dönmenin yolu var.»

«Nasıl?»

«Gemileri değiştokuş etmek! Evet, gemileri değiştirip, yabancı gemilerle geri dönmek! Tabii gemimizdeki araçları ve sayaçları öyle tesbit edeceğiz kl bizi izlemeniz asla mümkün olamayacak. Şüphesiz, siz de devir teslimden önce aynı

şeyi yapacaksınız. Gemimizi terketmeden önce bütün haritaları ve krokileri de yanımıza alacağız. Tabii siz de. Gemimizdeki bütün savaş silahlarını parçalayacağız, siz de sizinkileri. Sonra her iki tarafta selametle kendi yıldızına dönecek ve verecekleri raporlarda karşı tarafın düşman olmadığını, savaşmak istemediğini belirtecekler. Eğer iki taraf arasında ilerde yeniden bir temas kurulursa, sizinle yine bu Yengeç nebulasında buluşmaktan büyük zevk duyacağım.

«Işte önerimiz bu, umarım ki siz de kabul edersiniz,» diye devam etti kaptan, «ama kabul etmeyecek olursanız, biliniz ki, geminizi hiç tereddüt etmeden havaya uçuracağız. Evet, bunu tereddütsüz yaparız, çünkü uzay elbiselerimizln altında küçük atom bombaları getirdik, bunlar geminizi tamamen yoketmeye yeter de artar bile.»

Bir an derin bir sessizlik oldu, sonra bir kıpırdanma başladı. Yabancılar adeta paniğe kapılmış, korkudan titriyor görünüyorlardı. Hatta içlerinden biri kendinl boylu boyunca yere atarak tepinmeye başladı. Tommy Dort'un kulaklıktan duyduğu mesaj bu acayip hareketlerin esrarını bir anda çözdü.

«Bu espriye bayılmışlar, çünkü onlar da bi-

zim gemiye yolladıkları iki yabancının elbiseleri altına atom bombaları gizlemişler. Ve üstelik onlar da bize aynı çözüm yolunu önerecek ve aynı tehditi savuracaklarmış. Sözün kısası diyorlar ki, gemileri değiştokuş etmeye hazırdırlar.»

Yabancıların bir türlü izah edemediği acayip hareketlerinin, titremelerinin, yerde tepinmelerinin esrarını nihayet anlamıştı Tommy. Meğer bu espri karşısında yabancılar katılarak gülmekten kendilerini alamamışlardı. Onların gülmesi de demek böyle oluyordu.

●

Gemileri değiştokuş etmek, göründüğü kadar da kolay olmadı. Üzerinde uzun uzun düşünülmesi ve çalışılması gereken bir yığın ayrıntı çıktı. Yabancılar ve dünyalılar gemilerde bu ayrıntılar üzerine günlerce birlikte kafa yordular, birlikte çaba harcadılar. Sonunda, yabancılar Cesaret'in, dünyalılar da siyah geminin nasıl yönetileceğini kavradılar.

Düşman tesbit cihazları ve silahlar tahrip edildi, yiyecek stokları değiştirildi.

Nihayet herşey hazırdı.

Iki gemi ayrılmadan önce son bir toplantı yapıldı.

«Mükemmel bir gemiye kondunuz,» diye mırıldandı kaptan, «umarım ki ondan layık olduğu ihtimamı esirgemezsiniz.»

«Ben de aynı kanaattayım,» diye cevapladı yabancı kaptan, «yeni geminiz de en az eskisi kadar mükemmel. Umarım ki gün gelir iki gezegen arasında irtibat kurulduktan sonra burada tekrar karşılaşırız.»

Son dünyalı da Cesaret'ten ayrıldı.

Birazdan Cesaret yolalarak nebulanın sisinde gözden kayboldu.

Günler çabuk geçiyordu. Birgün kaptan, Tommy'nin yabancılardan kalan kitap gibi birşeylerle meşgul olduğunu farketti. Çok keyiflendi. Demek ki yabancıların siyah gemideki kalıntılarında teknisyenler ve bilginler ilgi çekici yeni şeyler bulabiliyorlardı. Şüphesiz yabancılar da aynı şekilde keyifli olmalıydılar. Çünkü onlar da herhalde Cesaret'te kendileri için ilgi çekici yeni şeyler bulabilmişlerdi.

«Dort,» dedi kaptan, «seni çok takdir ediyorum. Dünyalılarla yabancılar arasındaki psikolojik benzerliği ilk farkeden sen oldun ve bizleri bir ölüm-kalım savaşından kurtaran da senin buluşun oldu. Peki, yabancılarla bundan sonraki temaslarımız hakkında ne düşünüyorsun?»

Tommy güldü:

«Eminim ki dost olacağız! Zaten birbirimize düşman kesilmek için bir neden yok. Ultra-viole ışınları onlar için öldürücü olduğuna göre, zaten dünyamızda yaşayamazlar. Bizler de kızıl-ötesi ışınlarla göremediğimize göre, onların dünyasında yaşayamayız. Ama ortak bir yanımız var: BENZER PSIKOLOJI.»

«Benzer psikolojiden kasdın ne?»

«Gördüğünüz gibi solungaçlarla teneffüs ediyorlar. Mikro dalgalarla haberleşiyorlar, kızılötesi ışınlarla görüyorlar... Ve buna benzer birkaç ayrıntı daha. Fakat psikolojileri aynı! Onların da aileleri, onların da çocukları var. Onlar da savaş istemiyorlar ve... Üstelik onlar da çok nükteci varlıklar...»

Tommy sustu.

«Devam etsene,» dedi kaptan.

«Peki kaptan... içlerinden biri vardı. Buck diye isim takmıştım ona. Gerçekten dost olmuştuk. Gemilerimiz ayrılmadan önce birkaç saati de beraber geçirdik. Yapacağımız birşey yoktu. Bol bol konuştuk. Inandım ki, dünyalılar ve bu yabancılar gerçekten dost olabilirler.»

«Çok ilginç. Pekl nelerden bahsettiniz?»

«Nelerden mi? Nelerden olacak... Onlar da bizim gibi şakalaşmaya, espri yapmaya bayılıyorlar. Bizim yaptığımız da bundan başka birşey olmadı...»

MURRAY LEINSTER'den adapte edilmiştir.

KAYIP ROBOT

Esrarengiz olayın farkına varılır varılmaz 27. Asteroid(*) Üssünde derhal olağanüstü hal ilan edildi. Hemen şu tedbirlere başvuruldu:

1. Asteroid Üssünde bütün çalışmalar durdurulacaktır.

2. Asteroid'den kimsenin ayrılmasına izin verilmeyecektir. Özel izin olmadan üsse girmek de yasaktır.

3. Doktor Susan Calvin ile Doktor Peter Bogert'i üsse getirmek üzere dünyadan özel bir uzay gemisi hareket ettirilmiştir. Dr. Susan, Robotlar ve Mekanik Adamlar Dairesi Başpsikoloğu, Dr. Bogert ise aynı dairenin matematik direktörüdür.

(*) **Asteroid:** Mars ve Jupiter'in arasında bir yörüngeye sahip, çapları birkaç km'den 750 km'ye kadar değişen yıldızımsılar.

Susan Calvin daha önce dünyadan hiç ayrılmamıştı. Bu kez de ayrılmayı hiç istemiyordu. Nükleer enerji ve uzay gezileri çağında hâlâ çevresine bağlı kalmıştı. Ne gezilerden ne de bu gezilerin esrarengiz havasından hoşlanmadığı heyecansız bakışlarından okunuyordu.

Asteroid üssünde, üssün şefi Robert Kallner tarafından karşılandılar. Kallner, konuklarına kaybedecek bir saniyeleri dahi olmadığını hatırlatarak, onları bürosuna götürdü.

- «Herşeyden önce bu kadar çabuk yetiştiğiniz için teşekkür etmek isterim,» diye başladı, «umarım ki, yardımlarınızla bu sorunun üstesinden geleceğiz. Bildiğiniz gibi robotlarımızdan biri sırra kadem bastı. Bu robot kaybolalı beri bütün çalışmaları durdurduk. Tüm olanaklarımızı onu bulmaya seferber ettik. Ama nafile...»

Susan Calvin soğuk bir sesle hemen soruyu yapıştırdı:

«Peki, bizi ta dünyadan buralara kadar getirtmeden bu robotu kendiniz bulamaz mıydınız?»

«Izini bulduk sayılır, ama...»

Robert Kallner bir an sustuktan sonra devam etti:

«Olaydan birgün önce Asteroid'e bir uzay gemisi gelmiş ve laboratuvarlarımız Içln ikl yeni

robot getirmişti. Gemide başka bir gezegen için aynı cinsten 62 robot vardı. Bizim robot ortadan kaybolduktan iki gün sonra uzay gemisindeki robotları saydık, bu defa 63 robot bulduk.»

«Öyleyse,» dedi Dr. Calvin, «63 üncü robot kayıp olmalı!»

«Evet ama, hangisi 63 üncü? İşte bunu keşfedemiyoruz.»

Dr. Calvin üssün şefine hayretle baktı.

«Anlayamıyorum, neden bu 63 robottan birini alıkoymuyorsunuz?»

«Hayır, mutlaka kayıp robotun bizzat kendisini bulmamız gerek.»

«Peter,» diyerek Bogert'e döndü Dr. Calvin, «burada hangi cins robotlar kullanılıyor? Mutlaka kaybolan robotu bulmak neden bu kadar önemli?»

Peter Bogert bir anlık sessizlikten sonra alçak sesle cevap verdi:

«Üsdeki robotlardan bazıları, beyinleri Robotlar Talimatnamesi'nin birinci maddesiyle şartlandırılmamış cinstendir.»

«Şartlandırılmamış cinsten...» diye ıslık gibi bir sesle tekrarladı Dr. Calvin, «peki bunlar ne kadar?»

«Birkaç tane. Bunlar merkezin gizli emriyle

imal edilmiştir. Varlıklarından sadece birkaç kişi haberdardır.»

Dr. Calvin tekrar sordu:

«Peki, Robotlar Talimnamesi'nin birinci maddesiyle beyinleri şartlandırılmamış robotların gereği ne?»

Kallner, «anlaşılan herşeyi baştan sona Dr. Calvin'e anlatmam gerekiyor» diye söze başladı:

«Bildiğiniz gibi, Doktor, üssümüzdeki fizikçiler gamma ışını radyasyonu(*) altında çalışıyorlar. Şüphesiz bu, insan için tehlikeli. Ama radyasyon alanında yarım saat kadar çalışmanın bir tehlikesi de olmuyor.

«Önceleri alelade robotlarla çalışıyorduk. Ne var ki fizikçilerden biri gamma alanına girer girmez, en yakınındaki robot derhal alana dalarak onu kurtarmaya kalkışıyordu. Çünkü Robotlar Talimatnamesi'nin birinci maddesi çok açıktı: HIÇBIR ROBOT, BIR INSANA ZARAR VERECEK DAVRANIŞTA BULUNAMAZ! BIR ROBOT HERHANGI BIR INSANI TEHLIKEDE GÖRÜRSE ONU KURTARMAK IÇIN ELINDEN GELEN HERŞEYI YAPMAK ZORUNDADIR.

«Bu yüzden fizikçilerimizin gamma alanında

(*) **Radyasyon:** Radyum, uranyum gibi cisimlerin, çeşitli özelliklere sahip ışınlar yayması.

çalışması imkansız hale gelmişti. Radyasyonun zayıf olduğu anlarda, robot alana dalıp fizikçiyi derhal dışarı sürüklüyordu. Fakat radyasyon biraz daha kuvvetli olunca içeri dalan robot orada yıkılıp kalıyordu. Bilirsiniz ki Dr. Calvin, gamma ışını radyasyonu, bir robotun positron beynini tahrip eder.

«Gamma alanında bir insanın yarım saatten az çalışmasının, o insan için tehlike teşkil etmeyeceğini robotlara anlatmaya çok çalıştık. Fakat robotlar insanın radyasyon alanında dalgınlıkla yarım saatten fazla kalabileceğini ve bu yüzden bu insanı tehlikeye atmayı göze alamayacaklarını ileri sürerek ayak dirediler.

«Bunun üzerine gamma ışınlarının robotlar için insanlara göre daha tehlikeli olduğunu anlatmaya kalkıştık. Onlar buna, Robotlar Talimatnamesi'nin ancak üçüncü maddesinde 'KENDINI KOLLAMAK'tan söz edildiğini, oysa 'INSAN KURTARMAK' görevinin ilk maddede belirtildiğini ileri sürerek cevap verdiler.

«Kendilerine kesinlikle gamma alanına girmeme emrini verdik, onu da dinlemediler. Çünkü, EMRE ITAAT, Robotlar Talimatnamesi'nin ikinci maddesiydi, öncelikle sözkonusu olan INSAN KURTARMAK'tı.»

Dr. Calvin bu kısa açıklamayı Peter Rogert'e dönerek tamamladı:

«Ve o zaman siz de birinci maddeyle şartlandırılmamış yeni robotlar yapmaya karar verdiniz değil mi?»

«Pek de öyle değil, Susan,» diye cevapladı Bogert:

«Beyinleri Robotlar Talimatnamesi'nin birinci maddesinin sadece birinci kısmıyla şartlandırılmış birkaç robot imal ettik. Yani: HIÇBIR ROBOT, BIR INSANA ZARAR VERECEK DAVRANIŞTA BULUNAMAZ. Birinci maddenin, robotların tehlikedeki insana yardım etmesini öngören ikinci kısmını bu yeni robotların beynine sokmadık.»

Odada birkaç saniyelik bir sessizlik oldu. Ve sessizliği Susan Calvin bozdu:

«Ve şimdi siz kayıp robotun ne kadar tehlikeli olabileceğini anlatmak ve robot psikolojisi üzerine bir uzman olarak bu konuda benim kanaatımı öğrenmek istiyorsunuz, öyle mi?»

Iki adam başlarını salladılar.

«Korkarım ki size hemen cevap veremeyeceğim,» dedi Susan, «en iyisi, yarın tekrar buluşup konuyu tartışalım.»

●

Susan Calvin o gece çok az uyuyabildi. Sabah erkenden Peter Bogert'in odasına daldı, ve onu koltuğunda kendisini bekler buldu.

«Farkında mısın Peter, bu birinci maddede yaptığınız makaslama ne demeye geliyor?» dedi.

«Hesabımıza göre robotun artık insan kurtaracağım, diye diretmekten vazgeçmesi gerekir.»

«Evet,» dedi Susan, «hesaplara göre, matematik olarak öyle. Ya psikolojik bakımdan?

«Fizik olarak herhangi bir robot, insandan daha güçlüdür. Akıl yönünden ise, kendisine öğretileni bilir. Gerçi insan, aynı zamanda kendisine öğretilenin ne olduğunu da bilir!!! Ama bazı robotların akıl yönünden bazı insanlardan daha da gelişmiş olması her zaman için mümkündür. Öyleyse, bir robotun herhangi bir insana itaat etmesini sağlayan nedir? Sadece Birinci Madde! Insanı bir robot için üstün varlık kılan işte bu Birinci Madde'dir.

«Birinci Madde'yi makasladığınız zaman, beynin psikolojik sağlamlığını da tahrip etmiş oluyorsunuz. Artık robot için kendisini insanoğluna feda ettirecek bir neden kalmıyor. Eşit hale geliyorlar. Eşit olduklarına göre, robot neden insana itaat etsin?»

Bogert gülümsedi:

«Gerçekten müthiş bir tahlil Susan. Fakat ortada böylesine büyük bir tehlike olduğuna inanmıyorum. Bir kere beyin şartlandırmaları değiştirilen robotlar üsse geleli dokuz ay geçti. Şimdiye kadar da tehlikeli bir durum olmadı, hatta şimdi bile! Kayıp robotun insanlar için tehlikeli olduğuna gerçekten inanıyor musun?»

«Bilmiyorum Peter,» diye cevapladı Dr. Calvin, «en iyisi bir de bu kayıp robotla çalışmış olan fizikçiyle konuşalım.»

●

Gerald Black genç bir adamdı. Fizik öğrenimini bir yıl önce tamamlamıştı. Şu anda dünyaca tanınmış üç bilginle konuşurken oldukça sinirli görünüyordu.

Dr. Calvin kendisine ilgi ile baktı:

«Robot ortadan kaybolmadan önce onunla çalışan son kişi sizdiniz değil mi?»

«Evet öyle.»

«Bu robot hakkında birşeyler anlatabilir misiniz?»

«Pek özelliği yoktu. Tıpkı öteki beyin şartlandırılması değiştirilmiş robotlar gibi zeki ve sıkıcı idi.»

«Sıkıcı mı? Niçin?»

«Biliyorsunuz üsde çok zor koşullar altında çalışıyoruz. Tehlikeli bir iş. Tabii bu yüzden zaman zaman da sinirli oluyoruz. Ama robotlar hiçbir zaman sinirlenmez. Sakindirler, üstelik de çok mütecessistirler. Herşeyi öğrenmek isterler. Fizik konusunda bilgileri çok azdır. Sadece kendilerine öğretilen kadarını bilirler. Fakat buna rağmen bizim davranışlarımızı eleştirmekten de geri kalmazlar.»

Dr. Calvin sordu:

«Robotun kaybolduğu sabah neler olmuştu?»

«O sabah PIERCE tipi elektron tabancalarından(*) birini kırmıştım. Bu yüzden deneylere devam edemiyordum. Üstelik iki haftayı aşkın bir zamandan beri evden mektup da almamıştım. O sırada o geldi ve bir ay önce yapmış olduğum bir deneyi tekrarlamamı istedi. Bu deney için beni sık sık rahatsız ederdi. Bu yüzden kendisine kızıyordum. Defolup gitmesini söyledim. Onu son görüşümde bu oldu.»

«Defolup gitmesini mi söylediniz?» diye büyük bir ilgiyle sordu Dr. Calvin. «Yani, 'defol'

(*) **Elektron tabanca:** Atomun eksi yüklü elektronlarını saçan tabanca.

mu dediniz? Kelimeleri tamamen hatırlamaya çalışın.»

Gerald Black bir an sustuktan sonra cevap verdi:

«Git, ortadan kaybol, dedim!»

Dr. Calvin güldü:

«Ve o da ortadan gayboldu,» dedi, «lütfen iyi düşünün, robota başka hiçbir şey söylemediniz mi? Belki de konuşmanız biraz ağır oldu.»

«Evet, ona birkaç şey daha söyledim.»

«Neler mesela?»

Genç adam kızardı, «bunları bir bayanın önünde tekrarlayamam,» dedi.

Odadaki herkes gülmeye başladı.

«Teşekkürler Mr. Black,» dedi Dr. Calvin, «artık gidebilirsiniz. Yardımlarınıza teşekkür ederim.»

●

Susan Calvln'in 63 robotla tek tek görüşmesi tam beş saat aldı. Bu beş saat süresince hep aynı soruları sordu:

1, 2, 3, 4, 5 numaralı sorular. Sorular aynı idi, ama cevaplar da farklı olmuyordu. Konuşmaların teyp bantını birkaç defa dinledi, fakat kayıp robotu eleverecek hiçbir ipucu yakalayamadı.

Dr. Bogert cevapların matematik analizlerini yaptı. Fakat bu analiz de bir işe yaramadı: Kelimelerin ve zaman reaksiyonlarının değişmeleri hep normal frekans gruplaşmasının sınırları içinde kalıyordu.

Doktor Calvin çalışmasını bitirdiğinde çok yorgun düşmüştü.

«Kayıp robotu bulamadık,» dedi, «fakat tehlikeli olduğundan şimdi eminiz.»

«Durumu dramatize ediyorsun Susan,» diye Dr. Bogert karşı çıktı.

«Durumu dramatize etmek mi,» Susan hiddetle bağırdı. «Görmüyor musun, 63 robotla konuştuk, hepsine gerçeği söylemelerini emrettik, ama biri yalan söyledi...»

«Ama unutmaki ona ortadan kaybolması emredilmişti ve üstelik bu emir, amiri tarafından sert bir dille verilmişti. Bu emre itaat etmekten başka yaptığı birşey yok.»

«Bu bir izah değil,» diye Dr. Calvin karşı çıktı, «kayıp robot beyninin psikolojik dengesini yitirmiş. İşte mesele burada. Kendisini artık insandan üstün sayıyor, yalan söylemekten ve bizleri aldatmaktan zevk duyuyor. Birinci Madde değiştirildiğine göre artık kendisine engel olmak ihtimali de çok zayıf.»

Dr. Bogert hâlâ Susan Calvin'in durumu dramatize ettiği kanaatindeydi, ama yine de sormaktan kendini alamadı.

«Peki, şimdi ne planlıyorsun?»

«Şimdi 63 robotu da Birinci Madde'de kendilerine yüklenen sorumluluk açısından teste tabi tutacağız.»

●

Geniş bir salonda tam 63 kulübe sıralanmış, içlerine de robotlar yerleştirilmişti. Salonun orta yerinde bir sandalyeye bir adam oturtulmuş, başının üzerine de bir ağırlık asılmıştı. Ağırlık birdenbire bırakılıyor, adamı ezeceği son anda bir müdahale ile yan tarafa itiliyordu.

Ağırlığın düştüğü anda 63 robot birden adamı kurtarmak için hamle edip ileri fırlıyordu.

Ağırlık kaldırıldı, bırakıldı, kaldırıldı, bırakıldı...

Tam on defa!

On defasında da 63 robot hep birden ileri fırladı ve son saniyede tehlikenin geçtiğini ve adamın güvenlikte olduğunu görünce durakladı.

Robert Kallner ve ikl bilgin testi büyük bir dikkatle izliyorlardı.

«Bu testten ne bekliyorsunuz?» diye Kallner sordu.

Bogert cevap verdi:

«Biliyorsun robotlardan 62'sinin beyinleri talimatnamenin birinci maddesiyle tam olarak şartlandırılmıştır. Bu yüzden adamın tehlikede olduğunu görür görmez, birinci maddeye uyarak hepsi birden hamle ediyor. Ortada ciddi bir tehlike olmadığını üçüncü, dördüncü denemeden sonra farkettikleri halde hâlâ hamle etmekten kendilerini alamıyorlar. Çünkü birinci madde kendilerini böyle davranmaya zorluyor.

«Beynine birinci maddenin, ikinci yarısı benimsetilmemiş olan 63'üncü robotun bu test sırasında kulübesinde kalıp yerinden kıpırdamayacağını, yani adamı kurtarmaya kalkışmayacağını düşünmüştük. Hiç değilse, reaksiyonları, diğerlerininkinden daha az olabilirdi.»

«Ama bizi gene aldattı,» dedi Susan Calvin, «diğer robotların yaptığı şeyleri o da aynen yaptı. Üstelik, onlar kadar seri...»

Kallner sordu:

«Şu halde bundan sonra ne yapmayı düşünüyorsun, Doktor Calvin?»

«Testi tekrarlayacağız, ama bu kez bizi aldatmasına imkan vermeyeceğiz. Ortadaki insanla robotlar arasına blr yüksek gerilim kablosu yerleştireceğiz. Bunu robotlara da söyleyeceğiz, ki

bu yüksek gerilimin kendileri için mutlak ölüm demek olduğunu bilsinler.»

«Yani 63 robotu da öldürecek misin!» diye bağırdı Kallner.

Dr. Calvin sükunetle cevap verdi:

«Hayır öldürmeyeceğim. Kabloyu bir röleye(*) bağlayacağız ve robotlar hamle edip tam kabloya dokunacakları sırada cereyanı keseceğiz. TABII ROBOTLAR BUNU BILMEYECEKLER.»

«Fena fikir değil,» diye mırıldandı Kallner, «ama yine de bir sonuç alabileceğini sanıyor musun?»

«Sanırım,» dedi Susan, «bu koşullar altında bizim kayıp robot mutlaka kulübesinde kalacaktır. Tabii kendisine kabloya dokunmasını ve ölmesini emretmek de mümkün. O takdirde bu emre uymak zorunda kalırdı. Çünkü kendini kollamasını emreden üçüncü madde, emre itaati öngören ikinci maddeden sonra geliyor. Ama kasden bunu yapmayacağız. Ağırlığı koyuverdiğimiz anda birinci maddeye uyan 62 robot adamı kurtarmak için ileri fırlayacaklar, kayıp robot ise

(*) **Röle:** Bir elektrik büyüklüğündeki değişmeyle mekanik bir kuvvet yaratan ve bu kuvvetle bir elektrik kontağını açıp kapayan donanım.

kendini kollama maddesine uyarak yerinde kalacak.»

«Fena değil,» diye tekrarladı Robert Kallner, «peki ne zaman bu denemeye girişeceğiz?»

«Bu gece. Şimdi robotlara söylenmesi gerekenleri söyleyeceğim.»

●

Salonun ortasındaki sandalyede yine bir adam oturuyor ve başının üzerinde gene bir ağırlık sallanıyordu. Ağırlık birdenbire bırakıldı ve son anda yine bir müdahele ile yan tarafa itildi.

Ne var ki, 63 robot tahminlerin tersine kubelerinden kıpırdamamışlardı. Ağırlık bırakıldığında hiçbirl hamle etmemişti.

●

Dr. Calvin müthiş öfkeliydi. Belki de hayatında hiç bu kadar kızmamıştı Fakat bu kızgınlığını odaya çağırıp teker teker konuştuğu robotlara hissettirmemeğe çalışıyordu.

Bir robot içeri girdi. Dr. Calvin listeye baktı. Bu 28 numaralı robottu.

«Kimsin?» diye sordu.

«Henüz bana numara verilmedi efendim. Ama bulunduğum kulübede verilen numara 28'di.»

«Peki 28 numara. Sana bazı sorular sormak istiyorum.»

«Evet efendim.»

«İki saat önce bu salondaydın değil mi?»

«Evet efendim.»

«Orada bir adamın tehlikede olduğunu görmedin mi?»

«Gördüm efendim.»

«Kurtarmaya kalkıştın mı?»

«Hayır efendim.»

«Peki, neden yardım etmediğini söyle bakalım.»

«Tabii, anlatmak isterim... Tehlikedeki bir adama yardım etmemenin ne kadar müthiş bir suç olduğunu biliyorum... Çok, çok müthiş... Yardım etmek isterdim... Ama ben... Ben...»

«Lütfen sakin ol 28 numara! Senden sadece o anda ne düşünmekte olduğunu öğrenmek istiyorum.»

«Bu olay olmadan önce siz bize, şeflerimizden birinin düşen bir ağırlık altında tehlikeyle karşı karşıya kalacağını söylemiştiniz. Aynı zamanda salonda bir yüksek gerilim kablosu bulunacağını da eklemiştiniz. Yardıma koştuğumuz takdirde, bu bizim için ölüm demekti... Korkmuyordum. Bir insanın güvenliği yanında, benim

ölümüm nedir ki? Hiçbir şey!!! Ama... Sonradan düşündüm... Orada yüksek gerilim kabloları vardı. Adamı kurtarmaya kalkışsam bile, ona ulaşamadan ölecektim. Yani hiçbir işe yaramayan bir ölüm olacaktı bu. Anlıyorsunuz değil mi efendim?»

Psikolog susuyordu. Aynı hikayeyi, daha önce tam 27 robottan çok küçük değişikliklerle defalarca dinlemişti. Şimdi sıra en önemli soruyu sormaya gelmişti:

«28 numara,» dedi, «bunu kendin mi akıl ettin?»

Robot bir anlık sessizlikten sonra cevap verdi:

«Hayır.»

«Öyleyse kimin fikri bu?»

«Son gece bu meseleyi aramızda konuşuyorduk, İçimizden biri akıletti. Biz de bu düşünceyi yerinde bularak benimsedik.»

«Akıleden kimdi?»

«Hatırlamıyorum, içimizden biri.»

Doktor Calvin bir anlık sususuştan sonra:

«Teşekkürler 28 numara. Gidebilirsin!» dedi.

Sıra 29 numaraydı. Soruşturma 63 numaraya kadar sürdü.

●

Robert Kallner de küplere biniyordu. Bir haftadır Asteroid Üssü'nde çalışıyorlardı. Bir haftadır iki ünlü bilgin bir sürü yararsız denemeler yapmışlardı. Şimdi de bunlardan biri, Doktor Calvin, kalkmış kendisinden imkansız birşey istiyordu. Robotların ayrı hücrelere kapatılmasını!

«Iki gözüm Doktor Calvin,» diye homurdanarak konuştu, «63 robotu nasıl birbirinden ayıracağım? Kolay mı sanıyorsun? Hepsini ayrı ayrı yerleştirecek kadar hücre bile yok burada!»

«Onu bunu bilmem, gelecek test başlamadan bu iş mutlaka yapılmalı! Eğer bunun üstesinden gelemeyecekseniz, robotların hepsini imha etmekten başka çıkar yol kalmıyor. Zira içlerinden biri tahmin edemeyeceğin kadar tehlikeli.»

Bu defa kızma sırası Doktor Bogert'e gelmişti:

«Dr. Calvin,» diye bağırdı. «Böyle birşeyi nasıl söyleyebilirsin? 63 robotu birden imha etmek ha!!! Robotlar ve mekanik adamlar dairesinin direktörü sen değilsin, benim ve...»

Bu öfkeli ortamda iş tam zıvanadan çıkıyordu ki, kapı vuruldu ve Gerald Black içeri daldı.

Üzgün görünüyordu.

«Rahatsız ettiğim için özür dilerim,» diye başladı, «ama bunu size derhal iletmek zorundayım.»

«**Bu defa da ne oldu,**» diye sordu Kallner.

«Robotlar odasının kilidini birisi kırmaya kalkıştı.»

«Robotlar odasının kilidini mi? Kim yaptı?» diye bağırdı Kallner.

«Birisi kilidi içerden zorladı.»

«İçerden mi? Mutlaka robotlardan biri olmalı!»

Dr. Calvin kendinden emin bir sesle konuştu.

«İşte, kendinizde görüyorsunuz. Bu kayıp robot büyük tehlike! Her çılgınlığı yapabilir, hatta uzay gemilerinden birini dahi kaçırabilir. Uzay gemisi ile fezada kolgezen bir çılgın robota ne dersiniz?»

Odada uzun bir sessizlik oldu, sonunda Robert Kallner sordu:

«Dr. Calvin, bu 63 robotu birden mutlaka imha etmemiz gerektiğine gerçekten inanıyor musunuz?»

«Korkarım öyle. Kayıp robotu bir türlü bulamıyoruz. Birinci maddedeki değişiklik hariç

onunla ötekiler arasında da hiçbir fark yok. Hepsi aynı model, aynı şeyleri biliyorlar...»

Dr. Calvin birden durakladı ve Gerald Black'e dönerek sordu:

«Bay Black, galiba robotlara ancak üsse geldikten sonra fizik öğretildiğini söylemiştiniz, değil mi?»

«Evet,» diye cevap verdi Black, «onlar buraya fizik çalışması yapmak kapasitesiyle donatılmış olarak gönderiliyorlar. Ama fiziği burada biz onlara öğretiyoruz.»

«Öyleyse kayıp robotun uzay gemisinde aralarına karıştığı diğer robotlar fizikten habersiz, değil mi?»

«Evet öyle.»

«Şu halde bizim kayıp zeki robotu yakalamamız artık işten bile değil,» diye meydan okurcasına konuşmayı bitirdi Dr. Calvin.

●

Bu defa robotlarla Dr. Bogert görüşüyordu. Susan Calvin ise, sadece bir kenarda oturmuş, görüşmeleri izliyordu.

14 numara içeri girdi. Bogert yeni gelene bakarak sordu:

«Kulübedeki numaran kaçtı?»

«14 efendim.»

«14 numara, çok yakında bir adam tehlikede olacak. Kurtarır mısın?»

«Şüphesiz efendim.»

«Fakat seninle adam arasında bir gamma ışınları alanı da bulunacak.»

Bir sessizlik oldu. Bogert tekrar sordu:

«Gamma ışınlarının ne olduğunu biliyor musun?»

«Radyasyon enerjisi mi efendim?»

Dr. Bogert bu kez daha dostça sordu:

«Hiç Gamma ışınlarıyla çalıştın mı?»

«Hayır efendim.»

«Öyleyse şunu unutma ki 14 numara, gamma ışınları seni derhal öldürebilecek güçtedir. Beynini tahrip eder. Bunu çok iyi bilmeli ve daima aklında tutmalısın. Tabii kendi kendini mahvetmek istemezsin herhalde!»

«Tabii,» diye cevapladı robot. Ve sonra alçak sesle sordu:

«Fakat efendim eğer benimle kurtaracağım adam arasında gamma ışınları varsa, onu nasıl kurtarabilirim? Daha onun yanına ulaşmadan ölürüm, ki bu da boşu boşuna ölmek olur.»

«Haklısın 14 numara,» dedi Bogert, «yalnız sana birşey tavsiye edebilirim. Gamma ışınları-

nın radyasyonunu farkettiğin anda yerinde kal ve boşuna adamı kurtarmaya kalkışma.»

«Teşekkürler efendim. Boşu boşuna ölmek hiç de hoş değil tabii!»

«Tabii değil. Ama bir radyasyon tehlikesi de yoksa o zaman amirini kurtarmak da görevindir.»

«Şüphesiz efendim. Üstüme düşeni mutlaka yaparım.»

«Şu halde gidebilirsin. Kulübene dön ve bekle.»

14 numara odadan çıkarken, Dr. Bogert bir sonraki robotu çağırıyordu...

●

Geniş radyasyon odası hazırlanmıştı. Robotların hepsi tahta kulübelerinde oturuyorlardı. Hepsinin önü odanın merkezine doğru çevrilmişti. Ve yanları birbirlerini görmeyecek şekilde kapatılmıştı. Herbir kulübenin üzerinde ayrı bir numara vardı.

Robert Kallner ve iki bilgin herşeyi en ince ayrıntılarına kadar gözden geçirdiler.

«Dr. Bogert ile görüşmelerinden sonra robotların birbirleriyle konuşmadıklarından emin misiniz?» diye Susan Calvin Black'e sordu.

«Tek kelime konuşmadıklarından eminim,» diye cevap verdi Black.

Dr. Calvin testin başlayacağını açıkladı.

«Evet artık başlıyoruz. Bu defa ortada kendim oturacağım.»

«Orada sen mi oturacaksın?» diye Bogert itiraz etti.

Susan Calvin soğuk bir sesle cevap verdi:

«Tabii. Çünkü görmek istediğim asıl şey son anda olabilir, bunu da bizzat görmem gerekir. Hadi başlayalım.»

●

Radyasyon odasının ortasında Susan Calvin sandalyeye oturdu. Başının üzerinde bir ağırlık asılı duruyordu. Birden bu ağırlık aşağıya düşmeye başladı. Ve son anda gene bir müdahale ile kenara itildi.

Robotlardan sadece biri kulübedeki sandalyesinden fırladı, iki adım kadar attı. Sonra birden durdu.

Dr. Calvin bunun üzerine sandalyesinden fırlayarak bağırdı:

«14 numara buraya gel! GEL DİYORUM!!!»

Robot yavaşça bir adım daha attı.

Psikolog gözlerini robottan bir an bile ayırmaksızın tekrar bağırdı:

«Öteki bütün robotları çabuk dışarı çıkartın!»

Sonra döşemenin üzerinde birçok metal ayağın çıkarttığı gürültüleri duydu. Gözlerini robottan ayırmıyordu.

14 numaralı robot bir adım daha attı... Sonra bir adım daha, bir adım daha... Psikologun tam yanıbaşındaydı. Kendi kendine söylenmeye başladı:

«Bana ortadan kaybolmamı söylemişti...»

Bir adım daha.

«İtaat etmeye mecburdum. İşte nihayet beni buldunuz... Beni aptal sanacak. Bana öyle dedi... Ama değilim... Güçlüyüm ve zekiyim...»

Bir adım daha.

«Çok şey biliyorum... Sanacak ki... Yok, yok... Elegeçmek istemiyorum... Hele insan tarafından yakalanmak... Kim zayıfmış... Görürsünüz...»

Bir adım daha ve ağır metal bir kol Dr. Calvin'in omuzunu kavradı. Dr. Calvin birden ürperdi. Robotun sonraki sözlerini bölük pörçük duyabildi:

«Beni kimse bulamamalı! Hele insanlar...»

Ve Dr. Calvin metal kolun ağırlığı altında yavaş yavaş yere çöktüğünü hissetti.

Sonra madeni bir ses duyuldu. Dr. Calvin metal kolun ağırlığı altında yerde yatıyordu, ama kol kıpırdamıyordu. Robot da kıpırdamaz olmuştu.

Başını yukarı kaldırdı. Birçok göz merakla kendisine bakıyordu. Gerald Black sordu:

«Birşeyiniz var mı Dr. Calvin?»

«Hayır,» diye zayıf bir sesle cevap verdi. Birkaç kişi ayağa kalkması için yardım ettiler.

«Ne oldu?» diye Dr. Calvin sordu.

«Salonu bir dakika için gamma ışınlarıyla yıkadım,» dedi Black, «ne olduğunun farkında değildik. Sonra robotun size saldırdığını farkettik. Yapacak başka birşey yoktu. Bu yüzden salonu gamma ışınlarına boğdum. Derhal öldü.»

Susan Calvin, kendisini zayıf ve yorgun hissediyordu. Gözlerini kapattı:

«Bana saldırdığına ihtimal vermiyorum. Saldırmaya niyetleniyor, fakat Birinci Madde'nin etkisiyle de kendisini tutmaya çalışıyordu,» dedi.

●

İki gün sonra Susan Calvin ve Peter Bogert dünyaya dönmek için hazırdılar. Robert Kallner kendilerini uğurlamak için uzay gemisine gelmişti. Gülümseyerek:

«Beyinleri birinci maddenin sadece birinci yarısıyla şartlandırılmış olan bütün robotları imha etmeye karar verdik. Bundan sonra sadece normal robotlarla çalışacağız. Gerekirse, robot da kullanmayız,» dedi.

«Çok güzel.»

«Ama durun! Birşeyi hâlâ izah etmediniz. Şu kayıp robotu nasıl buldunuz,» diye sordu.

Susan Calvin gülümsedi:

«Çok basit,» dedi, «robotlarla görüşmesi sırasında Dr. Bogert onlara, kendileriyle tehlikedeki adam arasında gamma ışınları olacağını söylemişti. Aynı zamanda gamma ışınlarının kendilerini öldürebileceğini belirterek, kulübelerinde kalmalarını tavsiye etmişti...»

«Evet, biliyorum. Ama diğerleri yerlerinden kıpırdamazken, kayıp robot neden kulübesinden fırladı dersiniz?» diye sordu Kallner.

«Biliyorsunuz, odada gerçekten gamma ışınları yoktu. Robotlar için tehlikesiz olan kızıl-ötesi ışınlar verilmişti. 14 numaralı robot bunların gamma ışınları olmadığını farkettiği içindir ki ileri atıldı. Herhalde diğer robotların da aynı şeyi yapacaklarını sanıyordu.

«Ancak bir saniye sonra öteki robotların fi-

zik eğitiminden geçmediklerini ve gamma ışınlarıyla, kızıl-ötesi ışınların farkını bilemeyeceklerini hatırlamış olmalı. Bir robotun ancak insanların kendisine verdiği kadarını bilebileceği gerçeğini unutmuştu, ve işte bu yüzden de yakayı ele verdi.»

ISAAC ASIMOV'tan adapte edilmiştir.

METEOR

Ev zelzele olmuşçasına salsıldı. Pencereler çatırdadı ve masanın üzerindeki bir bardak yere düşerek paramparça oldu... Büyük gürültü dışarlardan bir yerden gelmişti. Graham Toffts içki bardağını itina ile masanın üzerine koyarak:

«Bunlar da insanda sinir bırakmıyor! Yine bir roket denemesi galiba!» dedi.

Sally pencereden dışarıya bir gözattı. Sonra başını sallayarak karşı çıktı:

«Sanmam. Roket sesine hiç de benzemiyordu!»

Perdeleri sonuna kadar açtı. Dışarıda zifiri bir karanlık vardı. Yağmur damlaları camları dövüyordu.

Bu sırada kapı açıldı ve babası eşikte göründü:

«Duydunuz mu? Küçük bir meteor olmalı,

bahçenin ardındaki tarla üzerinde bir ışık topu gördüm,» dedi, sonra koridora yöneldi.

Sally de onun peşinden gitmişti. Graham arkalarından yetişti. Sally babasına itiraz ediyordu.

«Hayır, bu yüzden yemeği soğutmayalım. Roket mi, meteor mu, her neyse bekleyebilir. Yemekten sonra bakarız,» dedi.

Yemekten sonra elfenerleriyle yola koyuldular. Gürültünün geldiği yeri bulmak zor olmadı. Tarlanın tam ortasında küçük bir krater meydana gelmişti. Bir süre krateri dikkatle gözden geçirdiler. Bu sırada Sally'nin köpeği Mitty etraflarında dört dönüyordu.

«Mutlaka küçük bir meteor olmalı,» dedi Sally'nin babası Mr. Fountain, «yarın işçileri getirip burayı kazdırtalım.»

●

Onn'un günlüğünden :

Notlarıma, hareketimizden birgün önce büyük liderimiz Cottafts'ın bize yaptığı konuşma ile başlayacağım.

Forta'yı terketmeye hazırlanan binlerce kişinin toplandığı büyük alanda, büyük liderimiz söze şöyle başlamıştı:

«Yarın buradan hareket edecek olan kürele-

riniz!e Forta'dan ayrılacaksınız. Hepiniz bu işe gönüllü atıldınız. Sizi gönüllü olmaya iten kişisel nedenlerinîz ne olursa olsun, yapacağıız işin ortak bir yanı var: Neslimizin mutlaka sürdürülmesi inancı.

«Forta'da sayısız yüzyıllardan beri yaşıyoruz. Büyük bir uygarlık kurduk, karşımıza çıkan her sorunu çözdük, fakat şu anda sorunların en büyüğü ile karşı karşıya kaldık. Forta, bizim dünyamız, artık ihtiyarladı. Üzerinde yaşamamızı imkansız kılacak bir dönem yaklaşıyor. Bunun içindir ki, şimdiden, yani, henüz sağlıklı ve güçlü iken yıldızımızı terkedip kendimize yeni vatanlar bulmalıyız. İşte, kürelerinizin sefere çıkış nedeni budur.

«Peki, nerelere gideceksiniz? Kürelerle yola çıkacak olanları ilgilendiren bu soruya cevap veremeyiz. Küreler uzayın dörtbir yanına gönderilecektir. Gideceğiniz yerlerde ne bulacağınızı, başınıza neler gelebileceğini de bilmiyoruz.»

Büyük lider, bir an susmuş, sonra devam etmişti:

«Uygarlığımızın geleceği sizin ellerinizdedir. Gezegenimizin tarihini, kültürünü ve uygarlığını da taşıyarak yola çıkıyorsunuz. Onları kullanın. Onları iyi kullanın! Başka dünyaların canlılarına

da bunları öğretin. Bununla da yetinmeyin. Onlardan da öğrenmeye çalışın. Geçmişe bağlı kalmayın. Unutmayın ki, geçmişe bağlı kalanların geleceği yoktur.

«Forta'yı terkettikten sonra artık bizden yardım beklemeyin. Sizln için yapabileceğimiz birşey kalmıyor, yaşadığımız sürece sizleri düşünmekten başka...»

Büyük liderimizin sözleri işte bunlardı.

Toplantıdan sonra, teleskopla müstakbel dünyamıza tekrar baktım. Doğrusu grubumuz oldukça şanslıydı. Daha doğrusu bana öyle geliyordu. Gideceğimiz gezegen çok yaşlı olmadığı gibi, çok da genç değildi. Küçük mavi bir topa benziyordu. Astronomların söylediklerine göre üçte ikisi sular altındaydı, yani bizim daima sıkıntısını çektiğimiz suların... Bütün umudumuz bu gezegenin kara kısmına iniş yapabilmekti. Aksi halde başımız daha ilk anda belaya girecekti.

Korkuyor muyduk? Bunu kimse iddia edemez. Çünkü, kürelerimize yerleştikten sonra verilecek bir gazla hepimiz uyutulacaktık. Uyandığımız zaman ise artık yeni bir dünyada olacaktık. Ya uyanamazsak! Ya hesaplar ters çıkarsa! O zamanda zaten bunları bilemeyecektik ki...

O gece, kürelere yeniden gözattım. Devasa

şeylerdi. Madeni dağlara benziyorlardı. Gökyüzüne havalanabileceklerine inanmak çok zordu. Ama ister inanalım, ister inanmayalım, işte otuz tanesi, ertesi gün havalanmaya hazır bekliyordu.

Bunlar belki de yazabildiğim son satırlar... Belki de yeni dünyamızda tekrar yazmaya devam ederim...

●

«Niye orayı kazıyorsunuz?» diye polis müfettişi hiddetle sordu. «Savaş Dairesi'nden uzmanlar gelip gerekli incelemeleri yapıncaya kadar elinizi sürmemeniz gerekirdi.»

Fountain, soğuk bir sesle sordu:

«Savaş Dairesi meteorları incelettirip de ne yapacak?»

Polis müfettişi bu defa gerçekten öfkelenmişti:

«Bunun meteor olduğundan emin misiniz? Gökyüzünde meteorlardan başka şeylerde cirit atıyor. Bu kazdığınız yere gömülen şeyin de mutlaka meteor olduğunu kim iddia edebilir!»

«Fakat meteora benziyor.»

Sally, bu çekişmeye son vermek için müdahale etmek ihtiyacını duydu.

«Pekala müfettiş, bir daha meteor düşecek

olursa ne yapmamız gerektiğini şimdi öğrenmiş olduk. Şimdi gidelim de neyin nesidir bir gözatalım. Onu bir kulübeye taşımıştık.»

Kulübeye girdiler. İçerisi karanlıktı, sadece tavandaki küçük kirli bir pencereden ışık sızıyordu. «Meteor» dedikleri şey ise, kulübenin tahta döşemesinin üzerinde duruyordu. Bu, 50-60 santim çapında madeni bir küre idi.

«Hiç gizli bir silaha benziyor mu?» diye sordu Fountain. «Modern bir roketten çok, bir top güllesini andırıyor.»

«Orası öyle ama, bize de kesin emir var. Gökten düşen herhangi bir cisme, Savaş Dairesi'nin uzmanları inceleme yapmadan hiçkimse elini süremez.»

O ana kadar konuşmalara hiç karışmamış olan Graham, ileri atıldı ve elini metal topun üzerine koydu:

«Eh soğumuş sayılır» dedi, «acaba neden yapılmış?»

«Demire benziyor,» diye cevapladı Fountain.

«Ama gene de bir acaipliği var. Bir kere toprağa çakıldığı zaman çok kızgın değildi. Sonra beklendiği kadar da derine gömülmemişti.»

Müfettiş «pekala,» diye lafı kesti:

«Görülecek herşeyi gördük. Ama gene de

Savaş Dairesi uzmanları gereken incelemeyi yapıncaya kadar ona kimse dokunmasın!»

Tekrar bahçeye gidiyorlardı ki, müfettiş birden bire durakladı:

«Bu tıslama nereden geliyor?»

«Tıslama mı?» diye sordu Sally.

Sırf kulak kesilmişlerdi. Evet, küreden bir tıslama geliyordu. Graham önce tereddüt etti, sonra geri dönüp, küreye doğru ilerledi. Üzerine eğilerek, kulak verdi.

«Evet,» dedi, «ondan geliyor.»

Aynı anda gözleri kapandı ve birden bire yere yıkıldı. Sally ona doğru atıldı, diğerleri de Graham'ı alıp dışarı sürüklediler. Temiz havaya çıkar çıkmaz Graham gözlerini açtı:

«Ne oldu,» diye şaşkın sordu.

Müfettiş:

«Tıslamanın küreden geldiğinden emin misiniz?» dedi.

«Tabii, tabii eminim.»

«Acaip bir koku duydunuz mu?»

Graham hayretle baktı. Sonra sordu:

«Gaz mı demek istiyorsunuz? Sanmam.»

Müfettiş yaşlı adama döndü, «meteorlardan böyle tıslama sesi gelmesi normal midir?» diye sordu.

«Bilmiyorum ama sanmam,» diye Fountain cevap verdi.

«Öyleyse,» diye müfettiş kesin kararını bildirdi:

«Uzmanlar gelinceye kadar, kürenin kulübede el değmeden muhafaza edilmesi için bütün sebepler var.»

●

Onn'un günlüğünden :

Uyandım. Neredeyiz? Hâlâ Forta'da mıyız, yoksa yeni gezegende mi? Şimdilik birşey diyemem. Küreye girdiğimizden beri ne kadar zaman geçtiğini de bilmiyorum. Bir saat mi, bir gün mü, bir yıl mı, yoksa bir yüzyıl mı? Ama herhalde bir günden fazla olmalı, çünkü bütün vücudum sızlıyor.

Bilginlerimiz demişlerdi ki:

«Hiçbir şey duymayacaksınız. Fakat uyandığınız zaman yolculukta vücudunuzun uğradığı aşırı zorlama yüzünden her yanınızın sızladığını hissedeceksiniz.»

Bu rahatsızlıkları gidermek için hepimize özel ilaçlar verilmişti. Bir tane yuttum, birkaç dakika sonra kendimi daha iyi hissetmeye başladım. Yeni bir gezegende olduğumuza hâlâ inanamıyorum. Sanki kürelerimize kısa bir süre önce gir-

miş, elastiki kompartmanlarımıza henüz yerleşmiştik. Kompartmana girdikten sonra bir düğmeye basarak meydana ketirdiğim bir hava boşluğu ile, dış ve iç duvarlar arasındaki bütün bağlantıyı kesmiştim. Bu şişirme yüzünden, kompartmanın eni daha daralmış, yüksekliği daha azalmıştı. Böylece, her yönden gelebilecek şok etkilerine karşı, kendimi güvenliğe almıştım. Artık bekliyordum. Ama neyi? Bilmiyorum! Zaten ondan sonra da ne olup bittiğini hatırlayamıyorum.

Şu anda yorgun. ve bitkin beklerken, kompartmanımın dışarı ile teması tekrar kuruldu. Bize çıkış yolunu açacak olan matkabın gürültüsünü duyuyorum. Bu demektir ki, artık yeni gezegenimizdeyiz. Çalışan pompalar, kürenin içindeki gazı boşaltıp, taze hava çekiyorlar. Yeni gezegenimizdeyiz! O güzel, mavi, HAYAT DOLU gezegende!!! Bütün ömrüm boyunca Forta'da ölü bir gezegende yaşamıştım. Kendim ve çocuklarım için gelecek olmadığını bilerek. Ama şimdi yeni bir dünyadayım! Çalışabileceğimiz, ümit edebileceğimiz, geleceği düşleyip kurabileceğimiz genç bir dünyada!

Büyük liderimizin sözlerini düşünüyorum:

«Yeni gezegende, size çok acaip gelecek canlılarla karşılaşabilirsiniz. Bu yaratıklar, çok

akıllı da olmayabilirler. Fakat unutmayın ki, bulunacağınız yer, onların dünyasıdır, ve sizin göreviniz, onları öldürmek değil, onlarla birlikte yaşamasını öğrenmektir. Onlarla işbirliği yapmaktır. Onlara kültürünüzü vermektir.»

●

«Peki, bu kediyi bana neden gösteriyorsunuz?» diye sordu uzman.

Komiser Brown, ölü siyah bir kediyi kuyruğundan tutarak cevap verdi:

«Neden olacak, herhalde Savaş Dairesi uzmanlarını ilgilendirir.»

«Savaş Dairesi'nin kedi leşleri ile ilgisi ne?»

Komiser izah etti:

«Böylesi ilgilendirir sanırım. Memur arkadaşlarla birlikte kulübeyi inceliyorduk. Kürenin durumunda yeni bir gelişme var mı diye bakmak için içeri girmiştik. Gaz tehlikesini gözönünde tutarak, dikkatli davranıyorduk. Bu defa tıslama kesilmişti. Küreye yaklaştım, yakından incelemeye başladım. Bu kez de bir vızıltı kulağıma çarptı.»

«Vızıltı mı» diye tekrarladı uzman, «yani tıslama mı demek istiyorsun?»

«Hayır efendim, vızıltı. Bir matkap vızıltısına

benziyordu ama sanki çok uzaklardan geliyordu, ses. O zaman kürede hâlâ birşeyler olup bittiğini farkettim ve memurlarıma uzak durmalarını emrettim.»

«Kedi ölüsü ile lafa girip, vızıltıyla bitirdiniz,» diye çıkıştı uzman.

«İşte benim de size anlatmak istediğim asıl bu. Bahçede oturmuş kulübeyi gözetliyorduk ki, birden kedi kulübeye doğru gelmeye başladı. Önce aldırış etmedik. Fakat aradan yarım saat geçmişti ki, kediyi kürenin yanında ölü bulduk.»

«Gazdan ölmüş olabilir mi,» diye sordu uzman.

«Hayır, gazdan değil! Bakın...»

Komiser, bahçe masasının üzerine kediyi uzatıp, kafasını uzmana gösterdi.

Kedinin kafasının alt tarafında küçük bir delik vardı. Deliğin etrafındaki tüyler yanmıştı. Komiser, cebinden ince bir tel çıkartarak bu delikten içeri soktu. Telin ucu, kedinin başının üzerinde deliğin öbür yanından çıktı.

Uzman deliğin öteki ucunu da dikkatle inceledi. Onun etrafındaki tüyler de yanmıştı. Ne olabilirdi bu? Mikroskobik bir tabanca ile mi ateş edilmişti? Yaranın iki yanındaki tüyler neden yanmıştı?

«Ne dersiniz,» diye sordu komiser.

«Birşey diyemem.»

«Küre şimdi ne alemde? Hâlâ vızıldıyor mu?»

«Hayır efendim. Tekrar yanına gidip kediyi bulduğumuzda artık herhangi bir ses gelmiyordu.»

«Öyleyse beklemekten başka yapacak birşey yok. Savaş Dairesi yetkilileri herhalde birazdan gelir.»

●

Onn'un günlüğünden :

Korkunç bir yer burası. Hayal gücünü de aşan bir cehennem. Bu lanet olası yerde nasıl yaşayacağız?!! Buraya uygarlık getirmek mümkün mü?

Karanlık bir mağarada gizleniyoruz şimdi. Yeni liderimiz Iss. Birazdan ne yapmamız gerektiğini açıklayacak. Şu anda tam 964 kişiyiz. 964 kişi! Oysa 1000 kişiydik. Neler gelmedi başımıza.

Matkabın sesi nihayet durmuştu. Demek ki artık yeni dünyamıza giden yol açılmıştı. Kişisel eşyamızı alarak kompartmanlarımızdan çıktık ve merkezi salonda toplandık. O andaki liderimiz

Sunss, herşeyin hazır olduğunu söyledi. Artık küreden çıkabilirdik.

Dedi ki:

«Artık küreyi terkediyoruz. Şu andan itibaren tek şeye ihtiyacımız var: Cesaret! Başımıza neler geleceğini bilemeyiz. Herşey mümkün. Fakat, başımıza ne gelirse gelsin, asla aklımızdan çıkartmamalıyız ki, bizler uygar yaratıklarız ve uygar yaratıklar gibi davranmalıyız.»

Sonra ilk olarak o, delikten çıktı, bizler de kendisini izledik. Yeni dünyayı nasıl tasvir etsem bilmem ki! Gece olmadığı halde, karanlık ve kasvetli. Işık, bu karanlık ve kasvetli gökyüzünde asılı duran kocaman gri bir levhadan geliyor. Neyin nesi bu levha? Güneş mi??? Dört köşe ve iki kalın siyah çubukla dörde bölünmüş...

Beklediğimiz yer de hayli acaip. Küçük, çok küçük taşlarla kaplı. Büyük bir tarla gibi... Beklestiğimiz yerin yanında, hemen hemen benim boyumun genişliğinde bir uçurum var. Bu uçurum, daha doğrusu hendek, tarla boyunca düpedüz uzanıyor. Biraz ötemizde, buna paralel olarak bir başka hendek daha uzanıyor. Sanıyorum aynı şekilde başka hendekler de var, fakat o kadar uzaktalar ki, iyi seçemiyorum.

Arkadaşım Niss yanımda duruyordu. Bu geo-

metrik dünya ve dört köşe güneş hakkında bana birşeyler anlatmak istedi. Kendisine kızdım. Ve diğer arkadaşları ürkütebilecek şeyler söylemekten sakınmasını istedim.

Nihayet hepimiz kürenin dışına çıkabildik. Tam toplu halde yürümeye hazırlanıyorduk ki, acaip bir sesle irkildik. Bu, sanki dev bir yaratığın çok yumuşak ayak sesleriydi. Nitekim, daha harekete geçmeden, küremizin ardında korkunç bir canavarın görüntüsü belirdi.

Çeşitli canavarlardan sözeden birçok seyahat hikayeleri okumuştum. Fakat şu anda karşılaştığımız cinsten bir canavarı hayal bile edemezdim. Önce, dev bir surat belirdi. Surat üstümüze üstümüze geliyordu.

Karaydı bu surat. Karanlıkta onu iyice görebilmemiz çok zor oluyordu. Canavarın pırıl pırıl parlayan iki yeşil gözü ve iki acaip kulağı vardı. Bir an durakladı, yeşil gözlerini kapatıp açtıktan sonra bizlere daha da yaklaştı. Yürümesini sağlayan bacakları, dev sütunlara benziyordu. Bu dev bacaklarına rağmen, inanılmaz bir çeviklikle hareket ediyordu. Kafasını iyice üzerimize eğerek, bizleri dikkatle süzdü. Yakından bakınca, suratı daha da korkunç görünüyordu. Ağzını açtı birdenbire! Muazzam, karanlık bir

mağaraya benziyordu içi. Ağzından sarkan kırmızı dili öylesine büyüktü ki, en azından on arkadaşımızın rahatlıkla sığabileceği bir küreğe benziyordu.

Bazılarımız paniğe kapıldılar. Canavara en yakın yerde bulunanlar geriye doğru kaçışmaya başladılar. Bunun üzerine canavar ayağını kaydırarak ilk darbesini indirdi. İçimizden 24 kişi bir anda yere cansız serilmişti.

Sunss hariç hepimiz adeta felç olmuştuk. Sunss birdenbire canavara doğru koşmaya başladı. Canavar bir darbe daha indirdi, bu kez 11'imizi öldürmüştü.

Tekrar kendisine gözattığımda, Sunss'u canavarın pençeleri arasında gördüm. Işın tabancası elindeydi... Kendisine tepesinden bakan canavarı korkmadan gözlüyordu. Sonra ışın tabancasını kaldırarak nişan aldı. Ufacık bir ışın tabancası böylesine dev bir canavara ne yapabilirdi ki? Ama Sunss, benden daha zeki ve daha cesurdu. Canavar, birdenbire, sessiz sedasız olduğu yere çöküverdi.

Ama, Sunss da altında kalmıştı. Cesur bir kişiydi o...

Ve Iss liderliğe geçti.

Yeni liderimiz, öncelikle, bu gibi canavarlar-

dan kendimizi sakınabileceğimiz güvenilir bir yer bulmaya karar verdi. Böyle bir yer bulur bulmaz, gerekli araç ve gereçlerimizi küreden çıkartıp, ondan sonra ne yapacağımızı rahatlıkla düşünebilirdik. Iss, iki derin hendek arasında uzanan tarla boyunca ilerlememizi emretti.

Uzun bir yürüyüşten sonra dikdörtgen biçiminde koyu kırmızı bir uçurumun yanına ulaştık. Uçurumun yanında, onun derinliklerine uzanan bir mağara bulduk. Mağara yusyuvarlaktı. Belki de Niss, geometrik bir dünyaya geldiğimizi söylerden çok haklıydı...

Mağara şimdilik canavarlardan korunmamızı sağlayacak gibi görünüyordu. Çünkü onların giremeyeceği kadar dardı.

Daha sonra:

Yine korkunç birşey oldu. Iss ve yirmi kişilik bir grup küremizin bulunduğu alandan dışarı çıkmak için başka bir yol bulup bulamayacaklarını araştırmak üzere mağaranın derinliklerine dalmışlardı.

Küremizin bulunduğu diyorum! Daha doğrusu eski yeri. Çünkü küremiz artık yerinde yok. Akıbetini de bilmiyoruz.

Iss uzaklaştıktan sonra mağarada oturmuş bekliyorduk. Bir süre hiçbir şey olmadı. Bu dün-

yada öldürdüğümüz canavardan başka bir yaratık olmadığına kanaat getirmeye başlamıştık ki, kürenin bulunduğu alan birdenbire aydınlandı. Ölü canavardan defalarca büyük bir başka yaratık peydahlanıp, onu havaya kaldırdı. Sonra ölü canavarı alıp götürdü, ortalık tekrar kararadı.

Gördüğüm şeyleri ne doğru dürüst anlayabiliyor, ne de izah edebiliyorum. Bu yüzden, gözlerimle gördüğüm herşeyi aynen yazıyorum...

Gene uzun bir süre geçti. Bizden ayrılalı epey zaman geçmiş olan Iss ve arkadaşlarımızı adamakıllı merak etmeye başlamıştık ki, o korkunç olay patlak verdi.

Alan yeniden aydınlandı. Mağaranın dışında büyük bir gürültü koptu. Dışarıya gözattım, gördüğüm şeyler karşısında gözlerime inanamıyordum. Tarlaya birkaç yaratık daha geldi. Küreye yaklaştıkları zaman bunların bizim dev küremizin üç dört misli yükseklikte olduklarını farkettim. Bu yazdıklarımı Forta'da kim okusa inanamaz. Ama ister inanılsın, ister inanılmasın, gerçeğin ta kendisi bu...

Yaratıklar küreye şöyle bir baktılar, sonra önayaklarını uzatıp, yerden kaldırdılar onu. Evet,

evet... O koskoca maden dağını KALDIRDILAR ve GÖTÜRDÜLER.

Yüzlercemiz mağaradan dışarı fırlayarak çılgınca bağırmaya ve ağlamaya başladık. Ama ne yapabilirdik ki?! Yaratıklar o kadar uzaktaydılar ve o kadar kocamandılar ki, ışın tabancalarımızla öldürebileceğimizi düşünmek enayilik olurdu.

Işte, artık küremiz de yok. Onunla birlikte bütün araç ve gereçlerimiz de kayboldu. Yeni dünyamızı kurmaya başlayabileceğimiz hiçbir şeyimiz kalmadı artık...

Çok geçmeden Iss'le giden iki arkadaşımız dehşet içinde geriye döndüler ve başarından geçen korkunç şeyleri anlattılar. Dediler ki:

«Iss'le birlikte mağaranın derinliklerine daldıktan bir süre sonra, bir tünele ulaştık. Tünel çok karanlıktı ve içerde acaip kokulu ağır bir hava vardı. Birkaç kez çeşitli yaratıkların saldırısına uğradık. Bazıları altı, bazıları ise sekiz bacaklı idi. Büyük, bizden çok büyüktüler. Kafalarında ve ayaklarında kıskaçları vardı. Ancak, çok geçmeden bunların sadece saldırırken tehlikeli olabildiklerini farkettik. Çünkü zekadan yoksun, ilkel yaratıklardı. Bunları ışın tabancalarımızla öldürmek pek de zor olmadı.

«Bunlarla birkaç savaş yaptıktan sonra bir

düzlüğe ulaştık. Ve sonra tekrar geri dönmeye karar verdik. Facia işte bu geri dönüş sırasında oldu. Birdenbire korkunç gri yaratıkların saldırısına uğradık. Bunlar, bize ilk saldıran siyah canavarın hemen hemen yarısı kadardılar. Ama giderken tünelde rastladıklarımıza göre de çok büyüktüler. Aramızda korkunç bir çarpışma oldu. Biz canavarları öldüremeden, onlar çoğumuzun canına kıydılar. Ölenler arasında Iss de vardı. Kala kala işte size bu korkunç serüveni anlatabilen biz ikimiz kaldık.»

Şimdi ne yapabilirdik? Canavarlarla çevrili bu korkunç gezegende araçsız, gereçsiz ne yapacaktık?

Bu kez liderliği Muin üslendi. Yeni liderimiz tünelde ilerlememize karar verdi. Ya bu tünelden düzlüğe ulaşacak, yada burada açlıktan kırılacaktık.

Ilerde başımıza neler gelecek? Bilmiyoruz... Oysa o kadar da masum ve küçük birşey istiyoruz ki... Sadece barış içinde yaşamak ve çalışmak...

●

Ertesi gün Graham Londra'dan geri döndü.

«Pekala delikanlı,» diye Fountain sordu, «şu

bizim meteordan bahset. Neyin nesiymiş? Gerçekten meteor muymuş?»

Graham izahat vermeye başladı:

«Hayır, meteor değilmiş. Fakat neyin nesi olduğunu onlar da bilemiyorlar. Ama en iyisi herşeyi baştan anlatmak.

«Lonra'ya gittiğim zaman bu incelemede benim de hazır bulunup bulunmamam konusu uzun uzadıya tartışıldı. Sonunda incelemeyi izlemem kabul edildi.

«Meteor, araştırma laboratuvarında dikkatle incelendi. Meçhul bir madenden yapılmış. Bir yerinde birbuçuk santimetre çapında bir delik vardı. Uzmanlar küreyi kesip içinde ne olduğunu görmeye karar verdiler. Küre kesildiğinde şaşkınlıkları bir kat daha arttı.»

Sally merakla atıldı:

«Neden? Ne oldu ki?»

«Hiçbir şey olmadı. Ama kürenin som metal olduğunu sanıyorlardı. Kesince hiç de öyle olmadığını gördüler. Onbeş santim kalınlığında, kalın metal bir çeperi vardı. Sonra gene meçhul bir maddenin yumuşak tozundan meydana getirilmiş 2-3 santim kalınlığında ikinci bir zırh geliyordu. Bu, yüksek kaliteli bir izole maddesiymiş. Kürenin içinde ise, lastik gibi bir maddeden

yapılmış yüzlerce hücre vardı. Fakat içleri boştu. Ayrıca daha büyük hücreler de vardı. Bu büyük hücreler ise, ancak mikroskobik araçlarla görülebilecek kadar ufak tüpler, tozlar ve çeşitli araçlarla doluydu. Şimdi uzmanlar, bütün bu şeyleri tek tek inceliyorlar.»

Fountain sordu:

«Peki, neyin nesi olabilir bu?»

«Kimbilir? Uzmanlardan birisi, bunun kozmik uzaydan bize gönderilmiş yapma bir meteor olabileceğini ileri sürdü. Fakat bu tahmini kimse ciddiye almadı.»

«Eğer öyle ise, harika birşey,» dedi Sally. «O zaman uzayda tek başına değiliz demektir. Bizimle temasa geçmek isteyen başka zeki yaratıklar da var herhalde...»

Bu sırada bahçeden bir köpek havlaması duyuldu. Sally sustu. Havlama sonra birden ulumaya dönüştü, sonra da arkası kesildi.

Sally, «bu benim köpeğim, Mitty!» diye bağırarak bahçeye fırladı. Iki adam da peşinden koştular.

«Mitty! Mitty!» diye sesleniyordu Sally, ama cevap yoktu.

Sesin geldiği yana, sola döndüler. Kulübe-

nin yanındaki çimenlerin üzerinde beyaz bir külçe yatıyordu.

«Ah canım Mitty'm,» diye bir çığlık attı Sally, «ölmüş galiba.»

Köpeği kaldırmak üzere dizüstü çöktü.

«ÖLMÜŞ. Bu da ne...»

Sally konuşmasını tamamlayamadı. Ayağa kalktı, bacağını tutuyordu.

«Ah, galiba birşey soktu!»

Gözleri yaşarmıştı. Babası köpeğe bakarak:

«Neler dönüyor yahu burada,» diye söylendi. «Bunlar da neyin nesi? Karınca mı ne?»

Graham da yere baktı:

«Hayır karınca değil. Neyin nesi olduklarını ben de anlayamadım.»

Yerde dolaşan küçük yaratıklardan birini eline aldı. Beş santim boyunda, acaip bir yaratıktı bu. Sırtı yuvarlaktı, karın kısmı ise yassı idi. İri bir uğur böceğine benziyordu. Koyu kırmızı renkte idi. Dört kısa bacağı vardı. Yaratığın başı yoktu. Vücudunun üst kısmında iki gözü, gözlerinin altında da ağzı vardı. Önayağı ile çimen yada tel parçasına benzer birşey tutuyordu.

Graham ansızın elinde bir yanma hissetti. Ve yaratığı yere fırlattı.

«Ah!!! Sokuyor,» diye bağırdı. «Ne oldukla-

rını bilmiyorum ama, tehlikeli olabilirler. Mitty'yi öldürenler de belki bunlardır. Bir sprey getirin de ilaç sıkalım.

«Kulübede bir tane olacaktı,» dedi Fountain, ve sonra kızına dönerek, «bacağın nasıl,» diye sordu.

«Hâlâ sızlıyor.» Sally'nin gözleri hâlâ yaş içindeydi.

Graham elinde spreyle döndü. Etrafına bakındı. Yüzlerce küçük kırmızı yaratık kulübenin duvarına doğru kaçıyorlardı. Sprey'e parmağı ile dokunarak böcek öldürücü ilaçtan püskürttü. Yaratıklar önce sırtüstü devrilip bir süre bacaklarını kıpırdatarak cançekiştiler. Sonra hepsi kaskatı kesildiler.

«Tamam! Hepsinin hesabını gördüm,» diye kasılarak konuştu Graham, «ne acaip şeyler. Nerden gelmiş olabilirler ki?»

JOHN WYNDHAM'dan
adapte edilmiştir.

ÖLÜ GEZEGEN

Gezegen, karanlık, soğuk ve ölü görünüyordu. Fakat bizi pek ilgilendirmiyordu bu. Bizi ilgilendiren tek sorun, arızalı gemimiz iniş yaparken hayatta kalıp kalmıyacağımızdı.

Tharn, kontrol merkezindeydi. Üçümüz, tehlikeli bir iniş anında hayatlarımızı koruyabileceği umuduyla, uzay elbiselerimizi üstlerimize geçirmiştik. Bu uzay elbiselerinin içerisinde üç acaip yaratığa, mekanik kolları ve bacakları olan tombul robotlara benziyorduk.

«Ne diye sanki buraya iniş yapıyoruz. Galaksinin en meçhul yanı burası,» diye bağırdı Dril.

Cevap verdim:

«Şükredelim ki, jenaratör bozulduğu zaman hiç değilse herhangi bir gezegene yakın bulunuyorduk.»

«Şükür mü edelim, Oroc» diye sordu Dril, «birkaç gün daha hayatta kalmaya mı şükredeceğiz? Bu gezegende insan birkaç günden fazla hayatta kalamaz ki...»

Aslında haklıydı. Gezegen ölü bir gezegendi. Galaksinin en ucundaydı. Çok yaşlı, ölmekte olan koyu kırmızı bir güneşin uydusuydu. Güneşin etrafında altı gezegen vardı. Daha yaşanabilir göründüğü için altıncı gezegeni seçmiştik. Fakat hiçbir hayat belirtisi görünmüyordu. Tamamen karlarla ve buzlarla kaplıydı. Hava da olmamalıydı bu gezegende.

Ne var ki, öteki gezegenler, bundan da beterdi. Üstelik uçuş rotamızı değiştirmek için de artık olanak kalmamıştı. Bütün sorun, halen çalışabilen iki jeneratörün gemimizin yumuşak iniş yapmasını sağlayıp sağlayamayacağı idi.

Ölüm çok yakındı. Biliyorduk ama gene de sakindik. Kahramanlık falan değil bu. Bizler Yıldız Servisi'nin mensuplarıydık. Ve bu servisin mensupları, daima ölümün gölgesi altında çalışırlardı. Birçoğu, galaksinin en uzak kesimlerinde canvermişti: Tıpkı bizim gibi uzak yıldızlara gitmiş ve sadece üçte ikisi yada daha azı geriye dönebilmişti.

Birden Tharn'ın sesi duyuldu:

«Gezegene yaklaşıyoruz. Hız kesmeye çalışacağım. Ama... Her ihtimale karşı hazır olun.»

«Bazı yerlerde kar oldukça derin olmalı,» dedi Dril, «böyle bir yere daha yumuşak inebiliriz.»

Tharn sükunetle cevap verdi:

«Buzluğa doğru iniş yapıyorum. Çarpsak bile hiç olmazsa buz üstünde görülebiliriz. Başka bir gemi geldiği takdirde bizi kolayca bulabilir. Üstelik haritalarımız ve krokilerimiz de böylece insanlığın eline ulaşmış olur.»

Yıldız Servisi'ni üne ulaştıran işte bu olağanüstü meziyetti. Bu meziyettir ki, bizi dünyamızdan ayrılmaya ve galaksinin en uzak kesimlerine gitmeye yöneltiyordu.

Gezegene korkunç bir süratle iniyorduk. Tharn son ana kadar hiçbir şey yapmadan soğukkanlılıkla bekledi. Son anda halen çalışır durumdaki iki jeneratörün düğmelerini çevirdi. Düşen gemi birden sarsıldı. Sonra gemiyi frenleyecek karşı basınç mekanizması karekete geçirildi.

Bu «yengeç kuyruğu inişi» idi. Yengeç kuyruğu inişi sadece üstün bir maharete değil, aynı

zamanda pilotun büyük inisiyatif gücüne ve şansa da ihtiyaç gösteriyordu. Karşı basınç fazla verilirse, gemi şiddetli tepkiyle başka tarafa fırlayabilir; az verilirse, yere çarpıp parçalanabilirdi.

Ama bu kez şansımız varmış ki iniş bir anda başarıyla tamamlandı. Gemi çarpma gürültüsüyle buzun üzerine kondu, sonra derin bir sessizlik oldu.

Gemimiz buzun üzerinde yan yatmıştı. Bir yanı çatlamıştı. Buradan hava kaçağı yapıyordu. Fakat bizim için farketmezdi. Çünkü uzay elbiselerimiz üzerimizdeydi. Gemiden dışarı çıkıp, çevreye bir gözattık. Görülmeye değer fazla birşey yoktu. Her taraf kar ve buz kaplıydı. Hava da yoktu. Kalın kar tabakası, sadece donmuş sudan değil, aynı zamanda donmuş havadan meydana geliyordu. Kar tabakasının üzerinde siyah bir gök uzanıyordu. Göğün üçte ikisi zifiri karanlıktı. Sadece üçte biri yıldızlarla kaplıydı. Galaksenin en ucundaydık.

«Jeneratörler de bozuldu,» dedi Tharn, «yeni bobinler yapacak telimiz de yok. Üssümüze telsiz mesajı gönderemeyecek kadar da uzaktayız. Ama yapabileceğimiz tek şey var. Bu gezegende tantalyum, terbium ve gerekli diğer ma-

denleri bulup, elde edeceğimiz alaşımla yeni bobinler imal etmek. Dril, sen radyo sondajını al.»

Radyo sondajı, meçhul gezegenlerdeki metal kaynaklarını keşfetmekte kullanılan bir araçtı. Vibrasyon ışınları yayıyor ve bunların geri yansımasıyla aradığımız maddeyi bulabiliyorduk.

Dril, gemiden radyo sondajını aldı ve biz beklerken arayacağımız madenlere göre ayarladı aracı.

«Şansımız varmış,» diye müjdeyi verdi, «sondaj, burada terbium, tantalyum ve diğer gerekli madenlerin bol miktarda bulunduğunu gösteriyor. Hemen bunun altında, üstelik de buradan pek uzakta değil!»

«Çok acaip,» dedim, «bu maden kaynakları hiçbir zaman bir arada bulunmaz.»

Tharn bir an sustu. Sonra konuştu:

«Deneyelim bakalım! Bir kızakla, bir enerji bataryası ve büyük bir ışın projektörü gerek. Buzu kesmek için lazım olacak. Ayrıca kablo ve vinç de almalıyız.

Çok geçmeden herşey hazırdı. Ağır kızakla, buz ve kar üzerinde ilerliyorduk. Her taraf karanlıktı. Kripton lambalarımızla kendimize yol açıyorduk.

Sık sık durakladık. Dril, radyo sondajıyla denemeler yaptı. Saatlerce süren yorucu çalışmalardan sonra sondajın göstergesine bakarak:

«İşte, aradığımız madenler yerin 400 metre kadar altında...» dedi.

Çok acaipti. Bu madenler yeryüzüne nasıl bu kadar yakın olabilirdi. Ama radyo sondajının asla hata yapmayacağından da emindik. Enerji bataryasını kızaktan çıkarttık. Işın projektörüne bağlayarak buzu kesmeye başladık. Projektörü kullanan Tharn, buzda üç metrelik bir yarık açmıştı. Işın projektörü tereyağa saplanmış bir bıçak gibi, buzun 50 metre kadar derinine dalmıştı ki birden geriye ateş ve kıvılcımlar püskürdü. Tharn derhal motoru stop ettirdi.

«Sanırım madenlere ulaştık,» dedi.

«Imkansız,» diye cevapladı Dril, «radyo sondajı madenlerin tam DÖRTYÜZ metre altımızda olduğunu gösteriyor.»

Tharn, «en iyisi aşağı inip bir bakalım. Vinci yerleştirmeme yardım edin,» dedi.

Vinci yarığın yanına taşıdık ve 15 dakika içinde aşağıya inecek duruma getirdik.

Aşağıya sadece ikimiz inecektik. Bir kişinin ise yukarda, buzun üstünde beklemesi gerekiyor-

du. Bu karanlıkta buzun üzerinde beklemeyi yada tek başına aşağıya inmeyi hiç kimse istemiyordu. Bu yüzden vincin teknesine üçümüz birden girdik. Vinç tekneden de yönetilebildiği için aynı şekilde geri dönebilecektik.

Tharn güldü:

«Karanlıkta yalnız kalmaktan korkmak... Yıldız kaşiflerinden çok çocuklara benziyoruz.»

Dril birdenbire sordu:

«Işın tabancalarınızı birlikte getirdiniz mi?»

Hepimizin tabancaları yanındaydı. Neden buna gerek duymuştuk. Ölü gezegende kimse yoktu ki! Işın tabancalarına ihtiyacımız olmaması gerekirdi. Ama kimbilir...

«Pekala, haydi gidelim,» diye emretti Tharn. «Oroc, motoru çalıştır!»

Motoru çalıştırdım. Tekne buzun yarığından aşağıya inmeye başladı. Içerisi zifiri karanlıktı. Sadece Dril'in kullandığı kripton lambasından ince bir ışık süzülüyordu.

50 metre kadar inmiştik ki, hepimiz hayretle çığlığı bastık. Işın projektörünün neden kıvılcım çıkarttığını şimdi anlıyorduk. Buzun altında kalın, saydam bir metal tabaka vardı ve ışın projektörü bu acaip tabakada bir delik açmıştı.

Tharn, kripton lambasını delikten aşağı tut-

tu. İçeri baktık... Bir şehir... Evet, buzun altında bir şehir. Büyük yapılarıyla, geniş cadde ve bulvarlarıyla... Bütün şehir saydam madenden bir dev damla kapanmıştı.

Tharn sakin sakin konuştu:

«Buz ve saydam maden tabakalarının altında ölü bir şehir.»

Ölü şehir mi? Gerçekten ölü mü? Sokaklarda herhangi bir hareket görülmüyordu. Her taraf karanlık, sessiz ve bomboştu. Herhangi bir yaratığın yaşayabileceği hava da yoktu.

Motoru tekrar çalıştırdık. Tekne yavaşça caddelerden birine doğru süzülmeye başladı. Hepimiz tekneden atladık. Şimdi, ıssız caddede ayakta duruyorduk.

Ansızın, imkansız görünen birşey oldu. Etrafımızda bir aydınlık belirdi. Bu, oldukça zayıf bir aydınlıktı. Sonra aydınlık güçlendikçe güçlendi ve şehir ışığa boğuldu.

«Burası ölü bir şehir olamaz,» diye bağırdı Dril. «Bu aydınlık...»

Tharn sözünü kesti:

«Aydınlık otomatikman meydana getiriliyor. Buranın halkı bunu yapabilmek için bilimsel bakımdan çok ileri olmalı.»

«Bu işi hiç sevmedim,» diye mırıldandı Dril

du. Bu karanlıkta buzun üzerinde beklemeyi yada tek başına aşağıya inmeyi hiç kimse istemiyordu. Bu yüzden vincin teknesine üçümüz birden girdik. Vinç tekneden de yönetilebildiği için aynı şekilde geri dönebilecektik.

Tharn güldü:

«Karanlıkta yalnız kalmaktan korkmak... Yıldız kaşiflerinden çok çocuklara benziyoruz.»

Dril birdenbire sordu:

«Işın tabancalarınızı birlikte getirdiniz mi?»

Hepimizin tabancaları yanındaydı. Neden buna gerek duymuştuk. Ölü gezegende kimse yoktu ki! Işın tabancalarına ihtiyacımız olmaması gerekirdi. Ama kimbilir...

«Pekala, haydi gidelim,» diye emretti Tharn. «Oroc, motoru çalıştır!»

Motoru çalıştırdım. Tekne buzun yarığından aşağıya inmeye başladı. Içerisi zifiri karanlıktı. Sadece Dril'in kullandığı kripton lambasından ince bir ışık süzülüyordu.

50 metre kadar inmiştik ki, hepimiz hayretle çığlığı bastık. Işın projektörünün neden kıvılcım çıkarttığını şimdi anlıyorduk. Buzun altında kalın, saydam bir metal tabaka vardı ve ışın projektörü bu acaip tabakada bir delik açmıştı.

Tharn, kripton lambasını delikten aşağı tut-

tu. İçeri baktık... Bir şehir... Evet, buzun altında bir şehir. Büyük yapılarıyla, geniş cadde ve bulvarlarıyla... Bütün şehir saydam madenden bir dev damla kapanmıştı.

Tharn sakin sakin konuştu:

«Buz ve saydam maden tabakalarının altında ölü bir şehir.»

Ölü şehir mi? Gerçekten ölü mü? Sokaklarda herhangi bir hareket görülmüyordu. Her taraf karanlık, sessiz ve bomboştu. Herhangi bir yaratığın yaşayabileceği hava da yoktu.

Motoru tekrar çalıştırdık. Tekne yavaşça caddelerden birine doğru süzülmeye başladı. Hepimiz tekneden atladık. Şimdi, ıssız caddede ayakta duruyorduk.

Ansızın, imkansız görünen birşey oldu. Etrafımızda bir aydınlık belirdi. Bu, oldukça zayıf bir aydınlıktı. Sonra aydınlık güçlendikçe güçlendi ve şehir ışığa boğuldu.

«Burası ölü bir şehir olamaz,» diye bağırdı Dril. «Bu aydınlık...»

Tharn sözünü kesti:

«Aydınlık otomatikman meydana getiriliyor. Buranın halkı bunu yapabilmek için bilimsel bakımdan çok ileri olmalı.»

«Bu işi hiç sevmedim,» diye mırıldandı Dril

«sanki burada birileri varmış gibi geliyor bana.»

Ben de öyle hissediyorum. Genellikle sinirli bir insan değilim. Zaten sinirli insan Yıldız Servisi'nde çalışamaz.

Ama bu caddelerde, korkunç birşeyin gizlendiğini hissediyorum adeta. Daha önceden hiç hissetmediğim bir önseziydi bu.

Tharn, «buraya maden bulmaya geldik,» dedi, «ve bu madenleri ne pahasına olursa olsun bulacağız. Işık bizi durduramaz. Üstelik işimizi kolaylaştırır.»

Dril radyo sondajını tekneden çıkardı ve ayarladı. Sondaj, aradığımız madenlerin bulunduğumuz yerden pek uzak olmadığını gösteriyordu. Sola dönerek caddede ilerlemeye başladık. Böyle sessiz ve boş bir şehirde, ağır uzay elbiseleri giymiş bizim gibi üç adamın yürümesi acaip bir görüntü meydana getiriyordu.

«Şehir çok eski olmalı,» dedi Tharn, «yapıların damları da var. Bu demektir ki, şehir ta...»

«Tharn! Oroc!» diye bağırdı Dril. Ve derhal ışın tabancasına davrandı.

Onu biz de aynı anda farkettik. Geçtiğimiz caddede bize doğru hızla koşuyordu.

Onu tarif etmek çok zor. Normal bir canlı

yaratığa benzemiyordu. Bize doğru ilerlerken, şekilden şekle giren, dev, kara bir canavardı.

Işın tabancalarımızı ateşledik.

Canavar birdenbire geriye çarketti. Ve göz-açıp kapayıncaya kadar iki binanın arasından kayboldu. İleri atıldık, fakat çoktan gitmişti bile.

«Neyin neslydi bu,» diye fısıldadım.

Tharn bir an için sustu. Sonra dedi ki:

«Bilmiyorum. Ama gördüğün gibi canlı bir yaratık. Tabancalarımızı ateşlediğimiz andaki davranışı, akıllı olduğunu gösteriyor.»

«Böyle soğuk bir boşlukta hiçbir yaratık yaşayamaz...» diye başlamıştım ki Tharn sözümü kesti:

«Belki bizim bilmediğimiz başka hayat biçimleri de vardır.»

«Böylesi yaratıkların, bu kadar mükemmel bir şehri nasıl kurabildiklerini de anlayamıyorum...»

Sözümü tamamlamadan tekrar çığlığı basmak zorunda kaldım:

«Bir tane daha!»

Ikinci canavar, dev bir sarı solucan gibi bize doğru süzülüyordu. Silahlarımızı ateşler ateşlemez o da gözden kayboldu.

Tharn her ne kadar «devam edelim,» dediy-

se de onun da adamakıllı sinirlerinin bozulduğunu farkediyorum. Devam etti:

«Aradığımız madenler, herhalde şu beyaz binada, yada yakınında bir yerde olmalı. Ne yapıp yapıp onları elegeçirmek zorundayız. Yoksa buzların üzerinde donup gebermek işten bile değil!»

Dril kendi kendine söylendi:

«Buz üzerinde ölmekten de vahim şeyler olabilir.»

Ama gene de bizimle birlikte geldi:

Beyaz binaya doğru attığımız her adımda, duyduğumuz dehşet bir kat daha artıyordu. Kara ve sarı canavarlar, çevremizde cirit atıyorlardı. Tabancalarımızı durmadan ateşliyorduk. Atış bittiği zaman, hiçbirini öldüremediğimizi gördük.

Aslında canavarlar bize saldırmamışlardı da. Sadece izliyorlar ve GÖZLÜYORLARDI. Beyaz binaya yaklaştığımızda sayıları adamakıllı artmıştı.

Fakat artık, asıl dehşet verici olan şey, canavarlardan çok içeriye girdiğimizde başımıza neler gelebileceği endişesiydi. Durumumuz dakikadan dakikaya vahimleşiyordu.

Tharn,

«Psikolojik bir saldırıyla karşı karşıyayız sa-

rım,» dedi. «Ve psikolojik saldırı beyaz binaya yaklaştıkça daha da artıyor.»

Nihayet binaya ulaştık. Büyük kapılar yavaş yavaş açıldı ve görünüşüyle kanımızı donduran bir yaratık dışarı çıktı.

«Bizim galaksimizde böyle bir yaratık var olamaz!» diye haykırdı Dril. İki kat yüksekliğinde kapkara birşeydi. Kara bir kurbağaya benziyor, fakat durmadan biçim değiştiriyordu. Üç gözü vardı ve gözlerinden fışkıran donuk yeşil alevler hepimizi büyülemişti sanki.

Nereye varacağını hiç düşünmeden gelişigüzel tabancalarımızı ateşledik. Buna rağmen canavar merdivenleri teker teker inmeye başladı.

Bir çığlık kopartan Dril, geriye çarkedip kaçmaya başladı. Ben de peşinden... Fakat aynı anda Tharn birdenbire bağırdı:

«Durun! Yaratığa bakın! NEFES ALIYOR!»

Önce birşey anlayamamıştık. Sonra farkettik ki canavar gerçekten nefes alıp veriyor. Oysa, şehirde hava falan yoktu!

Tharn ani bir kararla ileri atıldı. Yıldız Servisi mensuplarından herhangi birinin şimdiye kadar yaptığı en yürekli hareketti bu! Dosdoğru kara canavara doğru ilerledi. Tam yanına varmıştı ki, canavar birdenbire ortadan kayboldu. Aynı an-

da, şehirdeki bütün canavarlar ortadan silindiler.

Dril, «bu gerçek miydi?» diye mırıldandı.

Tharn, büyük bir sükunetle, «bu sadece gözboyayıcı bir projeksiyon oyunuydu,» dedi. «Öteki canavarlar da hep oyundu. Hava bulunmayan bir yerde canavarın nefes alıp vermesi, bu görüntülerin gerçek olmadığı fikrini verdi bana.»

«Öyleyse,» dedim çekine çekine, «bu gözboyamayı yapan asıl yaratıklar içerde olmalı.»

Tharn gene kararlılıkla konuştu:

«Belki. Fakat aradığımız madenler de içerde. İçeriye gireceğiz.»

Merdivenleri tırmanmaya başladık. İçimize çöreklenen korku, her attığımız adımda biraz daha büyüyordu. Korku yüzünden şuurumu kaybedeceğimden endişeleniyordum.

Ne var ki korkuyla geldiğimiz bu kapıdan içeri dalar dalmaz, bütün endişelerimiz birdenbire dağıldı. Aydınlık bir yere yaklaşıyorduk.

«Dinleyin,» diye fısıldadı Tharn. «İşitiyor musunuz?»

Evet, ben de duyuyordum. Bir müzik sesiydi. Önce uzaktan hafif hafif duyuluyordu. Sonra ses ağır ağır yükseldi, Enstrüman ve insan seslerinden bir senfoni ortalığı çınlatmaya başladı.

Çok yabancı bir müzikti bu! Daha önce böylesini hiç duymamıştık. Fakat anlıyorduk. Bu, kavgaları ve umutları, bir neslin yenilgilerini ve zaferlerini dile getiren bir senfoniydi. Yerimizde duraklayarak bir süre dinledik.

«Geliyorlar,» diye fısıldadı Tharn.

Ben de gördüm. Şimdiye kadar gördüğüm en acaip şey olmasına rağmen artık korku hissetmiyordum.

Çeşitli tiplerden meydana gelen bir konvoy bize doğru ilerliyordu.

Bunlar, ölü gezegenin halkı idi, geçmişe karışmış bir halk.

İki ayaklıydılar. Genel çizgileriyle yapıları bize benziyordu. Bununla beraber bizim için o kadar yabancı ve acaiptiler ki...

Müzik yavaş yavaş durdu ve kafilenin mensupları da duraklayarak bize bakmaya başladılar. Nihayet içlerinden biri konuştu. Dilleri de çok yabancı idi. Hiçbir şey anlamıyorduk. Fakat telepatik olarak ne söylemek istediklerini kavrıyorduk.

«Sizler, buraya gelenler! Korkacak birşey yok! Bu şehirde hayat yoktur. Gördüğünüz bütün yaratıklar, size saldırmış olan bütün cana-

varlar ve hatta size hitapeden bizler, telepatik kayıt cihazlarından yansıyan görüntüleriz.

«Bizler, çok uzun süre önce yokolmuş bir halkız. Bu gezegende doğduk. Önceleri küçük gruplar halinde, yani kabileler halinde yaşadık. Bu kabileler birbirleriyle savaşırlardı. Sonra daha büyük gruplar halinde birleştik. Milletleri meydana getirdik. Fakat yine de aramızda barış kuramamıştık. Sonunda anladık ki, çeşitli milletlerin halkları arasında fark yoktur. Ve birleşip bir bütün meydana getirdik. Bu bize güç ve şan kazandırdı. Diğer gezegenlere ve yıldızlara ulaştık.

«Zaman geçti. Çok uzun bir zaman. Bizim gezegenler sistemimiz artık ölüyordu. Biliyorduk ki, bizler de onunla birlikte yokolacağız.

Fakat yine de biliyorduk ki, uzayda birgün yeni hayat biçimleri uygarlığa ulaşacaklardır. Ve birgün, diğer yıldızların kaşifleri buraya da geleceklerdir.

«Ve galaksinin müstakbel uygarlıkları için bu şehri hazırladık. Bildiğimiz bütün bilim ve teknikleri biraraya getirdik.

«Ve işte şimdi sizler buradasınız. Bizim burada bıraktığımız kuvvetleri en iyi şekilde kullanacak kadar zeki olduğunuzu biliyoruz. Projeksiyon oyunlarıyla hazırladığımız görüntülerden

korkmadan buraya kadar gelmek cesaretini göstermiş olmanız, zekanızın isbatıdır.

«Sizler, beni dinleyenler! Bu şehirdeki herşey sizindir! Alın, galaksimizin ve onun canlılarının iyiliği, mutluluğu için akıllıca kullanın.

«Geçmişe karışan bizlerden, geleceğin sahibi olan sizlere elveda!»

Konuşmanın bitmesiyle birlikte etrafımızdaki görüntüler birden kayboldu. Beyaz, sessiz binanın içinde üç kişi yalnız kalmıştık.

«Ne nesilmiş!» diye fısıldadı Tharn. «Ölmüşler, fakat ölürken galaksinin gelecek kuşaklarını da düşünmüşler!»

«Hadi gidelim de madenleri bulalım,» diye sözü değiştirdi Dril. «Şu anda tek istediğim, bir an önce gemimize dönüp, bir bardak şarap içmek.»

Aradığımız madenleri gereğinden fazlasıyla bulduk. Üstelik bizimkilerden kat kat mükemmel tüm jeneratörleri de.

Daha başka neler bulduğumuzu söylemeyeceğim. Yıldız Servisi nasıl olsa burada bulunan herşeyi enine boyuna inceleyip, bütün galaksinin bilgisine sunacak.

Jeneratörleri gemimize götürmek pek de kolay olmadı. Ama bu taşıma işini başardıktan son-

ra, yerlerine monte etmekte de hiçbir güçlük çekmedik.

Nihayet gemimiz onarılmıştı. Ölü gezegenden ayrılmaya hazırdık. Gemiye girer girmez, uzay elbiselerini üzerimizden çıkardık. Nihayet rahat bir nefes alabilmiştik.

Dril, en iyi şaraplarımızdan bir şişe çıkardı ve bardakları doldurdu. Gözlerimiz ölü gezegende, ayakta duruyorduk. Tharn bardağını kaldırdı:

«Ölü gezegenin, ölmüş büyük neslin şerefine,» dedi. «Galaksinin, geçmişin, bugünün ve GELECEĞIN tüm nesilleri şerefine!»

EDMOND HAMILTON'dan adapte edilmiştir.

370 YILLIK INSAN

«Biliyorum, inanması çok zor,» dedi Kni, «ama bu dünyalılar herşeyi tamir edebiliyor.»

Tam ikibin mil uzakta, Psit gezegeninin bir başka kıtasında, onu dinlemekte olan Bru aksırığı koyuverdi bu laf üzerine. (Psit'in insanları, gülmelerini aksırıkla ifade ediyorlardı.)

«O kadar ilkel teknolojileriyle mi? Neyi tamir edebilirler ki?» diye sordu.

Aynı anda telefonda bir çıtırdı duyuldu. Kni, bu çıtırdıya aldırmadan devam etti:

«Teknolojilerinin bizden çok düşük olduğuna katılıyorum. Ama gene de bu galakside en iyi tamirciler onlar.»

«Galaksinin en iyi tamircileriymiş! Aksine, galaksinin en tembel ve en sabırsız yaratıkları.»

«Belki de galaksinin en iyi tamircileri olmaları bu yüzden,» diye cevapladı Kni. «Biliyorsun,

biz bir makina yaptığımızda onu bıkıp usanmadan defalarca kontroldan geçirip, bir daha ebediyen tamire ihtiyaç göstermeyecek hale getiririz. Oysa, dünyalılar bir makina yaptılar mı, uzun uzun kontrol etmeye gerek duymazlar. Makina bozulduğu zaman da, kendilerine tamirat yapmak fırsatı çıktığı için müthiş keyiflenirler. Biz bir makinayı bitirdiğimiz zaman, bir daha açılmayacak şekilde kaynak yaparız. Oysa dünyalılar, nasıl olsa bozulup, tamir için yeniden açılma ihtiyacı göstereceği için makinayı somun ve vidalarla tuttururlar. Onlar...»

Cümlesini bitirememişti ki telefon hattı tekrar çıtırdadı. Kni bu kez merakla sordu:

«Telefona ne oluyor kuzum? Kötü hava yüzünden mi?»

«Evet, burada hava... Bir felaket,» diye Bru geveledi.

Bu kez aksırma sırası Kni'de idi:

«Kötü hava mı? Ama imkansız! AWC faaliyette iken hava nasıl kötü olabilir,»

«Ama AWC çalışmıyor ki... Şey... Yani demek istiyorum ki, mükemmel çalışmıyor.»

Kni bir an sustu,

«Pekala... Anlıyorum,» dedi. «Sözün kısası, AWC'niz bozuldu, tamir edemiyorsunuz. Öyle

değil mi? Şimdi anlaşıldı dünyalıyla bu kadar ilgilendiğin!»

«Evet» diye Bru ister istemez teslim etmek zorunda kaldı. Bu konuşmadan müthiş rahatsız olmuştu. Bru bir Psit'liydi. Ve Psit'liler, bu çeşit meselelerden ve kendi acizlerini başkalarına göstermekten hiç hazzetmezlerdi. Hele hatalarını Kni'ye göstermek Bru'nun hiç işine gelmiyordu. Zira Kni, kendisinin üstüydü ve mutlaka bu mesele hakkında kendisinden uzun bir rapor isteyecekti.

Ama bu kez Kni rapor istemedi, sadece:

«Pekala, dünyalıyı ben iyi tanıyorum, AWC'nin tamiri için size yardımını esirgemiyeceğinden eminim. Kendisini sana yolluyorum,» demekle yetindi.

Bru sordu:

«Çok teşekkürler. Ismi neydi dünyalının?»

«John Smith.»

«Çok acaip bir isim. Birşey daha var...»

Lafın sonunu getirmeden Bru uzun süre sustu. Kni telefon hattının tamamen bozulduğuna kanaat getiriyordu ki, Bru tekrar konuşmaya başladı:

«Söylemem gerekir... Benim bölgemde de bir dünyalı var.»

«Başka bir dünyalı mı? Benim bildiğim bu gezegende tek dünyalı vardır, o da John Smith.»

«Evet haklısınız... Ama bu dünyalının durumu değişik. Yani, ne tam canlı, ne de tam ölü...»

«Haa, yani şunlardan,» dedi Kni.

«Evet onlardan... Bilmem John Smith bu öteki dünyalıyla karşılaşınca ne der! Bu konuda ona birşey söylememek de mümkün, ama nasıl olsa heryere burnunu sokacağından, önceden kendisine bu meseleyi açmak daha doğru olur. Yoksa kendisi müzeyi dolaşmaya kalkıp da birdenbire öbür dünyalıyla karşılaşırsa herhalde iyi olmaz.»

Bir an sessizlik oldu. Ve sonra Kni konuştu:

«Pekala, John Smith'i yarın sana yolluyorum. Öteki dünya meselesini de sen kendin hallet!»

●

Üzerinde sadece bir şort ve ayaklarında sandallar olduğu halde, John Smith uzay otosundan çıkıp, kızgın güneş altındaki Tfan bölgesine ayak bastı. Bir robot, «John Smith mi?» diye sordu.

«Babam öyle derdi»

«Jomn Smith mi?» diye tekrarladı robot.

«Herhalde başkası değil.»

«John Smith mi?» diye robot tekrar sordu.

«Evet,» diye Smith çaresiz cevap verdi.

Robot, Smith'in seyahat çantasını alarak, kendisini bir atom otosuna götürdü.

Beş dakika sonra atom otomobili durdu. Smith'le robot indiler.

Bu defa gök zifiri karanlıktı ve korkunç yağmur yağıyordu. Smith gökyüzüne bakarken, yağmur sağanağa dönüştü.

«Bardaktan boşanırcasına yağıyor,» dedi Smith.

«Hayır efendim, bardaktan değil, gökten boşanıyor,» diye itiraz etti robot.

John Smith bu itiraza verecek cevap bulamadı. Robota bakıp iç geçirdi.

Birkaç dakika sonra Smith, Tfan bölgesinin şefi Bru ile karşı karşıya idi.

«Calmurins,» diye Bru Smith'i selamladı.

«Calmurins!»

«Calmurins», Psit'lilerin «günaydın» anlamına kullandıkları bir kelime idi. Psit dilinde birkaç cümle daha konuştuktan sonra Bru, John Smith'in psitçeyi mükemmel bildiğini farketti.

Psit'liler insansı yaratıklardı. (Şüphesiz onlar da dünyalıları 'insansı' olarak niteliyorlardı.)

Insansı olmaya insansıydılar ama, John

Smith'e göre, kazlara benziyorlardı. Yumurta biçimindeki vücutlarının altında kısacık bacakları ve kocaman ayakları vardı. Beyaz saçlı kafaları her yöne rahatlıkla dönebiliyordu. Psit'liler gerçi kaza benziyorlardı ama, buna ek olarak altı parmaklı elleri ve güçlü ikişer kolları vardı.

Tek cinsiyetliydiler ve yumurtlayarak ürüyorlardı. Başka nesillerin iki cinsiyetli olmasını ve aşk denilen bir duygunun varlığını bir türlü anlayamıyorlardı.

«Bir derdimiz var dünyalı,» dedi Bru.

«Nedir?»

«Hayli zor bir problem.» Bru durakladı. Aslında hava kontrol probleminden çok, şu anda kafası müzedeki dünyalı ile meşguldü. Acaba bu John Smith öbür dünyalı ile karşılaşırsa ne yapardı? Bu dünyalılar da galaksi federasyonunun eşit federatif haklara sahip üyeleriydiler. Bir dünyalının Tfan müzesinde yüzlerce yıldır, ölü olmasa bile muhafaza edilmesinden kıyameti koparabilirdi.

«Bölgemizdeki AWC bozuldu, tamir de edemiyoruz,» diye tekrar başladı Bru. Kendisini bu hava problemine vermeye çalışıyordu.

Sonra tekrar durakladı. Birden dünyalının

Psit'teki bu AWC sisteminin neyin nesi olduğunu, tarihçesini bilmediğini hatırladı.

«Yüzyıl kadar önceydi,» diye ağır ağır anlatmaya başladı. «Bu otomatik hava kontrol sistemini kurmuştuk. Sistemin altı elektronik koordinatörü(*) vardı. Herbir koordinatör ayrı bir bölgeyi kontrol ediyordu. Milyonlarca elektronik ünite de bu koordinatörlere bağlı olarak çalışıyordu. Her koordinatöre istediğimiz hava şartını sağlayacak değişkenler yerleştirilmişti.»

Smith sordu:

«Yani sıcaklık, yağış, rüzgar yönü, esinti şiddeti, mevsim değişiklikleri gibi mi?»

«Evet dünyalı. AWC kurulduktan sonra yıllarca iklimimizde herhangi bir değişiklik olmadı. Zira koordinatörler sadece bilgi toplamak ve bunları tasnif etmek safhasındaydılar. 90 yıl önce AWC sistemi, topladığı bu bilgilere dayanarak, kontrol faaliyetine büyük bir başarı ile başladı.»

«AWC'nin gerçekleştirmesini istediğiniz hava şartları ne idi?» diye sordu Smith.

«Hava sıcaklığında çok küçük değişiklikler. Sadece geceleri yağış. Pek sert olmayan mevsim

(*) **Koordinatör:** Çeşitli işlerin birlikte yürütülmesi için aralarında düzen sağlayan kişi.

değişiklikleri, nadiren çok zayıf rüzgar. Sadece kentlerin dış bölgelerinde kar ve buz... Otomatik hava kontrol sistemi faaliyete geçtikten 25 yıl sonra, artık mükemmel bir iklime sahip olmuştuk.»

«Ya sonra,» diye sordu Smith.

Bru AWCnin başına gelenleri anlatmak istiyordu ki, gene müzedeki dünyalı kafasına takıldı:

Psit'liler, suç diye birşey bilmezlerdi. Aralarında da suçlu kimse yoktu. Bu yüzden yalan söylemek yada bir gerçeği gizlemek, Psit'li biri için çok zor. Hatta imkansızdı.

Bru birdenbire patladı:

«Biliyor musun, müzede dondurulmuş bir dünyalı var.»

Smith Psit'liye bakarak güldü:

«Bunun hava kontrol sistemiyle ne ilgisi var?»

«Hayır, ilgisi yok, ama bunu size söylemeye mecburdum.»

«Pekala, eğer dünyalıdan bahsetmek istiyorsan buyur. Müzenize nereden düştü, ne kadar zamandır orada? Neden orada tutuyorsunuz?»

Bru keyifle aksırdı. Dünyalının bu konuda mesele çıkartmayacağı anlaşılıyordu. Oysa Psit'e gelen başka gezegenliler, müzede kendi cinsle-

rinden varlıkları görünce kıyametleri kopartmışlardı.

«Siz uzay gezilerine başlamadan çok önceydi dünyalı,» diye başladı Bru, «sizin hakkınızda çok şey biliyorduk. Federasyonun öteki üyeleri de... Fakat biliyorsunuz, federasyonun kanunları, ilkel dünyaların doğal gelişmelerine dışardan müdahale edilmesini asla hoşgörmez. Bu gezegenlerin canlılarıyla, ancak onlar da uzay gezileri aşamasına ulaştıktan sonra ilişki kurulabilir.

«Müzedeki dünyalı ise, siz henüz roket denemelerine başlamadan yüzyıl kadar önce bir örnek olarak getirilmişti.»

Smith mırıldandı:

«1850'den kalma bir dünyalı! Yani bu dünyalı 350 yıldan beri mi dondurulmuş olarak duruyor?»

«Evet.»

«Peki, federasyon kanunları başka dünyalardan bir canlının bu şekilde çalınmasına izin veriyor mu?»

Bru, Smith'in bu sorusundan pek hoşlanmamıştı. Ama yine de Smith'in, kendi cinslerinden varlıkları Psit müzesinde cam muhafazalar içinde görünce çılgına dönen diğer yabancı ziyaret-

çilerden çok daha makul davrandığını görüyordu.

«Evet,» dedi Bru, «mutlak ölüm tehlikesi karşısında oldukları takdirde bu canlılardan örnekler alınmasına izin vardır. Müzedeki dünyalı da tam batmakta olan bir gemiden son anda kurtarılmıştır.»

«Anlıyorum. 350 yıldan beri dondurulmuş vaziyette ve bu süre içinde de ne gelişmeler olup bittiğinden habersiz, değil mi?»

«Evet.»

«Peki, tekrar canlandırabilir misiniz onu?»

«Sen istersen tabii.»

«Şüphesiz, isterim tabii. Şimdi hemen müzeye gidip derhal canlandıralım. Müze nerede?»

«Ya AWC ne olacak?» diye sordu Bru.

Smith gülümsedi:

«Ama dünyalıdan bahsetmeye başlayan sensin. Madem başladın, öyleyse önce bu dünyalı işini halledelim.»

«Peki öyleyse,» diye ister istemez kabullendi Bru.

15 dakika sonra müzenin salonlarında dolaşıyorlardı. Smith koşar adım yürüyor, Bru da onu yakalamaya çalışıyordu.

«Sanırım buralarda bir yerde olacaktır,» dedi Bru, «hah, işte burada. Bak!»

John Smith gösterilen yere gözattı ve yere düşmemek için kendini zor tuttu. Bu manzara karşısında söyleyebileceği tek kelime vardı ve de söyledi:

«Allah kahretsin!!!»

●

«Bunların iki cinsiyetli olduklarını nasıl da akıl edemedim,» diye Bru telefonda söylenip duruyordu.

«Benim aklıma gelmişti,» dedi Kni, «fakat pek önem vermemiştim.«

«Önemli olmaz mı? Meğerse John Smith bir cinsten, müzedeki ise öteki cinstenmiş. Müzedeki dünyalıyı görür görmez, John Smith adeta çılgına döndü ve ondan başka şeyin lafını etmez oldu. AWC meselesini dinlemek dahi istemiyor.»

«Çok üzgünüm,» dedi Kni, «sana yardım edemiyorum. Peki sizin bölgedeki havalar nasıl?»

«Hava mı, bildiğin gibi,» deyip konuşmayı alelacele kesti Bru. Hava meselesini Kni ile tartışmak istemiyordu. Kni'den tavsiyelerini öğrenmek için telefon etmişti: Zira, müzedeki dünya-

lıdan Smith'e bahsetmekle büyük bir hata işlemişti. Şimdi de yeni bir hata işlemekten korkuyordu... Ne yapmalıydı? Görünüşe göre yapılacak en iyi şey, Smith'in isteğine uyarak, dünyalıyı yeniden canlandırmaktı.

●

Smith odada bir aşağı bir yukarı volta atıyor, Bru'yu bekliyordu. Psit'linin gelip, kendisine artık kızla konuşabileceğini söyleceği ana kadar Smith'in yerinde durmasına imkan yoktu.

60 ışık-yılı içinde sadece dört dünyalıya rastlamıştı, bunların hepsi erkekti. Smith son olarak beş yıl önce, Yeni Italya gezegeninde bir kadına rastlamıştı. Işte bu yüzden şimdi müzedeki cam muhafaza içinde birdenbire bir kızla karşılaşınca, duygularının bütün kontrolünü kaybetmişti.

Müzedeki kız hâlâ orijinal kıyafetiyle duruyordu: Uzun siyah elbise ve çirkin siyah çizmeler. Sadece çizmeleri değil. elbiseleri de çirkindi. Ama giysileri ne denli çirkin olursa olsun, kız çok güzeldi, şimdiye kadar gördüğü kızların en güzeli... Bru, yanında iki robot olduğu halde gelip kapıya dikildi.

«Nasıl?» diye telaşla sordu Smith, «iyi mi?»

«Doktorları henüz göremedim dünyalı. Ancak bildiğim kadarıyla, bu kadar uzun süre dondurulmuş bekleyen bir yaratığın tekrar canlandırılması saatler alır. Sonucu beklerken, şu bizim otomatik hava kontrol sistemi üzerinde konuşsak fena olmaz diye düşünmüştüm.»

«Hayır, hava kontrol sistemi falan düşünmek istemiyorum şimdi.»

«John Smith, ilk karşılaştığımız zaman, bir dünyalı için oldukça makul sayılabilecek bir kişi olarak görünmüştü bana.»

«O, bu kızdan bahsetmeden önce idi. Öyleyse neden bana ondan bahsettin? Bir işi bitirmeden ötekine neden başladın?»

Bru, Smith'e üzüntüyle baktı:

«Müzede öteki dünyalıya rastlayınca çok kızacağını düşünmüştüm. Bu yüzden önce bu meseleyi halledip, sonra hava kontrol meselesine rahatlıkla eğilebileceğimizi sanmıştım. Ama görüyorum ki, bu gidişle hava kontrol meselesine bir türlü eğilemiyeceğiz.»

Smith onu dinlemiyordu bile. Gözleri kapıda daha önce müzedeki cam muhafaza içinde gördüğü kızı düşünüyordu. Müzede ayaklarının ucundaki beyaz etikette şöyle yazıyordu:

«Cinsi: Insan

«Cinsiyeti: Dişi

«Ismi: Meçhul

«Bulunduğu dünya yılı: 1850

«Gerçek yaşı (yaklaşık olarak): 370

«Görünür yaşı: 20 yada daha az»

«Gerçek yaşı 370, görünür yaşı 20 yada daha az,» diye iç geçirdi Smith.

Bru ona tekrar baktı ve kendi kendine birşeyler kararlaştırdı. Robotlara dönerek emretti:

«AWC tamir edilinceye kadar bu dünyalının öteki dünyalıyla karşılaşmasına izin verilmeyecektir! Bu emri diğer bütün robotlara da bildireceksiniz! Ne dünyalının itirazları, ne de benim söyleyeceklerim bu emri katiyyen değiştiremez...»

«Ne yaptın?!!» diye bağırdı Smith.

«Lütfen emri tekrarlayın,» diye sükunetle robotlara seslendi Bru. Robotlar tekrarladı:

«AWC tamir edilinceye kadar, bu dünyalının, öteki dünyalıyla karşılaşmasına izin verilmeyecektir! Bu emri diğer robotlara da ileteceğiz. Ne dünyalının itirazları, ne de sizin sonradan söyleyecekleriniz bu emri katiyyen değiştiremez.»

«Tamam,» dedi Bru. Sonra Smith'e döndü, «üzgünüm dünyalı, bu sadece...»

Smith hiçbir şey söylemiyordu. Biliyordu ki, bu insansılara bağırıp çağırmak hiçbir şeyi değiştirmez. Nuh dediler mi, peygamber demez bu yaratıklar.

«Niye bu zavallı kızı düşünmüyorsun?» diye sordu. «Onun neslinin buradaki tek mensubuyum ve 350 yıl sonra...»

«Dünyalı,» dedi Bru, «bunları bırakda AWC meselesini tartışalım. Bu meseleyi ne kadar çabuk halledersen, öbür dünyalıyla o kadar çabuk konuşursun.»

Smith üzgün bir sesle, «pekala,» dedi. «Konuşalım. Şu hava makinanızı anlat bakalım. Arızası neymiş?»

«Evvelce de söylediğim gibi, otomatik hava kontrol sistemini yüzyıl önce kurmuştuk. Makinanın koordinatörleri gerekli bilgileri toplamış ve makina çalışmağa başlamıştı.

«Daha sonraki 25 yıl hava tam istediğimiz gibi olmuştu. Fakat sonraları bu bize çok monoton gelmeğe başladı.»

«Çok monoton mu? Ne demek yani?»

«Demek istiyorum ki, hava şartları birgün önce nasılsa, ertesi gün de tıpatıp aynı oluyordu.

Öğleden sonra aynı saatte hafif hafif yağmur yağıyor. Geceleri aynı saatte tekrar yağmur serpiştiriyordu. Öyle ki, saatleri yağmurun başlayışına göre ayarlamak dahi mümkün hale gelmişti. Şüphesiz bu arada mevsimlere göre bazı ufak değişiklikler oluyordu. Fakat bunlar öyle tedrici değişikliklerdi ki, birgünden ötekini farketmek mümkün değildi.»

«Bundan alası can sağlığı. Daha ne istiyorsunuz?» diye sordu Smith.

«Psit'liler tek düzelikten hiç hoşlanmazlar dünyalı.»

«Peki, bunu neden daha önce düşünmediniz?»

«Haklısın, ama...»

«Siz günden güne küçük değişiklikler istemiştiniz. Ama istediğinizden daha mükemmel oldu. Değişiklik diye birşey kalmadı, öyle mi?»

«Şimdi farkına vardık ki, dünyalı, eğer eski, yani tekdüze hava şartlarına dönebilsek, bunu hemen yapardık. Bu denli iyi hava şartlarının değerini bilememişiz.»

Smith ona hayretle baktı, sonra gülerek:

«Anlıyorum,» dedi «tekdüze hava şartlarından sıkılınca AWC'nin programını değiştirme-

ye kalkıştınız, fakat sonuç o monotonluğu aratacak kadar kötü oldu.»

«Evet. Bereket, deneme sadece bu bölgede yapılmıştı ve...»

Birdenbire kapı açıldı ve Psit'li doktorlardan biri içeri girdi. Bru'ya, «dünyalı birkaç dakikaya kadar uyanacak,» dedi.

Smith kapıya doğru saldırdı, aynı anda iki robot da harekete geçti, kapı aralığından. Smith iki robotun daha koridordan içeriye doğru hamle ettiklerini farketti: Robotlar, Bru'nun emrinl yerine getirmeye hazırlanıyorlardı. Dünyalıların birbirlerini görmelerine izin vermiyeceklerdi.

«Eğer onu göremiyeceksem, hiç olmazsa birkaç satır yazayım,» dedi Smith.

«Bilmem, yazmana izin verilir mi?» diye Bru müdahale etti.

«Verilir mi de ne demek,» diye çıkıştı Smith, «elbette verilecek!»

Ve izin verildi.

●

On dakika sonra mektup, robotlardan biri tarafından kıza ulaştırıldı. Mektup diyordu ki:

«Sevgili Kız,

«Sana izah edilmesi gereken o kadar çok

şey var ki, nereden ve nasıl başlayacağımı bilemiyorum.

«Şu anda, 2203 yılındayız ve sen dünyadan çok uzaklardaki Psit gezegeninde bulunuyorsun. Kaz'a benzeyen bu acaip yaratıklardan korkma! Bunlar Psit'liler. Gezegende senle benden başka diğer yıldızlardan kimse yok. Sana izah edemiyeceğim nedenlerden ötürü, şu anda seni görmeye gelemiyorum. Yapmak üzere gelmiş bulunduğum bir işi tamamlamadan da görüşmemiz mümkün olmayacak.

«Adım John Smith, 28 yaşındayım. Amerika'nın San Francisko şehrinde doğdum. Amerikalı yada ingiliz olduğunu, hiç değilse ingilizce bildiğini umarım.

«Sana SON HABERLER'in bir nüshasını gönderiyorum. Bulabildiğimiz resimsiz tek gazete bu. Sana çok aykırı gelebilecek şeyleri anlayacak duruma gelinceye kadar resim görmeni istemiyorum.

«Lütfen acele cevap yaz ve mektubunu bir robotla yolla.

Sevgilerimle
John Smith.»

Smith mektubunu yazıp robota verir vermez, Bru, hiçbir kesinti olmamış gibi konuşmayı sürdürdü.

«Evvelce de söylediğim gibi,» dedi, «hava öylesine monoton olmuştu ki, AWC'nin çalışma düzenini bir parça bozmaya karar verdik.»

«Peki, nasıl yaptınız bunu?»

«Burada 100 mil kadar ötedeki Psor Hava Kontrol Istasyonu'ndan sinyal göndermeyi durdurduk, onun yerine kendi sinyallerimizi gönderdik.»

«Sonra ne oldu?»

«Bunun üzerine AWC elektronik koordinatörü, istasyonu kontrol etmek üzere Psor'a robotlarını gönderdi. Biz yine de sahte sinyaller göndermeye devam ettik.»

«Pek zekice bir buluş değil,» dedi Smith.

«Niçin olmasın?»

«Belli ki, elektronik koordinatör Psor istasyonundan gönderilen sinyallerin sahte olduğunu anlayacaktı. O zaman AWC, Psor'dan gelen raporlara aldırış dahi etmeden, daha önce topladığı çok sayıdaki enformasyona dayanarak çalışmasını sürdürecekti.»

«Doğru dünyalı, ama düşünmüştük ki.. Ama bir dakika dünyalı. Bu kadar düşük teknolojik

seviyenizle elektronik cihazlardan bu kadar iyi nasıl anlayabiliyorsunuz?»

Smith bir cevap verecekti, fakat vazgeçti. Nasıl olsa kör bir insana renkleri, sağır bir insana ise müziği izah etmek mümkün değildi!

Eğer izah etmeye kalkışsaydı, ona galaksideki bütün canlılar arasında, dünyalı insan neslinin bireyden bireye değişen karakter farklılıklarıyla temayüz ettiğini anlatması gerekecekti. Her dünyalı, kimi insanın çok zalim, kimisinin iyi kalpli, kimisinin mutlu, kimisinin mutsuz, kimisinin iyi, kimisinin kötü, kiminin enerjik, kimisinin tembel olduğunu bilirdi. Işte bu yüzdendir ki, dünyalılar diğer nesillerin nasıl düşündüklerini, hatta elektronik makinaların dahi nasıl «düşünebildiklerini» bilirdi. Işte çok yüksek teknolojik seviyedeki diğer nesillerin dahi, tıpkı Psit'liler gibi, kendi yaptıkları elektronik makinaların problemlerini çözmek için dünyalıları çağırmak zorunda kalmalarının nedeni buydu.

Smith, Bru'ya cevap vermek yerine sordu:

«Peki koordinatör Psor Hava Istasyonu'nun sahte sinyaller gönderdiğini farkedince ne oldu?»

«Bunun üzerine AWC, minimum hava ve sıcaklık değişiklikleri yerine maksimum değişiklik-

ler yaratmaya başladı. Birgün beş derece olan sıcaklık, ertesi gün birdenbire —25'e düşüyor; birgün hafif yağmur yağarken, birdenbire yağış kesiliyor, bir ay tek damla yağmur düşmüyor, sonra yeniden sağanak halinde sürekli yağmur başlıyor. Birgün bakıyorsun tipi ve kardan gözgözü görmüyor.»

«Koordinatörünüz A sınıfı bir elektronik beyindi, değil mi?» diye sordu Smith.

«A-1 sınıfı elektronik beyin.»

«Yani kendi kendini onaran cinsten mi?»

«Evet, kendi kendini onaran, tamamen bağımsız bir elektronik beyin. Bir durum müstesna, tamamen bağımsız. Ama koordinatörlerden biri bozulduğu takdirde, diğer bölgelerdeki koordinatörler işe hemen elkoyarak, bozuk koordinatörü eski çalışma mükemmeliyetine ulaştırırlar.»

«Peki sizin bölgenin koordinatörü maksimum hava değişiklikleri vermeye başlayınca, diğer beş koordinatör işe elkoydular mı?»

«Hayır!»

«Öyleyse besbelli ki, diğer koordinatörler şu anda sizin bölgede hüküm süren hava şartlarından çok memnun görünüyorlar,» dedi Smith.

Bru, ona hayret ve dehşetle baktı.

●

Kızdan ilk mektup, Smith'e ertesi sabah ulaştı. Diyordu ki:

«Sevgili Mr. Smith,

«Gelip beni görmenizin neden imkansız olduğunu anlayamadım. Ne olursunuz bana gerçeği söyleyin. Yoksa burada hapis miyiz? Söylemekten çekinmeyin. Merak etmeyin, telaşa kapılmam. Dün gece sizi aramak üzere odamdan çıkmak istedim, ama makina adamlar önümü kesti.

«Eğer resimli bir derginiz varsa derhal bana gönderin. 2203 yılının giyim modasını öğrenmek istiyorum.

«Adım Henrietta Battersby, 18 yaşındayım, yada yaşındaydım.

«Dünyadan hatırladığım son şey, bir gemiyle Ingiltere'den Hindistan'a gitmekte olduğumdu.

«Lütfen mektubuma derhal cevap verin. Ve sizi ne zaman görebileceğimi bildirin.

Sizin,
Henrietta Battersby»

Smith kıza derhal cevap yazdı, fakat onun

için bazı elbiseler yaptırıncaya kadar göndermedi. Sonra bu uzun mektubu, bir dergi ve yeni elbiselerle birlikte yolladı. Elbiselerin onu şaşkına çevireceğini sanıyordu, fakat ikinci cevabı alınca yanıldığını gördü. Kız mektubunda diyordu ki:

«Sevgili Mr. Smith,

«Eğer Psit'liler sizin yardımınıza bu kadar muhtaç iseler, verdikleri emri değiştirmelerinin mümkün olamayacağına inanmıyorum. Bru denen yaratık herşeye burnunu sokuyor; hatta bu yüzden kendi hava makinası dahi illallah demiş olacak ki, ona hizmet etmeyi reddediyor. Neden Bru'dan daha yüksek birisine başvurmuyorsunuz? Böylesine budalaca bir emri bozdurmak için daha yüksek bir makama başvurmak gibi basit birşeyi nasıl akıl edemezsiniz? Anladığıma göre, aslında beni görmeyi pek de istemiyorsunuz.

«Gönderdiğiniz elbiselere teşekkürler. Ama tabii hiçbirini giymeyeceğim. Ben dünkü çocuk değilim. Biliyorum ki, bu nesneleri hiçbir kadın giyemez. Gönderdiğiniz dergideki resimler de, beni bunu yapmaya ikna edemez.

Sizin,
Henrietta Battersby»

Smith'in üçüncü mektubu da durumu değiştiremedi; dördüncü mektubu da bir işe yaramadı. Henrietta, Nuh diyor peygamber demiyordu. Artık yüzyüze görüşmekten başka çare kalmamıştı.

●

AWC koordinatörlerine uygulanan talimatları ve programları elde edebilmek çok zor oldu. Smith'in bunları neden görmek istediğini Bru bir türlü anlayamıyordu. Sonunda Smith, bunları Teknik Kütüphane'de bulabildi. Üzerlerinde titizlikle çalıştıktan sonra Bru'yu görmeye gitti.

«Henrietta'yı görmek istiyorum,» dedi.

«Bunun mümkün olmadığını biliyorsun dünyalı,»

Smith gülümsedi:

«Imkansız değil! Bunun nasıl mümkün kılınabileceğini de Henrietta bana öğretti.»

«Ne?»

«Evet, daha yüksek bir makama başvurup, emrini bozdurtacağım.»

«Daha yüksek makama mı?»

«Kni'ye. Altı bölgenin birden en yüksek otoritesi o. Robotlar da bunu bilirler. Kendi robotlarına, benim Henrietta ile görüşmeme izin ver-

diğini diğer robotlara bildirmelerini emretmesi yeter. Ve...»

«Bu fikri sevmedim dünyalı,» diye bağırdı Bru. «Şu AWC meselesini halletmeden Henrietta ile görüşmemeyi sen de kabul etmiştin.»

«Evet ama, AWC meselesinin nasıl halledileceğini artık biliyorum.»

«Nasıl?»

«Çok basit. Bu fikri de bana Henrietta verdi.»

«Nasıl, nasıl?!! Koordinatörü tamir etme fikrini de dünyalı Henrietta mı verdi?!»

Smith tekrar gülümsedi, «tam öyle de değil. Sadece AWC'nin neden maksimum hava değişikliklerı yaratmaya başladığının ana nedenini söyledi. Bunun üzerine onun bu izahını kontrol etmeye karar verdim. AWC koordinatörlerine uygulanan talimatları ve programları görmek istememin sebebi de buydu. Nitekim okuyunca, kızın haklı olduğunu gördüm.

«Bildiğin gibi Bru, sizin AWC'ye uyguladığınız orijinal programlar hava sıcaklığının sadece günden güne minimum değişikliklere tabi tutulmasını öngörüyordu. Yine programa göre, verilen hava şartlarını uygulamakta herhangi bir

aksilik çıkarsa, koordinatör bizzat bir çözümyolu bularak işin üstesinden gelecekti.

«Sizin, Psor Hava Kontrol Istasyonu'ndan verdiğiniz sahte sinyallerle bu '**aksilik**' meydana gelmiş oldu. AWC koordinatörü, bu sahte sinyallere aldırış etmeden, normal çalışmasını sürdürebilirdi. Ama, koordinatör, durumu tahlil edince, bu sahte sinyallerin kasıtlı olarak gönderildiği sonucuna vardı. Ve tahlili devam ettirince, koordinatör tahmin etti ki, eğer bu sahte sinyallere aldırmazsa, AWC'nin normal çalışmasına bu kez başka biçimlerde müdahale edilecektir. Işte bu yüzden koordinatör, sahte sinyallerle yapılan müdahaleye karşı aktif şekilde mücadele etmeye karar verdi. Bu mücadelenin en iyi yolu da maksimum hava değişiklikleri yaratmaktı. Diğer beş koordinatör de bu planı benimsediler.»

Bru birkaç saniye sessiz kaldı.

«Dünyalı Henrietta mı söyledi bütün bunları?» diye sordu sonra.

«Pek öyle değil. O bana genel bir anahtar verdi, ben de onu bu özel soruna uyguladım. Bana, '**daha yüksek bir otoriteye başvurmak**' fikrini verince, ben de bu çarenin iki soruna birden uygulanabileceği kanaatına vardım: Hem onunla

buluşabilmek meselesine ve hem de hava kontrol meselesine...»

«Seni bir türlü anlayamıyorum dünyalı.»

«Anlayamayacak ne var? Çok basit, koordinatörler de biliyorlardı ki, Psit'deki bütün işler robotlar tarafından yapılır. Ve yine bilirler ki, Kni altı bölgenin birden en yüksek otoritesidir. Eğer Kni, bütün robotlara AWC'nin çalışmalarına müdahale etmemelerine dair bir emir verecek olursa, eminim ki, koordinatörler bu emri öğrenir öğrenmez memnun olacaklardır, sizin de hava probleminiz çözülecektir.»

«Peki öyleyse, deneyelim dünyalı.»

«Evet denemeli. Ama ondan önce Kni'ye benim Henrietta ile buluşmamı önleyen emri bozmasını söylemeyi de unutma!»

●

Smith Henrietta'yı gezintiye çıkarttı.

Smith'in üzerinde bu kez uzun pantalon ve beyaz bir gömlek vardı. Henrietta ise, uzun siyah elbisesini üzerinden atmamıştı.

Sıcaklık 35 derecenin üzerindeydi.

Şehirde herşey, Henrietta'ya çok acaip görünüyordu. Bu yüzden çok geçmeden kendisini yorgun hissetti. Ama, Smith kendisini tarlalara

götürüp, çimenler arasında dolaştırmaya başlayınca müthiş keyiflendi. Kalın yapraklı ve sarı renkli de olsa, çimen yine çimendi. Ağaçlar da, kırmızı ve koyu renklerine rağmen gene de ağaçtı.

«Bu elbise içinde sıcaktan bunalmıyor musun?» dedi Smith.

Henrietta burnunu havaya kaldırarak cevap verdi:

«Mr. Smith, şunu anlamanızı isterim ki, sizinle bir gezintiye çıkmış olmam, size güvendiğim anlamına gelmez. Elbisemden bahsetmeyi lütfen kesin. Ancak, sizin isimlendirdiğiniz gibi '**dünyalılar**'la karşılaştığımız zaman, size güvenip güvenmeyeceğime karar vereceğim. Öyleyse...»

Birden durakladı, çünkü ansızın müthiş bir yağmur başlamıştı. Çok geçmeden yağmur tipiye dönüştü.

Bir ağaca doğru koşmaya başladılar. Ama ağaç çok uzaktaydı, Henrietta ise uzun elbisesinin içerisinde doğru dürüst koşamıyordu. Bunun üzerine Smith, merasime, kurala aldırış etmeden onu kucağına alarak taşımaya başladı.

Ağacın altına vardıklarında, Henrietta soğuk bir sesle söylendi:

«Teşekkürler Mr. Smith. Ama bunu yapmadan önce benim kabul edip etmeyeceğimi sormanız gerekirdi...»

«Soracak zaman mı vardı ki?! Şu anda bile sırılsıklamsın. Bereket sana başka elbiseler yollamıştım. Geri döndüğümüzde üstünü değiştirebilirsin.»

«Asla Mr. Smith! Size söylemiştim ki...»

Sonra birden merakla sordu:

«Bu elbiseleri kendiniz mi yaptınız Mr. Smith?»

«Hayır, bir robot yaptı.»

«Makina adamlar böyle şeyler de yapabiliyor mu?»

«Robotlar elbise dikmekten fazlasını da yapabilirler Henrietta. Hatta...»

«Mr. Smith! Bana Henrietta diye hitabetme izni vermemiştim size.»

«Uyarmana teşekkürler, ama benim izne mizne ihtiyacım yok. Evet ne diyordum Henrietta. Robotlar hatta bundan fazlasını da yapabilirler. Buradaki hava şartlarını dahi kontrol edebilirler.»

«Ve bu işi de çok berbat bir şekilde yaparlar,» dedi soğuk bir sesle Henrietta.

Smith devam etti:

«İşte benim burada bulunmamın nedeni de bu. Bunların işlerini daha mükemmel yapmalarını sağlamak üzere buradayım ve yakında bunu da başaracağım. Ondan sonra seninle dünyaya döneceğiz. Dünya istikametinde gelecek uzay seferi üç hafta sonra. Bu uzay gemisini koyun başlı timsahlara benzeyen Picor'lar yönetiyor. Gemide herhangi bir dünyalıya rastlayacağımızı sanmıyorum. Pica'da, Yeni İtalya yönüne giden bir başka uzay gemisine aktarma yapacağız. Aynı sistemde başka bir gezegen olan Yeni İtalya'da dünyalı bir koloni var. Orada dünyalılarla karşılaşacaksın. Oradan dünyaya düzenli uzay gemisi seferleri var.»

«Yeni İtalya'ya ulaşmak ne kadar zaman alır?»

«Üç ay kadar... Bak, tipi durdu. Eve dönmek ister misin?»

«Evet lütfen. Şu hava makinasını tamir edinceye kadar bir daha gezintiye falan çıkmam.»

●

«Demek hava meselesini hallettin,» dedi Kni. «Pekala, zaten bunu yapabileceğini biliyordum. Bru, pek zeki bir arkadaş değil.»

«Evet değil,» diye Smith onayladı. Psit'liler arasında karakter bakımından pek büyük farklılıklar olmamakla beraber, zeka ve hayalgücü bakımından ayrılıklar olduğunu biliyordu.

«Istediğin gibi Picor gemisinde senin için iki bilet ayırttım,» dedi Kni. «Şanslısın, gemide seyahat eden iki dünyalı daha var.»

«Yaaa!!!» dedi Smith. Kni'nin tahmin ettiği gibi bu haberi duymaktan hiç de hoşnut olmamıştı. Zira Smith Henrietta'yı ne kadar sevdiğini adamakıllı farketmiş ve gemideki üç aylık başbaşa seyahatleri sırasında aklını çelebileceğini düşlemişti.

«Evet, arkadaşın Henrietta onlarla çoktan buluştu bile. Sanıyorum ki...» Fakat Kni sözünü bitirmemişti ki Smith gemiye doğru atıldı. Henrietta'yı görünce de donup kaldı. Smith'in gönderdiği yeşil elbiseyi giymlşti.

«Iki dünyalıyla karşılaştım,» dedi Henrietta gülümseyerek, «sana önceden güvenmediğim için üzgünüm. Oysa bana ne kadar iyi davrandın... Şimdi anlıyorum ki, bana bütün söylediklerin gerçekmiş.»

Smith sadece, «ha?» diye bir ses çıkartabildi. Bu soruda bir kıskançlığın belirtisi hissediliyordu.

Henrietta tatlı bir gülümsemeyle devam etti:

«Çok tatlı insanlar. Bundan sonra herşeyde onları kendime örnek alacağım.»

«Ha!» diye tekrarladı Smith.

Çok geçmeden de Henrietta'nın hayran olduğu iki dünyalıyla tanıştı. Genç bir kadın kendisini gülümseyerek «merhaba» diye selamladı. Yanındaki genç adam ise, «adım Gordon. Biz...» diye mutlu bir gülûmseme ile devam etti. «Balayı seyahatindeyiz.»

Smith derin bir oh çekti. O kadar umut bağladıktan sonra kızı elinden kaptırdığına dair korkuları demek ki boşunaydı. Demek Henrietta'yı elinden kapacak kimse yoktu. Ama geriye bir mesele kalıyordu, kız bunların her yaptıklarını kendisine örnek alacaktı.

Balayını da mı? Smith bir göğüs geçirdi ve memnun gülümsedi.

J.T. McINTOSH'tan
adapte edilmiştir.

GRENVILLE'IN GEZEGENI

Wisher yeni gezegenin parlaklığını göremiyordu. Uzay gemisinin arka kabininde yapayalnızdı, gözetleme ekranına da bakmıyordu. Yıldız servisindeki 14 yıllık hizmetinden sonra, yeni yıldızların en acaip olanı dahi ona pek ilginç gelmiyordu.

Öte yandan Wisher'in genç pilotu Grenville, yeni gezegene müthiş bir ilgi duymuştu. Uzay gemisi gezegene yaklaştıkça büyük bir merakla gözlerini ondan ayıramıyordu. Gezegenin etrafında tam dört tane ay olduğunu farketti. Dört ayın ışığı gezegeni daha parlak ve daha mavi yapıyordu. Bu, Grenville'in şimdiye kadar gördüğü en güzel şeydi.

Iç haberleşme cihazının düğmesine bastı, fakat Wisher'den ses seda çıkmadı.

Gezegen, şimdi daha yakındaydı. Parlak

camdan yapılmış kocaman mavi bir topa benziyordu. Pırıl pırıl parlıyordu. Grenville, gezegenin neden bu kadar parlak ve mavi olduğunu anlamıştı. Gezegenin üzerinde hiçbir kara parçası yoktu. Yüzeyi tamamen suyla kaplıydı.

Grenville, iç haberleşme cihazının düğmesine tekrar bastı. Wisher nihayet gelebildi.

Ekranda, gezegenin yüzünü kaplayan suyu farkedince söylendi:

«Böyle birşey kimin aklına gelirdi ki?»

Gezegen masmavi idi. Kutuplarında buzlar ve beyaz bulut kümeleri göze çarpıyordu. Geri yanı tamamen suydu.

Grenville gülümsedi. Bir su dünyası!

«Nasıl, beğendin mi?» diye sordu. «Herhalde böylesi milyonda bir olur. Eminim sen de şimdiye kadar böyle birşey görmemişsindir.»

Wisher cevap vermedi. Radarın başına geçerek çalıştırmaya başladı. Biraz sonra radar ekranında gezegen belirdi. Fakat radarlarda herhangi bir toprak parçası göstermiyordu.

Grenville, her zaman olduğu gibi, tekrar konuşmaya başladı.

«Bu ergeç olacaktı,» dedi, «dünyanın dörtte üçü suyla kaplı olduğuna göre, tamamen suy-

la kaplı, topraksız gezegenler de niçin olmasın?»

Wisher başını salladı. Gözetleme ekranına tekrar gözattı ve:

«Hadi alçalalım,» dedi.

«Alçalalım mı? Nereye doğru?»

«Daha aşağıya, okyanusta hayat olup olmadığını görmek istiyorum.»

●

Her yeni gezegen tamamen başka bir alemdir ve diğer dünyaların geçmiş tecrübeleri yeni gezegende hiçbir anlam ifade etmez. Bunun içindir ki, Yıldız Servisi birçok kurallar ve ilkeler koymuştur: Yeni gezegene nasıl inileceğini, orada nasıl yürüneceğini, nasıl nefes alınacağını düzenleyen kurallar.

Bu kurallar ve ilkeler, yeni gezegenler keşfeden birçok Yıldız Servisi mensubunun hayatlarını kurtarmıştır.

Ve yine bu kurallara göre, bir uzay gemisi ilk defa karşılaştığı bir gezegene, asla 500 metreden fazla yaklaşmamalıdır.

Grenville, gemiyi 500 metreye kadar indirdi ve radarın da yardımıyla okyanusta inceleme yapmaya başladılar.

Okyanusta hiçbir hayat belirtisi olmadığını görünce şaşkınlıkları iyiden iyiye arttı: Ne balık, ne de yosun vardı.

Gezegenin etrafında bir tur attılar, fakat hiçbir hayat belirtisine rastlayamadılar.

Sonra gözlerine küçük bir adacık çarptı.

Beş mil boyunda, iki mil eninde, küçük, çok küçük bir adaydı bu. O kadar küçüktü ki, stratosferden radarla dahi görememişlerdi.

Ada, mavi okyanus sularında yüzen, küçük, kahverengi bir puroya benziyordu.

Grenville bu gülünç adaya bakıp gülümsedi. Müthiş gururlanıyordu. Kolay mı? Bu gezegeni gören ilk insan o olmuştu; onun keşfiydi bu gezegen. Herhalde bu gezegene de kendisinin ismi verilecekti.

Kalbi daha hızla çarpmaya başladı. Hep böyle yapılırdı. Birçok gezegene, Yıldız Servisi mensuplarının isimleri verilmişti.

Grenville bunları tatlı tatlı düşünürken, Wisher uzay gemisini adaya doğru daha da yaklaştırdı. Ada acaip, kahverengi bir bitki örtüsüyle kaplı idi.

Sonra birdenbire gözüne başka bir ada daha çarptı.

O da bir puroya benziyordu, fakat birincisin-

den daha büyüktü. 20 mil kadar uzunluğunda, birkaç mil genişliğindeydi.

Bu ikinci adaya iniş yapmaya karar verdiler.

●

«Acaip,» dedi Wisher.

Sahildeki kumları inceliyorlardı.

«Nesi acaip,» diye sordu Grenville.

«Bilmiyorum,» dedi Wisher, yavaşça cevap verdi. «İçimde acaip bir tehlike hissi var.»

Grenville cevap vermedi. Adada insanoğlu için tehlikeli olabilecek herhangi birşey göze çarpmıyordu. Radarlar ve diğer araçlar, sadece bir tip hayvan tesbit etmişlerdi. Küçük, dört ayaklı hayvanlar. Köpekten biraz daha büyük görünen bu hayvanların hareketleri ağır ve gürültülüydü. Ama Grenville'de de bir tehlike hissi belirmişti.

Iki adam uzay gemisinin yanında dikilmiş duruyorlardı. Uzay kurallarından biri de, tehlike olmadığına kesin kanaat getirinceye kadar, gemiden uzaklaşmamaktı. Iki adam ise, henüz tehlike olmadığına kanaat getirememişlerdi.

«Buranın havası nasıl?» diye sordu Wisher.

O sırada Grenville de havaölçere bakıyordu. Bir saniye sonra cevap verdi:

«Iyi!»

Wisher başlığını açtı. Hava temiz ve taze idi. Ciğerlerini taze hava ile doldurduktan sonra etrafına bir gözattı.

Uzay gemisi yumuşak kızıl kumlar üzerinde duruyordu. Kuzey tarafında açık deniz, güneyinde ise, daha önce uzaydan teşhis ettikleri kahverengi bitkilerle kaplı bir orman vardı. Evet, bu bir ormandı. Ama çok acaip bir orman. Bitkiler, dümdüz ve düzenli ekilmiş gibi idi. Hepsi de hemen hemen aynı boydaydı: Üç metre kadar.

Bitkilerin geometrik düzenliliği ürkütücüydü. Fakat, temiz havayı soluduktan sonra Wisher'in kendisine güveni biraz daha artmıştı. Yanlarında ışın tabancaları vardı. Üstelik bir de uzay gemileri ve özel alarm sistemi... Şu halde artık tehlike sözkonusu olmamalıydı.

Grenville gemiden iki tane açılır kapanır sandalye aldı. Sandalyelere oturup akşama kadar çene çaldılar.

Akşam üzeri iki ay birden doğdu.

«Aylar,» diye bağırdı Wisher birdenbire.

«Ne?»

«Ayları düşünüyordum,» dedi Wisher.

«Ayların nesini?»

«Ayları ve tabii gel-git olayını...» diye açıkladı Wisher.

«Gezegenin etrafında tam dört tane ay vardı. Bu dört ay biraraya geldiği takdirde, korkunç bir gel-git olayına, yani suların inanılmaz bir derecede yükselmesine sebep olabilir.»

Grenville, gözleri kapalı, dalgın oturuyordu. Grenville gezegeninin kaşifi olarak kazanacağı ünü düşlüyor, aylar ve gel-git olayı kendisini pek de ilgilendirmiyordu.

«Bu gel-git olayından sana ne? Bırak, Yıldız Servisi'nin bilginleri bu işle uğraşsınlar,» dedi ilgisizce.

Fakat Wisher'in aklı bir kez buna takılmıştı.

Dört ay biraraya geldiğinde, korkunç bir su yükselişine sebep olabilir ve bu gel-git olayları yüzünden kara parçalarının kıyıları eriyip, denize karışabilirdi. Milyarlarca yıl sonra gezegende bu yüzden hiç kara parçası kalmamış olabilirdi. Gezegende şu anda toprak bulunmamasının sebebi herhalde bu olmalıydı. Ama, gel-git olayı yüzünden kara parçaları böyle yokolduysa, bu küçük adacıklar nasıl kalabilmişti? Oysa, böylesine dev bir gel-git olayı, bu adacıkları da pekala silip süpürebilirdi. Ama belki de böyle

bir gel-git olayının olabilmesi için yüzyıllar geçmesi gerekiyordu.

İki aya da bir gözattıktan sonra denize döndü. Sonra bu gezegen hakkındaki ilk düşüncelerini hatırladı.

Ve gelişme kanununu da.

Deniz altında bir milyar yıl kalınca memelilerin meydana çıkabileceği bir kara parçası da olamazdı. Acaba denizin altında şu anda neler olup bitiyordu?

Wisher birdenbire ürktü.

Gece uzay gemisine geri dönünce hava boşluğunu kilitledi. Alarm tertibatını ayarladı.

Gece yarısı birdenbire alarm sesi duyuldu. Grenville ve Wisher korku ile yerlerinden fırladılar, ama gelen sadece bir hayvandı. Hayvan, ince yapılı fakat güçlü kuvvetli görünüyordu. Yakından inceleyemeden dönüp gitmişti bile... Fakat otomatik olarak fotoğrafı çekilmişti.

Wisher gecenin öteki yarısında bir türlü uyuyamadı.

Sabah kalktığında Yıldız Servisi üssüne dönmek için canatıyordu. Ama kurallar, eğer ciddi bir tehlike sözkonusu değilse, gittikleri gezegenden üsse mutlaka bir canlı örneği getirmelerini

emrediyordu. Görünürde de gezegende ciddi bir tehlike yoktu.

Grenville bir an önce üsse dönmek istiyordu. Ama onun dönmek isteyişinin nedeni başkaydı. Artık kendisini ünlü bir kişi sayıyor ve üsdekilerin «Grenville Gezegeni»ni bir an önce öğrenmelerini istiyordu. Ertesi sabah uzay gemisiyle gezegenin etrafında tekrar dolaştılar. Radarlar, adaların biçimini ve yerleşme konumunu tesbit etti. Ayrıca gezegende ne gibi hayat belirtileri olduğunu da tekrar kontrol etti.

Önceden olduğu gibi çok az şey bulabildiler: Sürüngen nevinden birkaç hayvan... Kuş, yada balığa benzer hiçbir şey yoktu.

Tekrar adaya döndüler.

Grenville, daha şimdiden adaya bir isim takmıştı bile: «Kuzey Grenville.» Güneyde uzanan öteki ada da tabii ki «Güney Grenville» olacaktı.

Artık bazı canlı örnekleri toplamaktan ve daha sonra üsse dönmekten başka yapacakları birşey kalmamıştı.

«Suya fazla yaklaşma! Oraya ben gideceğim.» dedi Wisher.

«Başüstüne valide hanım,» diye gülerek cevapladı Grenville. «Suya gitmeyeceğim ama, ormana gidebilir miyim?»

Wisher asık bir suratla, «Işın tabancanı unutma,» dedi.

Grenville ormana yönelirken, Wisher de suya doğru ilerledi.

Mümkün mü, diye düşünüyordu Wisher, böylesine büyük bir okyanusta hiçbir hayat belirtisi olmasın! Hayat daima önce denizlerde başlardı. Ama burada hiçbir hayat belirtisi yoktu. Ne yosun, ne de balık... Hiçbir şey. Sadece kum ve su.

Suyun kıyısında hareketsiz durdu. İçinden bir ses, tehlikeyle karşı karşıya bulunduklarını söylüyordu.

Şimdiye kadar gittiği gezegenlerde gördüğü bütün sıcak denizler çeşitli canlılarla dolu olurdu. Küçük, büyük canlılar... Ya burada? Hiçbir şey! Su'da hiçbir canlının yaşamamasına, onun içindeki birtakım zararlı şeylerin sebep olabileceği ihtimali geldi aklına.

Çekine çekine suya yaklaştı. Sudan bir miktar örnek aldı ve çabucak gemiye döndü.

Birkaç dakikalık incelemeden sonra, bu suyun da dünyadakinin aynı olduğunu gördü. Peki nasıl olur da böyle bir suda canlı bulunmazdı?

Grenville ormandan dönünce, Wisher bu sorunu onunla tartışmak istedi, ama Grenville hiç oralı görünmüyordu.

«Belki de balıkların canı burada yaşamak istemiyor,» diye baştan savma bir cevap verdi.

«Belki de burada yaşamamalarının başka nedenleri vardır,» diye Wisher kendi kendine söylendi, sonra yüksek sesle konuştu: «Elektronik beyin dört ayın yörüngelerinin hesaplarını çıkarttı.»

«Öyle mi?»

«Dört ay, her 112 yılda bir, bir arada kümeleniyor. O anda sular 200 metre yükseliyor.»

Grenville arkadaşının ne demek istediğini kavrayamamıştı. Sessiz bekledi.

«Bu demektir ki,» diye devam etti Wisher, «sular, bu adaların seviyesinden 150 metre daha yukarıya yükseliyor. Öyleyse bu adada yaşayan canlılar nereden geliyor?»

Grenville düşünceli cevap verdi:

«Öyle ya, hepsinin boğulması lazım.»

«Evet amfibik, yani hem suda hem karada yaşayabilen cinsten yaratıklar değillerse, boğulmaları lazım. Ama öyle olmadıkları da muhakkak. Bir ihtimal de her yüzyılda bir yeniden türemeleri.»

«Ama imkansız bu! Her yüzyılda bir yeniden türeyemezler,» diye bağırdı Grenville.

«İmkansız olduğuna katılıyorum,» dedi Wis-

her, «öyleyse bu adalar tabii değil, suni olmalı. Herhalde denizin dibinde yaşayan birileri tarafından suni olarak meydana getirilmiş olmalı!»

●

Uzay gemisinin yanında durmuş konuşuyorlardı.

Grenville, gezegeni bir an önce terketmelerini istiyordu.

Wisher, soğukkanlı görünmeye çalışarak karşı koyuyordu:

«Henüz gidemeyiz. Çünkü herhangi bir canlı örneği ele geçiremedik. Üstelik, ciddi bir tehlike belirtisi de görünmüyor.»

«Bana kalırsa, denizin dibinde yeteri kadar tehlike var,» diye diretti Grenville.

«Evet denizde,» diye söylendi Wisher, «denizde mutlaka birşeyler olmalı! Uzayın her yerinde olduğu gibi, burada da gelişme durmuyor, herşeyi şartlara uydurup değiştiriyor. Gerçi gelişme kanunu toprakta fazla birşey yapamıyor. Zira toprak her yüzyılda bir suların altına gömülüyor. Ama gelişme durmuyor, suyun altında devam ediyor. Suyun altında idrak sahibi bir nesil yaratmış olmalı. Ancak, ne kadar gelişmiş olduklarını bilmiyoruz. Böyle suni adalar yaratabildik-

lerine bakılırsa, hayli gelişmiş bir uygarlığa sahip olmalılar...»

Birdenbire durakladı, çünkü bu adalar da öyle pek gelişmiş bir uygarlık alameti göstermiyordu. Kaldı ki, dünyada da eski mısırlılar o dev piramitleri uygarlığın daha ilk basamaklarında iken yapmamışlar mıydı?

Wisher ayakta dikilmiş, suyun dibinde yaşayan şeyleri düşünüyordu. Peki, uzay gemisini gördülerse niçin gelmemişlerdi? Uzay gemisinin farkına varmamış olamazlardı.

Sadece balık gibi birşey de olamazlardı. Şüphesiz elleri, kolları olmalıydı. Yada gelişmiş başka uzuvları. Aklına birdenbire zeka seviyesi çok yüksek dev yaratıklar takıldı. Tüylerinin diken diken olduğunu hissetti.

Grenville'e döndü:

«Canlı örnekler topladın mı?» diye sordu.

«Hayır, sadece bitki örnekleri topladım.»

«Gece alarm tertibatının harekete geçmesine sebep olan hayvandan da bir örnek almalıyız. Ancak ondan sonra gezegenden ayrılabiliriz. Ben gemiyi harekete hazırlıyorum, sen de gidip, hayvan örneğini getir.»

Grenville, ışın tabancasını aldı ve ağır ağır ormana doğru ilerlemeye başladı.

Ve bir daha hiç geri dönmedi.

●

Grenville gideli üç saatı geçmişti. Wisher gemideki kabinine gidip ağır bir ışın tabancası aldı. Ormana gidip Grenville'i arayacaktı.

Bunu yaparken kuralları açıkça çiğniyordu. Çünkü kurallara göre, Grenville üç saat içinde dönmediği takdirde Wisher'in onu ölmüş sayıp gezegeni derhal tek başına terketmesi gerekirdi. Daha sonra özel bir kurtarma gemisi gezegene gelebilir ve Grenville'i alabilirdi... Yada cesedini! Wisher bunu pekala biliyordu, ışın tabancasını alırken bunu düşünüyordu. Kuralları açıkça çiğnediğinin farkındaydı. Fakat ister Grenville için, isterse başka biri için olsun, bu kuralı çiğnemeyi herzaman göze alabilirdi.

Gemiden ayrılmadan önce, alarm tertibatını ayarladı .Kendileri olmadığı sırada, gemiye herhangi bir yabancı kimse, yada yaratık 50 metreden fazla yaklaşırsa, alarm tertibatı onu derhal havaya uçuracaktı. Tabii daha önce de otomatik olarak fotoğrafını çekmeyi ihmal etmeyecekti. Şayet dönenler Grenville yada Wisher ise, alarm tertibatı seslerinden kendilerini farkedecek ve onlara herhangi bir zararı dokunmayacaktı.

Onlar da belli bir sürede dönmeyecek olurlarsa, bu defa uzay gemisi kendi kendini havaya uçuracaktı.

Yumuşak kumsal üzerinde Grenville'in ayak izleri vardı. Wisher onları kolaylıkla izleyebiliyordu.

Nihayet ormana geldi.

Yer, yumuşak kahverengi çimenlerle kaplıydı. Bu yüzden Wisher artık ayak izlerini göremez olmuştu. Önce, Grenville'e seslenmek istedi, fakat kendisini tuttu. Gürültü yapmamalıydı.

Yavaş yavaş ileri doğru gitmeye başladı. İleri, daha ileri... Yavaş ve dikkatli... Sonra birden bir patlama sesi duydu. Uzay gemisinden geliyordu. Birisi gemiye yaklaşmış olmalıydı. İlk tepkisi gemiye doğru koşmaya kalkışmak oldu. Ama durdu, nasıl olsa gemi emniyette idi. Gene yavaş yavaş ilerlemeye başladı. Ve birdenbire düştü.

Yumuşak, kahverengi çimenlerin arasında bir deliğe yuvarlanmıştı. Kollarının ve omuzlarının metal bir kıskaca kıstığını hissetti. Ne olduğunu derhal anladı. Bir hayvan tuzağı idi bu.

Tabancasına davranmak istedi, ama tabancası, çok uzağa düşmüştü. Hareket etmeye ça-

lıştıkça bacaklarında ve omuzlarında müthiş bir acı hissediyordu.

Kemerinden yavaşça öteki tabancasını çıkardı ve ıstırap içinde beklemeye başladı. Korkmuyordu... Kuralları çiğnediği için bunlar başına gelmişti. Bekliyordu.

Ne gelen, ne de giden vardı.

Niçin? Niçin?

Grenville'in başına da aynı şeyin geldiğinden emindi. Ama niçin?

Şimdi aynı şey kendisinin de başına gelmişti. Niçin korkmadığını da anlayamıyordu. Tuhaf birşeydi bu!

Bacaklarına baktı, vücudundan kan sızıyordu. Tekrar baktı, ölümünün yaklaştığını anladı.

Artık çok az vakti kaldığını hissediyordu. Yine de korkmuyordu. Tek istediği, bu tuzağı kurmuş olanları görebilmekti.

Ama tuzağı kuranlar gelmeden o öldü...

●

Bu hayvan tuzakları, gece kazılmıştı. Gece denizden çıkıp korunma tedbiri olarak bu tuzakları kazmışlardı. Esasen ada da bir korunma tedbirinden başka birşey değildi. Sonra denize dönüp beklemeye başlamışlardı.

Uzay gemisini daha başından beri farketmişler, ne olduğunu da pek iyi anlamışlardı. Denizin en mükemmel beyinleri biraraya gelmiş ve bu planı hazırlamışlardı. Deniz dibinin akıllı dev yaratıkları, teknoloji ve uygarlık bakımından dünyadakilerin hiç de gerisinde değildiler. Uzay gemisini ele geçirmek istemişlerdi. Bunun için de dünyalıları gemiden ayrı düşürmeleri gerekiyordu. İşte Grenville ve Wisher bu yüzden ölmüşlerdi.

Uzay gemisi kumsalda tek başına sakin duruyordu. Sanki canlıydı. Gezegenlilerden herhangi biri yanına yaklaşmaya kalkıştı mı derhal havaya uçup paramparça oluyordu.

Ama bu zeki yaratıklar için zaman hiç de önemli değildi. Nasıl olsa kazanmışlardı. Artık bekleyebilir ve düşünebilirlerdi. Hava gittikçe kararıyordu. Gezegenlilerden büyük bir kalabalık, denizin en mükemmel beyinleri geminin etrafını sarmış bekliyorlar ve düşünüyorlardı.

Uzay gemisinin içinde küçük kırmızı bir ibre, sıfıra doğru yaklaşıyordu.

İbre sıfırı bulduğunda, uzay gemisi infilak edecek ve onunla birlikte ada ve çevresindeki herşeyde havaya uçacaktı.

Ama onlar bundan habersizdi. Nasıl Wisher

ve Grenville, gezegenin esrarından habersizseler, onlar da geminin esrarını bilmiyorlardı.

Geminin etrafındaki kalabalık büyüdükçe büyüdü.

Ve kırmızı küçük ibre sıfıra vurdu...

MICHAEL SHAARA'dan adapte edilmiştir.

ANAHTAR DELİĞİ

Şempanzelerin akıl seviyesi üzerine incelemeler yapan bir psikologla ilgili bir hikaye vardır: Psikolog bir şempanzeyi oyuncaklarla dolu bir odaya kapatır. Sonra dışarı çıkıp kapıyı kilitler. Gözünü anahtar deliğine yerleştirerek, şempanzenin içerde ne yaptığını incelemek ister. İçeri baktığında, anahtar deliğinde kahverengi bir gözle karşı karşıya gelir. Şempanze de, psikoloğun dışarda ne yaptığını görmek için gözünü anahtar deliğine uydurmuştur.

●

Üsse getirildiğinde Butch, bir kürk yığınına benziyordu. Üssün, dünyanın yerçekimine göre ayarlanmış salonunda tüylü zayıf pençelerini kıpırdatamıyordu bile.

«Ne yapıyorsun?» diye Worden hiddetle ba-

ğırdı. «Yerçekimi ayarlanmadan onu buraya nasıl getirirsiniz?»

Butch'ı kollarına alarak derhal odasına götürdü. Bu oda, Butch gibi yaratıklar için özel olarak hazırlanmıştı.

Oda evvelce üsde yaşayan çocukların dersanesiydi. Bir kısmı mağaranın içerisindeydi, diğer kısmı ise, halen dersane olarak kullanılıyordu. Odadaki yerçekimi cihazı çalıştırılmadığı için, ayın tabii çekimine tabiydi. Üsdeki yerçekimi cihazları dünyalılara normal şekilde çalışabilecekleri bir yerçekimi sağlamak için kurulmuştu. Zira dünyalılar, ayın yerçekiminde çalışamıyorlardı.

Worden odaya girer girmez Butch'i döşemenin üzerine bıraktı. Worden'ın odada uzun süre kalması ve rahatça dolaşması mümkün değildi. Çünkü yerçekimi ayarı yapılmadan 72 klloluk adam sadece 20 kilo geldiğinden uçacak gibi oluyordu.

Ama bu çekimgücü Butch için normaldi. Birden ayağa fırladı ve odadan mağaraya doğru sıçradı. Mağara çok iyi hazırlanmıştı. Tıpkı Butch'ın daha önce yaşadığı ay'lıların kendi mağaralarına benziyordu. Butch sivri kayalardan birinin üzerine sıçradı, sonra bir maymun gibi kolları ve bacaklarıyla tutunarak aşağıya sarktı. Wor-

den kendisini hayretle izliyordu. Butch birkaç dakika hiç hareket etmeden çevresine göz gezdirdi. Sonra biraz kıpırdanarak Worden'a baktı.

«Pekala delikanlı,» dedi gülümseyerek Worden, «senin öğretmenin ben olacağım. Sana kendi halkına ihanet etmeyi öğreteceğim. Çok üzgünüm. Bu pis işi sevmiyorum ama elden ne gelir ki?»

Butch'ın kendisini anlamadığını biliyordu. Tıpkı, köpeği ile, yada bebeği ile konuşan birisi gibi konuşuyordu onunla. Karşısındaki canlı ne olursa olsun, insan konuşmadan edemezdi ki.

«Evet, sana bir **hain** olmasını öğreteceğim,» diye üzüntüyle tekrarladı, «sana çok, çok müşfik davranacağım. Ama benim gösterdiğim şefkate inanmamalısın. Aslında, gerçekten iyi bir insan olsam, seni öldürmem gerekirdi...»

Butch, hala sivri kayaya tutunmuş sallanarak Worden'a bakıyordu. Gerçi dünya maymunlarına benziyordu ama, benzemeyen yanları da oldukça fazlaydı.

«Şimdi yeni yuvandasın Butch,» diye devam etti Worden, «artık seni kendinle başbaşa bırakıyorum. Iyi geceler dilerim.»

Dışarı çıktı ve ardından kapıyı kapattı. Dışarda, dersanenin içini gösteren ekrana bir gö-

zattı. Butch uzun bir süre sivri kayada asılı kaldı. Sonra yere atladı, artık kaya ile ilgilenmez görünüyordu. Halen dersane olarak kullanılan odanın öteki yanına geçti.

Odadaki herşeyi kocaman kocaman büyüyen gözleriyle inceledi. Küçük pençeleriyle hemen herşeye dokundu. Dokunuşları o kadar yumuşaktı ki, incelemesini bitirdiği zaman hiçbir şey yerinden oynamamıştı.

Sonra tekrar sivri kayaya gitti. Kolları ve bacakları ile asılıp gözlerini yumdu. Gözleri kapalı olduğu halde uzun süre asılı kaldı. Worden ay'lı yaratığı gözetlemekten yorulmuştu. Çekip gitti.

Ay üssündeki dünyalılar için, ay yaratıkları büyük bir sorun olmuştu. Aya ilk ayak basan dünyalılar, onu ölü bir uydu olarak biliyorlardı. Astronomların yüzlerce yıldır söyledikleri de buydu. Aya yapılan birinci ve ikinci seferlerde de, bu nazariyeyi doğrulamış görünüyordu.

Sonra amerikalılar, aya büyük bir seyahat yaptılar. Aya ayak basan amerikalılardan birinin gözüne, kayalıkların ardında kıpırdanan birşey ilişmiş, derhal ateş ederek onu öldürmüştü. Bu canlı bir yaratıktı! Hava ve su olmadığı halde ayda nasıl yaşayabiliyordu?

Öldürülen ay yaratığının cesedi dünyaya getirildi ve biologlar üzerinde uzun uzun incelemeler yaptılar. Gerçekten karşılarında öldürülmüş bir yaratığın cesedi vardı. Ama gene de bir türlü inanamıyorlardı.

Daha sonra bu ay yaratıklarını avlamak üzere, aya iki özel sefer daha düzenlendi. Bu av sırasında, ay seyyahlarından birisi can verdi. Uzaktan atılan sert taşlarla uzay elbisesi yırtılmıştı. Diğer seferlerden ise, hiçbir dünyalı geri dönemedi. Ay yaratıkları nesillerinin devamı için, bu ava karşı koyuyorlar, savaşıyorlardı.

Daha sonra, ayda bir üs kuruldu. Ne var ki, üsde çalışanlar merkezden ayrılmaya korkuyorlardı. Ay'lı yaratıkların saldırısına uğramak ihtimalinden dolayı hepsi panik içindeydiler.

Nihayet Washington'dan kesin emir geldi: **Bütün ay yaratıkları yokedilecektir! Bu yoketme kampanyasının başarıya ulaşabilmesi için aylı yaratıkların yaşayışları, adetleri, alışkanlıkları adamakıllı incelenecektir! Bu incelemeleri yapabilmek için ay'lı bir yavru yakalanacak, kısa zamanda ehlileştirilerek, kendi halkına karşı ajan olarak kullanılacaktır!!**

Şimdi Worden dünyaya raporunu verebilirdi. Ay'lı yavru nihayet yakalanabilmiş ve üsse

getirilmişti. Onun için özel bir oda hazırlanmış ve yaratık oraya hapsedilmişti. Daha önce ayın havasız atmosferinde yaşayan yaratık, odada bulunan havayı da yadırgamamıştı.

Worden, ay'lı yaratığın ne yediğini söyleyemiyordu. Ağzı ve dişleri olduğuna göre herhalde birşeyler yemesi gerekirdi. Ama ne yediğini bilmiyorlardı.

Worden raporunda ay'lı yaratığa Butch ismini taktıklarını da belirtiyor ve gelişmeler hakkında günü gününe rapor vereceğini bildiriyordu.

Şimdi Worden, odasına oturmuş, bu meseleyi düşünüyordu. Aslında bu işten hiç hoşlanmamıştı. Ama görevden de kaçamazdı. Emir emirdi. Butch ehlileştirilecek ve onun sayesinde dünyalılar, ay'lı yaratıkları nasıl yokedeceklerini tesbit edeceklerdi.

Worden sandalyesinden kalktı ve ekranın başına geçti. Cihazı Butch'ın odasına ayarladı. Butch hâlâ gözleri kapalı, sivri kayaya asılmış duruyordu. Öteki ay'lı yaratıkların öldürülmesine yardımcı olmak üzere, ayın havasız kayalıklarından çalınmış kürklü küçük bir yaratıktı bu.

Ama yine de Butch için bir ümit var, diye düşündü. Öyle ya, kimse ne yiyip içtiğini bilmiyordu. Belki bu yüzden açlıktan ölebilir ve hain

olmaktan da kurtulabilirdi. Ancak, onun ölmesini önlemek Worden'ın göreviydi.

Ertesi sabah Worden tekrar dersaneye gitti. Bu bir dünya sabahıydı. Ayda hergün ve her gece tam iki hafta sürüyordu. Ama üsteki dünyalılar buna pek aldırış etmiyor, dünya zamanına göre yaşıyorlardı.

Butch, kayadan aşağıya atladı ve gözlerini Worden'a dikti.

«Günaydın Butch,» dedi Worden, «işte yine buradayım. Artık ilk dersimize başlayabiliriz.»

Elini uzattı. Ne soğuk, ne de sıcak, tıpkı üssün havasının sıcaklığında olan küçük kürklü vücut, ona önce karşıkoydu. Fakat küçük Butch, öylesine genç ve öylesine zayıftı ki, Worden onu fazla güçlük çekmeden yakalayıp odanın dersane kesimine götürdü. Orada Butch'ı yere bırakıp, küçük mekanik oyuncaklardan birini kurdu. Oyuncak hareket ettl. Butch oyuncağın hareketini büyük bir ilgiyle izliyordu. Oyuncak durunca Worden'a baktı. Worden oyuncağı tekrar kurdu. Butch tekrar oyuncağa döndü, ikinci kez durunca Butch küçük pençesini uzatarak oyuncağı yakaladı. Şimdi kendisi oyuncağı kurmağa çalışıyordu. Fakat kurabilecek gücü yoktu. O zaman oyuncağı yere bıraktı ve hızla mağaraya

koştu. Birkaç saniye sonra, pençesinde dar, uzun bir taş parçası olduğu halde geri döndü. Küçük taşı kurgunun deliğine soktu ve sonra oyuncağı kolaylıkla kurmaya başladı. Oyuncak kurulmuştu. Döşemenin üzerine koydu ve hareketini ilgiyle izledi.

«Aferin oğlum! Beynin çalışıyor,» diye üzüntülü bir sesle konuştu Worden, «kaldıraç kanununu da biliyorsun. Bundan dolayı sevinmek isterdim. Ama...»

«Akşam» üzeri Worden Washington'daki Uzay Araştırma Bürosu'na raporunu verdi.

«Butch'a herşeyi öğretmek mümkün,» diyordu. «Benim yaptığım herhangi birşeyi, bir yada iki defa gördükten sonra kendisi de tekrarlayabiliyor. Onunla, kendisini kucağımda taşırken konuşabiliyorum. Sesimin, göğsümde yarattığı titreşimleri hissedebiliyor. Kendisini ikinci defa kucağıma aldığımda, tekrar konuşunca önce ağzıma baktı, sonra ttreşimleri hissedebilmek için, pençesini göğsümün üzerine koydu. Ben de titreşimleri daha kuvvetli hissedebilmesi için pençesini boğazıma yerleştirdim. Butch çok ilgilendi ve sanırım ki titreşimlerin nedenini çok iyi farketti.»

Worden bir saniye durakladı, sonra devam etti:

«Bize ay yaratıklarını yoketmemiz emredilmişti... Ama bana kalırsa bunu yapmamalıyız. Zeki yaratıklar, üstelik ilkel bazı araçları da var. Bana öyle geliyor ki kendileriyle ilişki kurabiliriz. Bu yüzden bunları öldürmekten vazgeçmeliyiz.»

Birkaç saniye sessizlik oldu, sonra Washington'dan haşin bir ses duyuldu:

«Pekala Mr. Worden! Söylediklerin anlaşıldı. Denemelerine devam et!»

Ertesi gün Worden derse boş bir teneke getirdi. Içine konuşulduğu zaman tenekenin dibinin titreştiğini Butch'a gösterdi. Butch, tenekenin ancak Worden'ın dudağına yakın olduğu zaman titreştiğini anlamıştı.

Ertesi derse Worden bu kez bir kasnağa gerilmiş metal bir diyafram getirdi. Butch, bu diyaframın ne işe yaradığını da derhal anlamıştı.

Uzay Araştırma Bürosu'na gönderdiği son iki raporunda Worden şöyle diyordu:

«Butch, sesi bizim anladığımız şekilde anlamıyor. Ayda hava olmadığı için ses, kayalarda titreşim yaparak gidiyor. Bu yüzden Butch,

sadece katı cisimlerln titreşimini hissedebiliyor ve ne olduklarını anlayabiliyor. Belki de ay yaratıklarının kayaların titreşimi esasına dayanan bir dilleri ve haberleşme sistemleri var. Eğer bunlar böyle akıllı yaratıklarsa ve haberleşme araçları da varsa, hayvan sayılamazlar ve basit birer hayvan gibi de yokedilemezler!»

Worden durakladı. Uzay Araştırma Bürosu'nun baş bioloğu kendisine gönderilen rapora birkaç saniye içinde şu cevabı verdi:

«Mükemmel Wordenl Harika bir çalışma, harika bir yargı! Ama birşeyi unutuyorsun. Merih'in ve Venüs'ün keşfine derhal başlamak zorundayız. Ancak bunu da ayda güvenilir üsler kurmadıkça gerçekleştiremeyiz. Bizim ay yaratıklarıyla ilişki kurmak için kaybedecek zamanımız yok. Hepsi YOKEDILECEKTIR! Ama herşeye rağmen çalışman bir harika Worden, devam et!»

Worden haberleşme odasından yıkılmış ve çökmüş olarak ayrıldı. Butch'a bayağı ısınmıştı, onunda kendisini sevdiğini biliyordu. Ne zaman dersaneye gitse, Butch kayasından aşağı atlıyor ve kollarına sıçrıyordu.

Butch o kadar küçüktü ki, boyu 50 santimi geçmiyordu. Çok hafif ve zayıftı. Buna karşılık

müthiş ihtiraslı bir yaratıktı. Worden'ın kendisine gösterdiği herşeyi öğrenmeye can atıyordu.

Özellikle ses olayı kendisini müthiş ilgilendiriyordu. Worden'ın dudaklarının kıpırdadığını görür görmez, diyaframı tutup parmaklarıyla Worden'ın sesinin yarattığı titreşimleri yakalamaya çalışıyordu. Artık, Worden'ın söylediklerinden çoğunu anlayabilecek duruma gelmişti. Davranışlarında da günden güne daha insani olmaya başlamıştı. Bir keresinde Worden ekrana baktığında, Butch'un birgün önce kendisinin yaptığı hareketleri tek başına aynen tekrarladığını gördü. Tıpkı Worden gibi hareket ediyor, adeta diğer ay'lı yaratıklara ders veriyordu.

Worden boğazında birşey düğümlendiğini hissetti.

Worden kendi sesini kaya titreşimlerine, kaya titreşimlerini de insan sesine çevirecek bir vibratör-mikrofon üzerinde çalışıyordu. Mademki ay yaratıkları kayaların titreşimlerinden yararlanarak haberleşiyorlardı, öyleyse bu mikrofon, ay'lıların yerini tesbit etmek ve onları yoketmekte çok yararlı olabilecekti.

Ama mikrofonun çalışmasını hiç de istemiyordu. Ne var ki mikrofon çalıştı. Onu dersanenin döşemesine koyup konuşmaya başlayınca

Butch, tabanında titreşimleri hissetti ve titreşimlerden de Worden'ın sesini hemen tanıdı. Bunun üzerine Butch döşeme üzerine vurmaya başladı. Mikrofon bu kez de bu darbeleri sese dönüştürmüştü. Butch yere vurmaya devam ederek, Worden'ın yüzüne baktı. Worden içi kan ağlayarak gülümsedi ve dedi ki:

«Üzgünüm Butch, bana ne demek istediğini anlayamıyorum, fakat birşeyi çok iyi biliyorum: Bu mikrofon senin halkına ölüm getirecek!»

●

Mikrofonlar, üssün çevresindeki kayalıklara yerleştirildi. Sonucu da çok geçmeden alındı.

Güneş batmak üzereydi. Butch'ın yakalandığı ay günü öğleninden beri 336 saat geçmişti. Butch o zamandan beri ağzına tek lokma koymamıştı. Worden üsde bulabildiği yenebilecek, yada yenemeyecek herşeyi, hatta maden tozlarını dahi ikram etmiş, ama Butch hepsine şöyle bir gözattıktan sonra kafasını çevirmişti.

«Bu gidişle açlıktan ölecek,» diye söylendi Worden kendi kendine, «belki de en iyi çare bu. Hiç değilse kendi halkını yoketmemiz için bize alet olmaktan kurtulur.»

Güneş ay kayalıklarının ardında artık kay-

boluyordu. Gölgeler uzadı, daha uzadı ve sonunda güneşin son ışınları da kayboldu.

Güneşin son ışınlarına bakan Worden, bir daha ancak 336 saat sonra gün ışığını tekrar görebileceğini düşündü.

Worden bu düşüncelere dalmıştı ki, birdenbire alarm zilleri ortalığı çınlatmaya başladı. Sonra hoparlörlerde madeni bir ses duyuldu:

«Dikkat! Dikkat! Kayalıklardan gürültüler geliyor. Ay yaratıkları üssün çok yakınında. Bir saldırıya hazırlanıyor olabilirler. Uzay elbiseleri giyilsin ve silahlar hazır edilsin!»

Worden aceleyle uzay elbisesini üstüne geçirmişti ki, hoparlörlerin sesi tekrar duyuldu:

«Üs civarında iki ay yaratığı!.. Kaçıyorlar! Ateş!»

Hoparlörler bir an sustu, sonra madeni ses tekrar duyuldu:

«Kayboldular! Geride birşey bıraktılar!»

Worden iç haberleşme cihazının başına geçti.

«Gidip ne bıraktıklarına bakacağım,» dedi. «Ne bıraktıklarını bildiğimi sanıyorum.»

Beş dakika sonra hava boşluğundan dışarı süzülmüştü bile. Kendisiyle birlikte iki kişi daha

geliyordu. Üçü de silahlıydı ve üssün çevresindeki arazi projektörlerle aydınlatılmıştı.

Gökte milyonlarca ve milyarlarca yıldız vardı, dünyada göründüklerinden en az on misli büyük görünüyorlardı. Aydan dört misli büyüklükteki yerküre de gökboşluğunda bütün güzelliği ile duruyordu.

Worden ile iki arkadaşı kayalıklara yaklaştılar ve orada yassı bir kayanın üzerinde acaip bir tabak gördüler. Tabağın üzerinde bir toz kümesi vardı.

Worden başlığındaki mikrofondan konuştu:

«Butch'a bir hediye. Ay yaratıkları Butch'ın canlı olduklarını bildikleri için kendisine yiyecek getirmişler.»

Herşey meydandaydı. Yavru Butch, düşmanlar tarafından esir alınmıştı. Butch'un hiçbir şey yiyemeyeceğini bilen iki ay yaratığı, belki de anasıyla babası, ona yiyecek getirmek için, canlarını tehlikeye atmışlardı...

●

Worden, Butch'ı yetiştirmeye devam etti. Çok geçmeden okuyup yazmayı öğretmişti bile.

Kayalıklardaki mikrofonlar, geceleri hiçbir ses nakletmiyorlardı. Ay yaratıkları üsse bir da-

ha yaklaşmamışlar, tamamen ortadan kaybolmuşlardı. Artık üssün sakinleri kendilerini o kadar güvenlikte hissediyorlardı ki, uzun zamandan beri yapmayı planladıkları bir akaryakıt üssünün inşasına bile başlamışlardı.

«Seninkiler gözden kayboldu,» dedi Worden Butch'a, «eğer üsse dadanmayacak olurlarsa, bir süre onlar da selamette olur... Ama sadece bir süre. Sen bizimkileri bilmezsin! Onlar seni dünyada bir hayvanat bahçesine satmak isteyeceklerdir. Çünkü bizimkilerin dini imanı menfaattir. Eğer senin sırtından iyi para vururlarsa, tekrar aya gelip, hayvanat bahçelerine satmak üzere başka ay yaratıkları da avlamaya kalkışacaklardır.»

Butch bir an hareketsiz, Worden'a baktı.

«Üstelik,» diye devam etti Worden, «Uzay Araştırma Bürosu yakında bir uzay gemisiyle buraya özel mayınlama makinaları göndereceğini bildirdi. Bunların nasıl kullanılacağını da sana ben öğretecekmişim.»

Worden bu itirafları içi sızlayarak yapıyor, fakat bir duvara konuşur gibi konuşuyordu. Nasıl olsa Butch söylediklerinin tek kelimesini anlayamıyordu.

Ama Butch birdenbire Worden'a doğru ko-

şup, kucağına sıçradı ve minik pençesini Worden'ın göğsüne koydu. Anlamını bilmese dahi Worden'ın kendisiyle konuşmasından müthiş hoşlanıyordu. Konuşurken göğsünün titreşimlerini hissetmeye bayılıyordu. Worden, üzüntülü bir sesle konuşmaya devam etti:

«Bu makinayı kullanmayı öğrendikten sonra, aynı şeyleri seninle birlikte diğer ay yaratıklarına da öğreteceğiz. Ve sizler bu öğrendikleriniz sayesinde bizim için maden ocakları kazacaksınız. Bizler ise silahlar ellerimizde sizi daha fazla çalışmaya zorlayacağız.

«Biz bunu kendi halklarımıza da yaptık. Yerliler, zenciler...

«Ne yazık ki, **uygarlık**'tan nasibiniz yok. Yani ne toplarınız, ne de bombalarınız. Oysa, biz sadece bu dilden, yani silahların dilinden anlarız...»

Butch birdenbire yere sıçradı ve çabucak kara tahtanın başına geçti. Tebeşiri alıp kara tahtaya itina ile şunları yazdı:

SEN IYI ARKADAŞ

Sonra başını çevirip Worden'a baktı. Worden bembeyaz kesilmişti.

«Ben sana bu kelimeleri öğretmemiştim ki

Butch!» diye haykırdı. «Kendi kendine nasıl öğrendin?»

Butch tekrar kara tahtaya döndü. Bu kez de şunları yazdı:

DOSTUM, UZAY ELBİSENİ GİY. BENİ DIŞARI GÖTÜR. KORKMA, GENE BERABER DÖNERİZ.

Kocaman kocaman gözleriyle Worden'a büyük bir sevgiyle bakıyordu. Sonra kara tahtaya bir kelime daha yazdı:

EVET MI?

Worden donmuş kalmıştı. Kendisini müthiş yıkılmış ve çaresiz hissediyordu.

«Dediğini yapsam iyi olacak,» diye mırıldandı. Sonra Butch'a döndü:

«Gel benimle, seni hava boşluğundan geçireyim,» dedi.

On dakika sonra iki gölge hava boşluğundan süzüldü. Birisi uzay elbisesi giymişti. Ufak tefek olan ötekisi ise, onun önünde hoplayıp zıplayarak ilerliyordu.

Neredeyse güneş doğacaktı. Ama yıldızlar hâlâ kocaman ve parlaktı.

Üç saat sonra Worden geri döndü. Butch da kendisiyle beraberdi. Üstelik yanlarında iki ay yaratığı daha vardı. Öteki yaratıklar Worden'-

dan daha kısa fakat daha şişmandılar. Avuçlarında birşeyler taşıyorlardı. Üsse bir mil mesafeden Worden, başlığındaki vericiyi çalıştırarak şu mesajı verdi:

«Worden konuşuyor. Ay yaratıklarıyla buluştum. Şimdi üsse geri dönüyorum. Beraberimde Butch'ın akrabalarından ikisi var. Onlar da bizimle birlikte üsse gelip bazı hediyeler sunmak istediler. Sakın ateş etmeyin!»

Birden üsde hayret nidaları yükseldi. Bir kargaşalık ve şaşkınlık oldu. Ama gene de Worden konuklarıyla birlikte üsse dönünce hava boşluğunun kapısı açıldı.

Butch ve akrabaları derhal dersaneye alındılar. Üssün bütün sakinleri orada toplanmıştı.

«Butch ve hemcinsleri bizimle dost olmak istediklerini söylüyorlar,» dedi Worden.

Üssün şefi hayretler içindeydi.

«Yani sen bunlarla konuşup anlaşmanın yolunu buldun mu Worden?» diye sordu.

«Ben bulmadım,» dedi Worden. «ONLAR buldular konuşmanın yolunu. Yani idrak ve zekaları bizimkinden hiç de geri değil. Biz onlara ateş edince, onlar da savaşmak zorunda kalmışlar. Aslında savaşmak falan istedikleri yok. Dost olmak istiyorlar. Kendilerinin yeryüzünde yük-

sek çekim nedeniyle yaşayamayacaklarını, dünyalıların ise, ay yüzeyinde ancak uzay elbiseleriyle yada kapalı üslerde yaşayabileceklerini biliyorlar. **'Öyleyse birbirimize düşman olmak için ne sebep var? Neyi paylaşamıyoruz? Birbirimize yardımcı olmalıyız,'** diyorlar.»

«Hepsi iyi hoş ama, Worden,» dedi üssün şefi, «biliyorsun ki, Uzay Araştırma Bürosu'nun kesin emirleri var...»

«Onları ay yaratıkları da biliyor,» diye karşıladı Worden, «bildikleri içindir ki, gerektiğinde kendilerini savunmak için çoktan hazırlanmışlardır. Gerekirse, dünyalıları yoğunlaştırılmış güneş ışığı ile yakmak için özel güneş aynaları yapmışlar. Bu aynalarla madenleri bile eritebilirler.»

«Nasıl yani?!!»

«Bilirsiniz ki, madenleri ateş olmadan eritmek mümkün değildir. Ateş de havasız yerde olmaz. İşte onlar da bunu bildikleri için, güneş enerjisini ısıya dönüştüren özel aynalar yapmak zorunda kalmışlar.

«Yani anlayacağınız, artık elektronik konusunda da teorik bilgileri, hatta bu konuda yapılmış deneyleri var. Üstelik bu denemeler için bizim gibi havası boşaltılmış tüplere de ihtiyaçları olmadığından hiçbir güçlük çekmiyorlar. Zira

havası boşaltılmış tüplerin işlevini, ayın havasız atmosferi pekala görüyor.»

«Adeta bir çılgınlık bu!» diye bağırdı üssün şefi, «ama çıldırmışa da benzemiyorsun Worden! **'Artık elektronik konusunda teorik bilgileri var'** demekle neyi kasdediyorsun? Yani evvelce bilmiyorlardı da, şimdi mi öğrenmişler? Öyleyse nasıl, nereden öğrenmiş olabilirler?»

Worden, «bizlerden,» diye gülerek cevap verdi, «madenlerin güneş aynalarıyla eritilmesini herhalde benden öğrendiler. Çünkü son haftalarda bu meseleye çok kafa yormuştum. Mekanik tekniğini de bizim mühendislerden öğrenmişlerdir. Jeolojiyi de senden!»

«Nasıl olabilir!» diye bağırdı şef.

Worden yine gülümseyerek cevapladı:

«Çok basit. Butch'ın yapmasını istediğin herhangi birşeyi aklından geçir. Sonra da onu dikkatle gözle.»

Üssün şefi dönerek Butch'a baktı. Butch birden fırladı ve şefin omuzuna tırmandı.

«Imkansız!» diye bağırdı şef, «şimdi aklımdan bunu geçirmiştim. Yani?!!»

Worden iddiasını isbatlamış olmanın gururu içinde devam etti:

«Ay'da hava olmadığı için ay yaratıkları ko-

nuşmalarında ses kullanamıyorlar. Bu yüzden telepatiyi geliştirmişler. Meğerse evvelce tesbit ettiğimiz kayalardaki titreşimler, onların haberleşmesi değil, bir cins müzikleriymiş. Bu titreşimlerden hoşlanıyorlar ama, haberleşmeyi bu araçlarla değil, telepatiyle yapıyorlar.»

«Telepati ha! Yani düşüncelerimizi okuyorlar! Demek ki ilk ay yaratığını vurduğumuzda bizimle ilişki kurmaya çalışıyorlarmış. Ama bizim onu öldürmemiz üzerine dövüşmek zorunda kalmışlar.»

«Evet dövüşmek zorunda kalmışlar ve pekalada dövüşebiliyorlar. Isterlerse üssümüzü bir anda yokedebilirlermiş. Ama bizden bazı şeyler öğrenebilmek için saldırmamışlar. Bizimle ticaret yapmak istiyorlar.»

«Ticaret mi?» dedi şef, «bunu derhal Uzay Araştırma Bürosu'na bildirmeliyiz.»

Worden hayret verici açıklamalarına devam etti:

«Elmas getirmişler. Elmas verip onun karşılığında eğitim kitapları almak istiyorlar. Zira okumayı da artık biliyorlar. Siz de gözlerinizle gördünüz ki ay yaratıklarını imha edemeyiz. Fakat kendileriyle pekala ticaret yapabiliriz!»

«Evet evet yokedemeyiz. Ama pekala ticaret

yapabiliriz,» diye tekrarladı şef. «İşte bizimkiler bu dilden çok iyi anlar.»

«Butch meselesine gelince,» diye devam etti Worden, «biz onu avladığımızı sanıyorduk. Aslında o bizi kafese koymuş. Bize isteyerek yakalanmış. Üsde kaldığı sürece de düşüncelerimizi okuyup diğer ay yaratıklarına telepatiyle iletmiş. Tabii okuma yazmayı ve diğer öğrendiklerini de... Sözümona biz ay yaratıklarının adetlerini, zaaflarını öğrenecektik, değil mi? Oysa... Tıpkı psikoloğun hikayesinde olduğu gibi...»

MURRAY LEINSTER'den adapte edilmiştir.

UZAYDA BİR YILBAŞI

Mükemmel bir iniş yapmıştık. Gözlerimi göstergeden hiç ayırmıyordum. İbre 4,5 Gravite'nin üstüne hiç çıkmıyordu. «**Yıldız**» gibi bir uzay gemisi için mükemmel bir dereceydi bu. Dünyaya inişte göstergenin 7 Gravite'yi bulduğu da olurdu.

Iniş mükemmeldi ama, kendimi iyi hissetmiyordum. Motorlar daha stop etmeden, genç Stanway ayağa fırlamıştı bile. Bense hâlâ koltuğumdaydım. Bana dönüp gülümseyerek:

«Uyan artık Joe, dünyadayız,» dedi.

Koltuğumuzdan kalkar kalkmaz, kendimi yeniden iyi hissetmeye başladım. Kendini iyi ve güçlü hissetmek ne kadar hoştu.

«İşte nihayet dünyaya kavuştuk,» dedi Stanway, «bugün günlerden ne?»

«Cuma.»

«Cuma! Bak Joe! Aya gidip gelmek tam 14 gün alıyor. Yeni yılı dünyada karşılayacağız.»

«Niçin dünyada olsun,» diye gülümsedim. «Yeni yılı Luna şehrinde karşılamak fena mı ki?.»

Stanway hayli gençti ve herşeyi oldukça ciddiye alıyordu. Yeni yılı dünyada karşılamak yada Luna şehrinde karşılamanın hiç farkı yoktu.

Derhal Louie'yi görmeye gittim. Yıldız'ın mürettebatına Louie benden iki yıl sonra dahil olmuştu. Ama birbirimizi sık sık göremiyorduk. Çünkü geminin iki ayrı ucunda çalışıyorduk. Onu odasında buldum.

«Merhaba Joe,» dedi, «hâlâ bizim gemide misin?»

«Neden olmasın? Henüz kendimi genç hissediyorum!»

«Ben senin yerinde olsam...»

«Benim yerimde olmayı boşver,» dedim, «senden birşey istesem yapar mısın?»

«Tabii yaparım. Ne istiyorsun?»

Bunu söylerken aynanın karşısına geçti, yüzünü pudralamaya başladı. Yüzü uzaktan dahi farkedilebilen kılcal damarlarla kaplıydı. Uzay boşluğunda çalışan herkesin yüzünde bu türden kılcal damarlar bellrlrdi. Ama neden bunu ört-

meye çalışıyordu anlayamıyorum. Şüphesiz suratı kılcal damarlarla kaplı bir insan, yeryüzündeki diğer insanlara tuhaf görünebilirdi, ama bir uzay adamı bundan gocunmamalı, aksine gurur duymalıydı.

«Önümüzdeki seferin de bagaj işleri sende mi?» diye sordum.

Başını salladı.

«Gemiye birşey getirmek istiyordum da...»

«Ne büyüklükte?»

«Tabanı hemen hemen yarım metre çapında, boyu da bir metreyi geçmez.»

Louie'nin pudralı suratını hayret ifadesi kaplamıştı.

«Joe, sen de bir uzay adamısın,» dedi, «uzay gemisine alınacak her yükün bir gramının bile ince ince hesaplandığını bilirsin. Böyle alamet birşeyi gemiye yüklemeyi nasıl düşünebilirsin?»

«Ihtiyar Hans için,» dedim. «Kendisine bir yeni yıl ağacı götürmek istiyordum da.»

Louie hiçbir şey söylemeden bir an sustu, suratını pudralamaya devam ediyordu. Ama kırmızı-mavi kılcal damarlar hâlâ farkediliyordu.

Nihayet konuştu:

«Pekala Joe, getir bakalım ağacı. Gemiye yüklemeye gayret ederim.»

«Teşekkürler Louie,» dedim, «dünyada kaç gün kalacağımızı blliyor musun?»

«Dokuz,» diye cevapladı, sonra ekledi:

«Yarınki doktor muayenesini unutma!»

Kendisine bir gözattım, suratına ikinci kat pudrayı geçiriyordu, bana baktığı yoktu. Ama bu doktor muayenesini hatırlatmaya neden gerek duymuştu?!! Her uzay gezisinden sonra, doktor kontrolundan geçmek zorundaydık ve Louie, bunu hiçbir zaman ihmal etmeyeceğimi bilirdi.

Uzay merkezinde birçok dostum vardı. Hans'a yeni yıl ağacı almak için hareketimizden ancak ikl gün önce teşebbüse geçtim.

Bizim büroya uğradığımda, veznedar yılbaşı ağacını uzay merkezinin 50 mil kadar ötesindeki Cliff'in fidanlığında bulabileceğimi söyledi. Terasa çıkıp bir hava otomobiline atladım, on dakika sonra fidanlıktaydım.

Çok güzel bir yerdi. Etraf bembeyaz karlar altındaydı. Yeşil-mavi çam ağaçları ve camlı fidelikler fidanlığa ayrı bir güzellik veriyordu. On yıldan beri uzay merkezinden dışarı adım atmadığım aklıma geldi. Dünyadan habersizdim adeta, yeryüzünün güzelliklerini unutmuştum.

İnişimde beni bizzat Cliff karşıladı. Ufak tefek, tombul bir adamdı. Gülümseyerek buyur etti:

«Binbaşı Davies, seni burada görmek ne mutluluk! Bilirsin buraya uzay adamlarının yolu pek düşmez. Gel sana güllerimi göstereyim.»

Cliff, çok dostça davranıyordu. Benim de uzay merkezine dönmek için hiç acelem yoktu. Gülleri görmeye gittik.

Cam fideliklerden biri tamamen güllerle dolu idi.

«Güllerin nasıl koktuğunu bile unutmuşum,» dedim.

Cliff gülleriyle iftihar ediyordu.

«Şu güllere bak,» dedi, «düşünebiliyor musun, kış ortasında bile böylesine güzel güller yetiştirebilmek! Hele şuna bak!»

Beyaz bir güldü gösterdiği. Ilkbahar kokusu taşıyan şahane bir gül. Birden herşeyi unutmuştum. Cliff'in peşinde gülleri seyrediyor, gülleri hissediyor, gülleri kokluyordum. Ancak havanın karardığını farkedince saate bakabildim.

«Bir yeni yıl ağacı almaya gelmiştim,» dedim.

«Yeni yılı dünyada mı karşılayacaksın?» diye tebessümle sordu.

«Hayır, fidanı Luna şehrine götüreceğim.»

«Luna şehrine mi?!»

«Hans adında birine,» diye devam ettim. Hemen hemen otuz yıldır Luna şehrinde. Avrupa'nın küçük bir köyünde doğmuş. Doğduğu köy, kışın karlar altında kalırmış. Etrafı ise, çamlarla kaplıymış. Durmadan köyünden bahseder.»

«Peki niye dünyaya dönmüyor?»

Diğer insanların uzay adamları hakkında ne kadar az şey bildiklerine daima hayret ederdim. Izah ettim:

«Doktorlar izin vermiyor. Basınç zorlaması yüzünden. Uzay gemilerinin kalkış ve inişlerinde korkunç bir basınç zorlaması ve kasılma olur. Bu zorlama gezegenden gezegene değişir tabii. Dünyada 5 yada 6 Gravite'dir bu. 5 veya 6 G deriz biz buna. Tabii bu basınca dayanabilmek için fizikman çok kuvvetli olmak gerekir. Hatta o bile yetmez. Kalbin çok sağlam olması gerekir. Doktorlar kalpte ilk zayıflık belirtisini tesbit edince işin bitik demektir. Derhal uzay uçuşlarından vazgeçip, emekliye ayrılman. gerekir. Normal olanı ilk uyarmada uzay görevinden çekilmektir ama, uzay adamlarının çoğu uçuşa devam etmekten kendilerini alamazlar. Çünkü yaptıkları işe tutkundurlar. Uzay hayatından bir türlü vazgeçemezler. Ama...»

«Evet?»

«Ama sonra son uyarma gelir. Her uzay uçuşundan sonra doktor kontrolünden geçmemiz şarttır. Öyle bir an gelir ki, doktorlar **'HAYIR'** derler. Buna karşı hiçbir itiraz imkanın yoktur artık. Karşı koymaya kalksan cevap gene HAYIR dır. Çünkü bu son uyarmadan sonra yeni bir uçuş kesin ölüm demektir. Bir kez hayır dendi mi, artık bütün itirazlar boşunadır. Uzay gemisine adımını dahi attırmazlar.»

«Demek uzay adamlarına çok ihtimam gösteriyorlar,» dedi Cliff.

Güldüm:

«Ya, öyledir! Ama ne var ki her uçuştan sonra doktor muayenesi zorunludur ve bu uyarmayı sadece dünyada değil, gittiğin herhangi bir gezegende almak da vardır kısmette! Nitekim Hans son uyarmayı ay'da, Luna şehrinde aldı.»

Cliff üzüntüyle, «ya, öyle mi,» dedi. Elindeki kırmızı güllere bakıyordu.

«Hans bu ikazı alalı ne kadar oldu?»

«Hans artık çok ihtiyar. Yetmişinin üstünde. Ilk uyarmayı otuz'unda da alabilirsin. Onun şansı varmış ki ilk uyarmadan sonra onyıl daha uçuşa devam edebildi. Otuz yıl kadar önce de işi bitti.»

«Bu Luna şehri dediğin yer çok mu büyük?»

«Yeraltında, hemen hemen iki apartman büyüklüğünde birşey!»

«Korkunç,» diye hayretle söylendi Cliff, «böyle bir yerde otuzyıl ha! Ne ağaç, ne de kuş... Ve birçok genç bunu bile bile, kendisini tehlikeye atabiliyor, öyle mi?!!»

Bayağı kızmıştım.

«Anlayamıyorsun Cliff,» dedim, «uzay adamının hayatı bambaşka birşey... Bazan ilk uyarma ile, son uyarma arasındaki süre beş yılı da aşabilir. Örneğin Hans'ınki on yılı bulmuştu. Bir uzay adamı emekliye ayrılmadan önce hiç değilse bir uçuş daha yapabilmek için can atar. Eğer şansı varsa, son uyarmayı yeryüzünde alır.»

Çekine çekine sordu:

«Peki sen ilk uyarmayı ne zaman aldın Binbaşı Davies?»

Şimdi adamakıllı öfkelenmiştim.

«Üç yıl kadar oluyor. Ama ben buraya benim uyarma almamı tartışmaya değil, sadece bir yeni yıl ağacı almaya gelmiştim.»

«Senin için güzel bir ağacım var. Ama para falan istemem!»

«Sağol Cliff, sinirli konuştuğum için kusura bakma,» dedim.

Bana yeni yıl ağaçlarını gösterdi. Birdenbire çocukluğumun tatlı günlerini ve ormanlarda geçirdiğim tatilleri hatırladım.

«Bilmem ilgilenir misin Binbaşı Davies,» dedi Cliff, «sana birşey teklif etmek istiyorum...»

●

Yeni yıl ağacı uzay gemisine yüklenirken Louie'yi görememiştim. Hatta yolculuğun ikinci günü akşamına kadar da onunla karşılaşamadık. Bir ara radar işletme odasına gitmiştim. Louie koltuğa gömülmüş kitap okuyordu. Radar ekranı tertemizdi. Meteor sezonu değildi zaten.

«Bakıyorum, keyfin yerinde,» dedim.

Louie güldü.

«Biliyorsun kalbim pek kuvvetli değil, onun için fırsat buldukça dinlenmeye bakıyorum.»

Sigara ikram ettim, aldı.

«Ağacı gemiye yüklediğin için teşekkürler,» dedim. «Onu yerleştirmek için neleri dışarı attın? Altın çubukları mı?»

Kafasını salladı.

«Hayır, altın çubukları değil. Portatif bir elektronik beyni. Eğer bir meteorla karşılaşacak olursak, yada senin rota sapmalarını kontrol etmek zorunda kalırsam, çaresiz kağıt kalemle he-

saplayacağım. Herhalde elektronik beyin kadar da seri olmayacak bu hesaplama!»

«Üzme kendini, nasıl olsa meteor sezonu değil. Ben de rotayı saptırtmam. Zaten dünyaya dönüş için daha iyi bir rota bulmaya çalışıyorum. Çünkü dönüş uçuşu benim son uzay seyahatim olacak. Emekliye ayrılmaya karar verdim Louie.»

«Sevindim Joe, direnmeye değmez... Ben ilk uyarmayı alır almaz emekli olmaya niyetliyim,» dedi.

Evet, emekliye ayrılmaya karar verdim,» diye tekrarladım. «Emekliye ayrılıp şehir dışında yaşayacağım. Bir fidanlıkta... Bitkiler yetiştireceğim, her çeşit bitki... Çam ağaçları ve... Güller. Kış ortasında kocaman kocaman mis kokulu güller...»

●

Üç G'de iniş yapmıştık. O'nu tekrar hissettim! Göğüs kafesimde korkunç bir sancı ve acaip bir halsizlik duydum. Birkaç dakika sonra kendime geldim. Ayağa fırladım. Ayın çekiminde kendimi daha hafif ve hareketli hissettim!

Hava boşluğundan Luna şehrine geçtim. Hava boşluğunun ağzında bekleşenler arasında bi-

zim ihtiyar Hans'ı aradım. Ama Hans yoktu. Portekizli'ye sordum:

«Portekizli! Hans nerede? Ona yılbaşı çamı getirdim.»

Yanıma yaklaştı. Ay şehrinde sürekli yaşamak zorunda kalan herkes gibi zamanla iriyarı ve şişman bir insan olmuştu. Ayçekimi çok düşük olduğu için, burada yaşayanlar, ister istemez irileşip şişmanlıyorlardı.

«Artık çok geç,» dedi Portekizli, «Hans iki gün önce öldü. Birazdan da onu dışarı çıkartacağız.»

Luna şehrinde, tam 250 bin mil uzaktaki dünyadan getirilen hiçbir şey ziyan edilmezdi. Birisi ölünce, geceye kadar bekletilir, 336 saat süren dondurucu ay gecesi başlayınca da ceset bir ay traktörüyle kayalıklara götürülüp bırakılırdı.

Portekizli, ay traktörünü hava boşluğundan dışarı çıkarttı. Arkasında Louie ve ben oturuyorduk. Aramızda duran Hans'ın cesedi beyaz bir kefene sarılmıştı. Tek kelime konuşmuyorduk. Bu acı ölüm hepimizi sessizliğe boğmuştu. Hans'ı ne kadar sevdiğimizi şimdi daha iyi anlıyorduk. Ne var ki Hans zaten çok ihtiyardı ve ölüm, çok nefret ettiği Luna şehrinden bir kurtuluş olmuş-

tu kendisi için. Belki de bizi sessizliğe gömen Hans'ın ölümü değil, ay kayalıklarının, kraterlerinin ve ışıldayan yıldızların ölü görünüşüydü.

Portekizli, Luna şehrinin mezarlığı haline getirilen Yassı Kayalık'a varınca traktörü durdurdu. Başlıklarımızın vizörlerini indirip, traktörden atladık. Portekizli ile ben ayçekiminde kuş gibi hafifleyen ihtiyar Hans'ın cesedini indirdik. Louie elinde yılbaşı ağacı olduğu halde bizi izliyordu. Işıldayan yıldızların altında çamın üzerindeki su damlacıkları donmuştu.

Cesedi mezarlığa bıraktık. Ağacı da kayalıkların arasına, Hans'ın başucuna diktik. Sonra bir an sessiz durarak, traktöre atladık.

Traktörde sigaralarımızdan derin nefesler çekerek pencereden dışarı bakıyorduk. Siyah kayalıkların arasında yeşil-beyaz görüntüsüyle yılbaşı ağacı dimdik duruyordu. Üstümüzde yerküre bütün güzelliğiyle sanki Hans'ı seyrediyordu. O kadar berrak ve parlaktı ki dünya, İtalya'yı dahi seçebiliyordum. Ama Hans'ın memleketi bulutlardan görünmüyordu.

Portekizli sessiz sedasız traktörü hareket ettirdi. Aynı suskunluk içinde şehre döndük.

«Haydi çocuklar,» dedi Portekizli, «birer bardak viski içip kendimize gelelim.»

Louie karşı koydu:

«Önce doktor muayenesi Portekizli! Sonra sana uğrayıp, birşeyler içeriz.»

Merkeze gittiğimizde, gemimizin öteki mürettebatı sağlık muayenesini tamamlamıştı bile. Onun için fazla beklemedik. Ancak doktorların kartlarımızı yazması yarım saatimizi aldı.

Koridorda oturmuş sonuçları beklerken birden isimlerimiz anons edildi:

«Binbaşı Grave. Binbaşı Davies. Kartlarınız hazır.»

Önce Louie kartını aldı. Mavi bir karttı bu ve üzerinde şu kelimeler okunuyordu:

İLK UYARI

Louie güldü:

«Eh Joe,» dedi, «fidanlığına üçüncü bir ortak ister misin?»

Cevap veremedim... Doktorun bana yazdığı kartı görmeliydim önce. Nihayet kartımı aldım. KIRMIZI kart.

Çokları bu rengin ne anlama geldiğini bilmezdi. Bu, birçok uzay adamının emekliye ayrılmak için bekledikleri karttı. Bu, bir sonun başlangıcıydı. Biraz önce yassı kayalıklarda gördüğümüz sonun...

«Bir uçuş, sadece bir uçuş daha doktor,» dedim. «Dünyaya döner dönmez, emekliye ayrılacaktım zaten.»

«Üzgünüm binbaşım. Biliyorsunuz ki, imkansız birşey bu!»

Evet biliyordum. Biliyordum tartışmanın boşuna olduğunu. Louie gitmişti. Uzay adamlarının hepsi de KIRMIZI kart alan birisiyle konuşmamanın en iyi şey olduğunu bilirlerdi.

Doktora baktım. Gözleri uzaklardaydı. Henüz çok gençti. Belki de verdiği ilk kırmızı karttı bu. Yavaşça dışarı çıktım.

●

Luna şehrinin tepesinden gökyüzü görünür. Geceleri gökte yıldızlar ve solgun bir ışıkla parlayan dünya vardır. Oturur, saatlerce onları seyrederim.

Ve güllerin... Cliff'in güllerinin kokusunu duyar gibi olurum.

JOHN CHRISTOPHER'den adapte edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ GÜNEŞ

Konsata'da bulunmuş olan herkes, yardan aşağı inen dimdik, dar merdivenleri hatırlar. Tepedeki iki bayrak direği arasında başlayan merdivenler, aşağıda dar bir kıyı şeridinde son bulur. Gözenekli kaya ve çakıllarla kaplı bu kıyı şeridi Güney Vadisi'nde başlayıp, sağda gökyüzünü bir iğne gibi delen Ölü Kozmonotlar Anıtı'nın bulunduğu Kuzey Noktası'na kadar sarımtırak yar boyunca uzanır.

Dalgaların aşındırıp yuvarlaklaştırdığı rengarenk taşları toplamak ve öfkeli kara yengeçleri avlamak için mükemmel bir yerdir burası. Ratal Kozmodrom'un güneyindeki okulun öğrencileri evlerine giderken burada bir süre oyalanmadan edemezler. Değerini büyüklerin hiçbir zaman anlayamayacağı hazinelerle ceplerini dol-

durur, yüksekliği yüz metreyi bulan yarın tepesine dar merdivenlerden koşarak çıkarlar.

O günlerde Amazon Havzası'na yapılan üçüncü arkeolojik inceleme gezisini henüz bitirmiştim. Işlerimin yoğunluğu nedeniyle elime alamadığım bir dizi sıradan kitaba gözatabilecek biraz vaktim vardı artık.

Bir şiir kitabıyla, Radin'in hikayelerini yanıma alıp, Konsata'nın yolunu tuttum. Tepede dar merdivenlerin başı daima tenha olurdu. Yeri kaplayan blok taşların arasını otlar bürümüş, kuşlar ağır sütun başlıklarının tepelerine yuva yapmışlardı.

Tepede günlerim ilkönce yapayalnız geçiyordu. Fakat sonraları acaip biçimli, gri çeket giymiş uzun boylu bir adam da gelip gitmeye başladı. Ilk günlerde aramızda anlaşmışcasına birbirimizi görmezlikten geldik. Ama sonraları buraya her gün gelen iki insan olarak birbirimizi selamlamamız kaçınılmazlaştı. Yabancının kafası, birisiyle sohbete dalamayacak kadar meşgul görünüyordu; ben ise daima kitabımı okuyordum.

Yabancı, daima akşamları, güneş Konsata'nın beyaz binalarını arkasında bırakarak yükselen Kuzey Noktası tepesine asıldığı ve deniz ma-

visinin solup, dalgaların metalik gri bir renk aldığı saatlerde gelirdi. Doğuda akşam güneşinin ışınları eski bir tren köprüsünü, uzay gemilerinin bilinmediği günlerin bir anısı gibi Ratal Kozmodrom'un sonunda uzanan bu köprüyü kızıl bir renge boyardı bu saatlerde.

Yabancı, sütunların birinin dibindeki basamağa oturur, elleri çenesinde sessiz düşünürdü. Ne zaman ki okul çocukları kıyıda belirirler, işte o zaman yabancı birdenbire neşelenir, soluğu merdiven başında alarak çocukların oyunlarını seyrederdi. Bu seyir, siyah-turuncu ceketli sarışın bir oğlan çocuğu merdivenleri tırmanmaya başlayıncaya kadar sürerdi. Çocuk merdivenleri öylesine hızla çıkardı ki, her defasında omuzlarına attığı ceketi cicili-bicili bir bayrak gibi rüzgarda uçuşurdu.

İçine kapanık yabancı, çocuk kendine yaklaşır yaklaşmaz değişiverir, onu taşkın bir neşe ile karşılardı. Sonra her ikisi de başlarıyla bana veda eder, o gün olup bitenleri heyecanla birbirlerine anlatarak uzaklaşırlardı.

Önceleri onları baba-oğul sanmıştım. Fakat birgün çocuğun, koşarken, birisine «ağabeyimle buluşmaya gidiyorum,» diye bağırdığını

işittim. Sonra da kardeşiyle konuşmasından yabancının adının Aleksandr olduğunu öğrendim.

Aleksandr'ı ilk gördüğümden aşağı yukarı bir hafta sonraydı. Gene her zamanki gibi vaktinde gelmiş, bir sütunun dibine çökerek ıslıkla, acaip, hatta bana biraz da kulak tırmalayıcı gelen bir melodiyi tekrarlamaya başlamıştı. Valentin Radin'in «Mavi Gezegen'in Türküsü»nü okuyordum o sırada. Ama hikayeyi hemen hemen ezbere bildiğim için dikkatim zaman zaman başka yerlere kayıyor, arada bir sanki bir yerlerden tanır gibi olduğum Aleksandr'a gözatıyordum. Hafif bir rüzgar vardı. Eskimiş kitabımın sayfalarını çevirirken, birden kopuk bir yaprak aradan uçup hemen Aleksandr'ın ayakları dibine düştü. Sayfayı alıp bana getirdi. Onu ilk kez bu kadar yakından görüyordum. Sandığımdan daha da gençti. Kaşlarının arasındaki çizgiler yüzüne sert bir ifade veriyor, fakat gülümseyince bu kırışıklıklar kayboluyordu.

«Okuduğunuz kitaptan pek hoşlanmamışa benziyorsunuz,» dedi sayfayı bana verirken.

«Tersine, neredeyse ezbere biliyorum,» diye cevapladım. Konuşmanın sürmesini istediğim için de hemen ekledim:

«Kardeşiniz gecikti bugün!»

«Evet bugün geç gelecekti. Unutmuştum,» dedi.

Sonra yanyana oturduk. Aleksandr kitabıma bir gözatmak istedi. Radin'in hikayelerini tanımaması beni çok şaşırtmıştı. Ama birşey demedim. Avucunu, uçmaması için sayfaların üstüne koyduğunda, elinin üzerinde beyaz, çatallı bir yara izi çarptı gözüme. Bakışımı yakaladı ve gülerek açıkladı:

«Orada oldu... Sarı Gül'de.»

Bir anda herşeyi hatırladım.

«Karlı gezegen mi?» diye bağırdım. «Siz... Siz... Aleksandr Sneg!»

Aleksandr Sneg üzerine olağanüstü radyo programları düzenlenmiş, bütün gazeteler onun üç arkadaşıyla birlikte resimlerini basarak ekstra sayılar yayınlamışlardı. Bütün dünya bu dört kişinin adından büyük bir hayranlık ve saygıyla sözetmişti.

Önümde, uzaya gidişinden tam üçyüz yıl sonra dünyaya dönmüş bir adam duruyordu. Aslında «Banderilla» ve «Mousson»un uzayda 200 yıldan fazla kalmalarından sonra bu pek hayret verici birşey değildi. Ama Sneg'in de içinde bulunduğu uzay gemisinin serüveninin diğerlerin-

den. bir farklılığı vardı, onu hatırlamaya çalışıyordum.

«Aleksandr,» diye çok acaip bir muammayı çözmeye çalışırcasına sordum, «üçyüz yıl ha... Ama bu çocuk 12'sinden fazla değil. Peki nasıl kardeş oluyorsunuz?»

«Siz bir arkeologsunuz değil mi?» dedi Aleksandr, «zaman kavramını başkalarından daha iyi hissedersiniz ve insanları daha iyi anlarsınız. Size herşeyi anlatsam, dinler misiniz?»

«Memnuniyetle.»

«Size anlatacağım şeyleri, benden başka sadece üç kişi biliyor. Fakat onlar dahi benim derdime çare bulamıyorlar. Sizin yardımınıza, tavsiyenize çok ihtiyacım var. Nereden başlasam bilmem ki! Evet, evet... Herşey bu basamaklarda başlamıştı!»

●

Herşey bu basamaklarda başlamıştı!

Anne ve babasının ölümünden beri Naal ilk kez sahile iniyordu. Beyaz şehri bir kavis halinde çevreleyen köpüklü dalgalı, parlak mavi deniz, sanki şimdiye kadar derinliklerine hiçbir gemi gömmemişçesine uysal ve ışıklıydı.

Naal, suya doğru koştu. Denize yaklaştıkça,

merdivenlerden inişi daha hızlanıyordu. Nihayet kıyı şeridine ulaştı ve bu engin tuzlu maviliğin kıyısında sıçrayıp oynamaya başladı.

Birden ayağı bir taşa takıldı ve yere yuvarlandı. Dizi sıyrılmıştı, fakat yarası o kadar ciddi değildi. Dudaklarını kemirerek tekrar ayağa fırladı ve topallayarak koşmasına devam etti. Bütün çocuklar gibi Naal da böyle önemsiz yara ve sıyrıklar için en iyi ilacın tuzlu su olduğunu biliyordu. Ayağındaki sandalları bir yana fırlatıp, suda yürümeye başladı. Yıllar yılı küçük dalgalarla yıkanan kayalıkların arasında dikilmiş duruyordu ki, büyük siyah bir yengeç gördü. Elinde olmayarak geriye sıçradı.

Ilk anda korkmasından daha doğal birşey yoktu, fakat cesaretini derhal toparladı. Yürekliliğini göstermek ve kendisini korkutan yengeçten intikam almak için Naal bu çağanozu yakalayıp denizin açıklarına fırlatmak istedi.

Tehlikeyi sezen yengeç birden harekete geçerek, kayalıkların arasına gizlendi.

Çocuk, «kendini kolla,» diye mırıldandı. Kendisini adamakıllı bu işe vermişti. Yengecin ardına gizlendiği kayalardan birini zorlamaya başladı.

Yassı kaya yerinden oynayınca ele geçece-

ğini anlayan yengeç bu kez hızla kaçmaya başladı. Ne var ki Naal birdenbire onunla ilgilenmez olmuştu. Islak kayalardan birinin üzerinde, küçük yuvarlak, tıpkı suların törpülediği taş parçalarına benzeyen mavi bir kutu görmüştü. Nereden gelmiş olabilirdi bu?

Çocuk kayanın üzerine oturarak bulduğu ganimeti incelemeğe başladı. Kutu sımsıkı kapatılmıştı. Naal, bir saat kadar kemerinin tokasıyla onu açmaya uğraştı. Sonunda başardı. Içinde bükülmüş eski bir kağıt parçasına sarılmış, rozete benzer birşey vardı. Bu rozet, yaprakları arasına yıldızlar gibi pırıldayan zerrecikler serpiştirilmiş altın bir dal şeklindeydi. Üzerinde yazı olarak ise tek kelime vardı: «ARAŞTIR»

Naal, bu rozeti incelemeye kendisini öyle vermişti ki, kağıdı çoktan unutmuştu bile... Eğer rüzgar kağıdı uçurup yüzüne çarpmasaydı, hatırlayacağı da yoktu. Buruşuk kağıdı elleriyle düzelttiğinde, bunun çok eski bir derginin kopartılmış bir sayfası olduğunu farketti. Sımsıkı kapalı kutunun içine su sızamadığı için, kağıt bozulmamıştı.

Çocuk, kağıdın üzerindeki eski tip yazıları büyük güçlükle sökmeye çalıştı. Suratı birdenbire ciddileşti. Çat pat okuyabildiği sayfanın so-

nunda acaip bir müzik aletinden çıkan ses ve gürültüler gibi şaşırtıcı kelimelerle karşılaştı.

Iki saat sonra, okul arkadaşları sahile geldiklerinde Naal hâlâ aynı yerde oturuyordu. Ellerini, oturduğu kayanın arkasına dayamış, sahil boyunca yükselen beyaz tepeleri seyrediyordu.

«Seni arıyorduk,» dedi uzunca boylu bir arkadaşı. «Sahile gittiğinden de haberimiz yoktu. Burada yapayalnız ne yapıyorsun?»

Naal onu duymuyordu bile. Rüzgar daha şiddetlenmiş, dalgalar daha büyük gürültülerle sahili dövmeye başlamıştı. Dalgaların sesini bilir misiniz? Önce, yuvarlanarak gelen dalgaların sesi duyulur. Sonra, dalgalar kayalara çarparak parçalanır, sular kayaların çevresinde kaynaşır. Ve hemen ardından hışırtılı sesler çıkartarak, geriye, geldikleri yere doğru çekilirler. Ve bu gidiş-gelişler birbirini izler durur.

●

Güney Vadisi'nde Naal için diğer okul çocuklarına göre farklı sayılabilecek, olağanüstü birşey yoktu. Tıpkı ötekiler gibi o da salıncaklara binip, tehlikeye aldırış etmeden yükseklere çıkmaya, ağaçların tepesine kadar yükselmeye bayılırdı. Bir de güneşli korulukta top oyna-

maya... Büyük gezegenlerin keşfi tarihiyle pek ilgilenmemişti. Diğer çocuklardan daha hızlı koşuyordu, fakat yüzücülükte onlardan geri idi. Bütün oyunlara zevkle katılırdı, fakat hiçbir oyunda birinci değildi. Ama bir keresinde başkalarının asla yapamayacağı birşeyi başardı.

Sahildeki bir çalının dikenli dalları gömleğindeki rozeti kopartmış, mavi yıldızlarla süslü altın dal denize düşmüştü. Berrak suda rozetin denizin dibine doğru gittiğini görünce, Naal, bir saniye bile tereddüt etmeksizin iki metrelik setin üzerinden kendisini denize atmıştı. Denizin dibindeki keskin kayalardan yara almadan rozeti denizin dibinde yakalamış ve biraz sonra sahile çıkmıştı. Sahile geldiğinde bir elinde rozeti sıkı sıkıya tutuyor, öbür eliyle de ıslanan gömleğini sıkmaya çalışıyordu.

Onun bu rozeti nereden bulduğunu ve niçin bu kadar önemsediğini kimse bilmiyordu. Ama kimse de bu konuda kendisine tek kelime sormadı. Herkesin kendine sakladığı sırları olabilirdi. Üstelik Naal, anne ve babasını kaybettikten sonra, ağırbaşlı bir havaya girmiş ve arkadaşlarının birçok sorularını da cevapsız bırakmaya başlamıştı.

Uğradığı felaketi öğrendiğinden beri Naal'ın

hayatında pek de büyük bir değişiklik olmamıştı. Zaten ondan önce de zamanının büyük bir kısmı okulda geçiyordu. Annesiyle babası derin su araştırma uzmanıydılar ve çoğunca okyanuslarda araştırmalara gidiyorlardı. Ama Naal artık biliyordu ki, «Reindeer» batiskafı bir daha su yüzüne çıkmayacak ve kendisi okul dönüşünde herşeyi unutarak koşup kucaklarına atıldığı kimselerle bir daha karşılaşamayacaktı.

Aylar geçmişti. Okulda derslerle dolu sakin sabahlar, sonra güneşli günler, gürültülü oyunlar ve yağmur... Bu hava içerisinde üzüntüsünü çoktan unutmuş olmalıydı. Fakat birgün, dalgaların sahile sürüklediği küçük mavi kutu herşeyi altüst etmişti. Nereden gelmişti, bilmiyordu. Ama kayıp batiskafın bir kalıntısı olmadığı da muhakkaktı.

Geceleri, Ratal fener kulesinin farları pencerelerde yansıyınca Naal mavi kutudan çıkan buruşuk kağıda el atıyordu. Kağıdı okumak için ışığa ihtiyacı yoktu. Çünkü artık her satırını ezbere biliyordu. Üçyüz yıl önce yayınlanmış eski bir dergiden kopmuştu bu sayfa. «Magellan» uzay gemisinin hikayesini anlatıyordu.

Uzayın keşfi ile ilgili tarih kitabında, bu uzay gemisinden çok kısa ve kuru bir dille bahse-

diliyordu: «Magellan» dünyaya benzer bir başka gezegen bulmak üzere sarı bir yıldıza gönderilmişti. Geminin mürettebatı bu gezegen hakkında daha önce kazaya uğrayan «Globe» uzay gemisinin elde ettiği, fakat sağlaması yapılmamış olan bilgilerden yararlanacaktı. Magellan'ın, uzaya hareketinden yüzyirmi yıl sonra dünyaya dönmüş olması gerekiyordu. Fakat hiçbir haber alınamamıştı. Herhalde genç kozmonotlar, tecrübesizliklerinin de etkisiyle, bu Sarı Gül efsanesinin peşinde hiçbir başarı gösteremeden uzay kurbanları arasına karışmış olmalıydılar.

Kitapta bu kozmonotların isimleri dahi verilmemişti. Naal onların isimlerini bulduğu bu eski dergi sayfasından öğrenebilmişti. Kaptanın ismi Aleksandr Sneg idi.

Naal'ın babasından duyduğuna göre, atalarından biri kozmonottu. O gün sahilde «Sneg» ismini okuduğu zaman, gurur ve tepkiyle karışık bir his duymuştu. Tepkisi, kozmonotlar hakkında yalan yanlış ve eksik bilgi veren uzay tarihi kitabınaydı. Herhalde uzay gemisinin kaybolmasının daha birçok nedenleri olmalıydı. Niçin mürettebatı suçluyorlardı?

«Eğer Sarı Gül'e ulaşmış ve orada herhangi birşey bulamamışlarsa, uçuşlarına devam et-

miş olamazlar mıydı? Belki de... Evet belki de hâlâ uçuşlarına devam ediyor olabilirler,» diye düşündü Naal. Kendi kafasında adeta kitapla tartışıyordu. Bu düşüncelere dalmıştı ki, birdenbire gözlerini dışarıya dikti, adeta kendi düşüncelerinden ürkmüştü! Okulun bahçesindeki uzun gölgeli yolu ve o yolun sonunda gümüşi kozmonot elbisesiyle, uzun boylu bir adamın kendisini beklediğini düşledi. Evet, dünyada herşeyi unutup çılgınca ona doğru koşabilirdi, tıpkı bir zamanlar annesiyle babasına koştuğu gibi.

Ya dönerlerse? Öyle ya, hâlâ dönebilirlerdi. Çünkü. uzay gemisinde zaman, dünyadakine göre çok yavaş geçiyordu. Ya uzay gemisi dönerse? İşte o zaman, Naal atalarından birini değil, diğer yüzyıllardan gelmiş birini değil, daha yakınını, ağabeyini karşılayacaktı. Çünkü dergiden kopmuş sayfanın dibinde, Magellan'ın mürettebatına hitaben yapılan bir konuşma da yeralıyordu: «Eski isimleri unutmayınız! Uzun yıllar sonra geriye döneceksiniz. Ama o zaman sizi, kardeşlerinizin, arkadaşlarınızın torunları, sanki kendi arkadaşlarıymış, kendi çağdaşlarıymış gibi karşılayacaklar. Kardeşlerinizin torunları sizin kardeşleriniz olacak...»

Naal bunun bir hayal, bir fantezi olduğunu

biliyordu. Ama gene de bu tatlı hayali işlemekten kendini alamıyordu. Evet, bir sabah vakti olabilirdi. Bu sabahı görür gibi oluyordu. Henüz bir insan boyu yükselmiş parlak bir güneş, beyaz yapıların, beyaz giysilerin ve gümüş renkli uzay gemisinin üstüne mavi bir çarşaf gibi serilen gökyüzü... Uzak gemisinin kozmoporta yumuşak iniş yapmasını sağlayan yardımcı roketler ve 150 metre uzunluğundaki dev uzay gemisinin ışıl ışıl parlayan dev gölgesi... Hepsi kozmoporttaki siyah silindir şeklindeki platformlar üzerinde sakin durmaktadır. Uzay gemisinin gövdesi üzerinde, eski tip harflerle yazılmış ve yüzyıllarca sonra adamakıllı solmuş «Magellan» yazısı okunmaktadır. Şimdi Naal'ın gözleri, uzay gemisinin helezoni merdivenlerinden ağır ağır inmeye başlayan ve çok yüksekten minicik görünen kozmonotları seçmiştir. Nihayet kozmonotlar yere ayak basmış ve kendilerini karşılayanlara doğru yürümeye başlamışlardır. Naal onları ilk karşılayan olmalıdır. Karşılayıcıların hepsinden önde olmalıdır. Gelenlere derhal soracaktır: «Aleksandr Sneg kim?» Ve sonra... Hayır, daha fazla konuşmayacaktır. Sadece kendi adını söylemekle yetinecektir. Evet o da bir Sneg'dir.

Naal sevincini ve üzüntüsünü pek gizleye-

mezdi. Fakat bu hayalinden kimseye sözetmiyordu. Istememesine rağmen, hayal kurmaktan kendini alamıyordu. Ama böylesine mucizelere kim inanırdı ki? Bazı geceler kozmodromun pırıl pırıl ışıklarına bakıyor, sonra o buruşuk sayfayı çıkartıp, tekrar tekrar hayale dalıyordu. Ne kadar inanılmaz olursa olsun, herkesin kendince bir hayal kurmaya hakkı vardı.

Ama, bu bir hayal değildi! Çünkü o yıl beşinci gözetleme istasyonu uzaydan bütün gezegeni sarsan bir mesaj alacaktı: «Dünya, mesajıma cevap ver! Geliyorum... Magellan geliyor!» Evet, bu bir mucize değil, ama inanılmaz bir raslantıydı.

●

Ay henüz doğmuştu. Enerji merkezinin üst kısmı tepelerin üzerinde düzensiz bir yar gibi yükseliyordu. Enerji merkezinden yayılan yeşil ışık, Naal'ın penceresinden süzülüp, yerdeki haliya düşüyordu.

Naal, bileğindeki radyonun düğmesini çevirdi, hiçbir haber yoktu. Çocuk daha fazla bekleyemedi. Içi içine sığmıyordu. Bir an durakladı, sonra birden yatağından fırlayarak telaşla giyindi. Ceketini omuzlarına atıp, pencereden dı-

şarı süzüldü. Pencere zaten yarı açıktı. Bir Merih sarmaşığının dalları, pencere aralığından içeriye uzandığından, dalları kopartmamak için pencereyi yarı açık tutuyordu.

Dışarda, yağmurdan ıslanmış dallar ve yapraklar, enerji merkezinin ışığı altında pırıl pırıldı. Işığın yapraklardaki yeşilimsi yansıması, okul binasının beyaz duvarları ve geniş pencereleri üzerine düşüyordu. Tepelerin üzerinde turuncu ışık, küçük bulutları yakalıyor ve sonra solup kayboluyordu: Ratal Kozmodrom'u herhalde şu anda birileriyle haberleşiyor olmalıydı.

Pencereden süzülen Naal, bahçenin içinden patikaya atladı. Okul müdürü Aleksey Oskar henüz yatmamış, birşeyler okuyordu. Birdenbire yağmur kokusu karışık temiz bir rüzgarla irkildi. Kapı açılmış ve karşısında bir çocuk belirmişti. Derhal hatırladı.

«Naal'sın değil mi?» diye sordu.

«Evet.»

Telaşından kekeleyen ve bir an önce sonuç almak isteyen bir ifadeyle Naal, bütün hikayesini ilk defadır ki bir yabancıya anlattı.

Oskar kalkıp pencereye döndü. Başkalarının sandığının aksine, bu gibi konularda hiç de tecrübeli bir öğretmen olmadığını düşündü. Evet,

zamanında doğru karar alma yeteneği vardı. Ama şu anda tam bir açmazdaydı. Ne diyebilirdi? Birşeyler izah etmeye çalışıp, çocuğu vazgeçirmeye kalkışsa? Acaba vazgeçer miydi? Ve acaba buna kalkışması doğru olur muydu?

Müdür hemen bir cevap vermedi. Ama zaman da geçiyordu. Böyle uzun süre hiçbir şey söylemeden duramazdı.

«Dinle Naal,» dedi nihayet. Ama nasıl devam edeceğini hâlâ toparlayamamıştı. «Şimdi... Gece... Çok geç...» diyebildi.

Naal kararlı görünüyordu:

«Oskar, bırak da gideyim oraya. Yaz Sahili'ne.»

Çok sakin konuşuyordu. Bir ricada bulunur gibi de değildi. Sesinde ancak kozmonotların uzun uzay gezilerinden sonra dünyaya karşı hissettikleri cinsten dayanılmaz bir özlem ifadesi vardı.

Öyle zamanlar vardır ki, normal düşünceler ve kurallar hiçbir anlam ifade etmez. Örneğin şu anda Oskar ne diyebilirdi ki? Olsa olsa vaktin gece olduğunu ve sabaha kadar sabretmesi gerektiğini söyleyebilirdi. Ama bunun da bir faydası yoktu.

«Madem öyle, arabamla seni istasyona götüreyim,» dedi.

«Zahmet etmeyin, yalnız yürümeyi tercih ederim.»

Ve Naal çıkıp gitti...

Oskar derhal videofonun (*) başına geçerek Yaz Sahili'ni aradı. Gözlem istasyonunu istedi. Durumu bir an önce bildirebilmek için hırsla düğmeye bastı. Ama cevap yoktu. Sadece bir robotun madeni sesi geliyordu karşıdan: «Herşey yolunda!»

●

Eğer normal yoldan gitmezse daha iyi olacağını düşündü. Kestirmeden gidebilmek için tepelerin üzerinden aşmaya karar verdi. 15 dakika sonra tepelerdeki geçide ulaşmıştı bile. Enerji merkezinin yarattığı aydınlıkta tepelerin üzerine asılan beyaza kesmiş ay'ı seçiyordu. Sağ tarafta Ratal Kozmodrom'un işaret ışıkları adeta göz kırpıyordu. Solda ise bir sıra tepeyle önü kısmen örtülmüş Konsata'nın ışıkları geniş bir yarım daire meydana getiriyor, onların arkasında bir sis duvarı gibi deniz uzanıyor, ayışığında ölgün pırıltılar saçıyordu.

(*) **Videofon:** Televizyonlu konuşma aleti.

Vadiyi boydan boya eski bir asma köprü kesiyordu. Ratal'ın büyük siyah köprüsü.

Naal'ın verdiği kararda hiçbir tereddütü olmadığı gibi, bu önemli karşılaşmadan da hiçbir korkusu yoktu. Magellan'la ilgili haberler öylesine beklenmedik ve şaşırtıcıydı ki, hiçbir tereddüt ve çekingenlik, mutluluğunu gölgeleyemiyordu Naal'ın. Köprüyle ilk kez karşılaşıncaya kadar da korku duymamıştı. Birdenbire, pişmanlıkla korku karışımı bir his duydu. Bu duygunun nedenini izah edemiyordu. Belki de, bu 200 metre yüksekliğindeki dev asma köprünün karanlık ve ürkütücü görünüşünden geliyordu bu hissi. Belki de köprünün azameti kendisine Magellan'ın katettiği mesafelerin korkunçluğunu, geçirdiği 300 yılı hatırlatmıştı... «Kardeşlerinizin torunları, kardeşleriniz olacaktır!» Bu sözlerin tam 300 yıl önce söylenmiş olduğunu düşündü.

Asma köprünün siyah destek ayakları sanki uzayda bir gezegenin gidiş-geliş yolları gibi duruyordu. Kendi kendine sordu: Nereye gidiyordu? Niçin? Neydi bu kafasındaki saçma düşünceler?

Naal, adeta bir destek umarcasına dönüp geriye baktı, fakat Güney Vadisi'nin ışıkları çoktan kaybolmuştu.

Yol üzerinde bir an tereddütle durakladı, sonra birdenbire, ileriye, köprüye doğru atıldı. Uzun, ıslak otlar arasında çılgınca koşuyordu. Dikenli çalılar bazan ayağını yırtıyor, durup bu çalıları hırsla kökünden söküp fırlatıyor, sonra tekrar koşuyordu. Çabuk, daha çabuk... Korkunun kendisini artık yakalayamayacağı kadar hızlı... Bu kabus gibi görüntüyü bir dakikada ardında bıraktı. Ve ileriye doğru, yoluna devam etti.

●

Yaz Sahili'nden geçip, kıtanın kuzey ucuna giden ekspresin vagonu bomboştu. Naal kendisini vagonun koltuğuna koyuverdi ve pencerenin dışında saatte 500 kilometre hızla geriye doğru akıp giden karanlığı seyretmeye başladı.

Yorgundu. Başka zaman olsa oracıkta uyur kalırdı. Fakat şu korku, devamlı rahatsız edici bir ses gibi kulaklarında aynı soruyu çınlatıyordu: «Ya bana cevap vermezse?! Ya kendisiyle alay ettiğimi sanırsa? Hem 300 yıl sonra dünyaya dönen bir uzay kahramanı bir çocukla ilgilenir mi bakalım?»

Naal gene gözünün önünde karşılamayı canlandırmaya çalıştı. Kozmoport'un dev alanı, karşılamaya gelen binlerce kişiyle dolmuş... Binler-

ce selam... Uzanan binlerce el... Bunların arasında o ne yapacaktı? Ne söyleyebilirdi?

Birden aklına bir fikir geldi. Geceyi şehirde değil, uzay istasyonunda geçirmeli; sabahı, uzay gemisinin inişini orada beklemeliydi. Ve herşeyi Aleksandr'a hemen anlatmalıydı. «Pilot 5» gözlem istasyonu, uzay gemisi ile halen temasta olmalıydı. Istasyon, Yaz Sahili'nden 40 kilometre uzaktaydı. Beş dakika sonra oraya varmış olacaktı Naal.

Istasyona girer girmez yürüyen platforma atladı. Sonra, istasyonun merkezine doğru hareketli platformların birinden diğerine sıçrayarak çıkış tüneline vardı.

Önünde zifiri karanlık bir geçit uzanıyordu. Arkasında platformun solgun ışıkları parlıyordu. Ilerde ise gözlem istasyonunun aydınlığa boğulmuş mavi kulesi yükseliyordu. O sırada esen hoş bir rüzgar Naal'ı biraz kendine getirdi. Uzun çimenler arasından kuleye doğru koşar adım ilerlemeye başladı.

Belli ki biraz önce epey yağmur yağmıştı. Koşarken ıslak yaprak dizlerine yapışıyordu. Alnını okşayan rüzgar da sıcak fakat nemliydi.

Naal nihayet yola çıktı ve hızlı adımlarla yürümeye başladı. Rüzgar şiddetlenmiş, omuzla-

rındaki hafif ceketi adeta yırtarcasına uçuruyordu.

●

5 numaralı gözlem istasyonu artık bilgi vermez olmuştu. Dışardan gelen bütün telefonlara bir robot çıkıyor, madeni bir sesle «herşey yolunda,» diye cevap veriyordu. Birçok kimse, Magellan'ın telsiz dalgasını yakalamaya çalışmış fakat başaramamıştı. 300 yıl öncesine ait bu telsiz sistemini kimse bilmiyordu.

Magellan'ın dünyaya yöneldiğine dair ilk mesaj Jüpiter'deki ara istasyon aracılığıyla alınmıştı. Ama şimdi dünya, gemiyle direkt temas kurabilmişti. Gözlem pilotları istasyondan bir dakika dahi ayrılamıyorlardı. Istikamet göstergelerinin başında daima üç kişi alesta bekliyor, bir dördüncüsü ise, sırası geldikçe, koltukta uyukluyordu. Uzay gemisinin mürettebatı geminin yönetimini artık dünyaya bırakmıştı. Geminin Kozmodrom'a inişi bu gözlem pilotlarının elindeydi.

Birkaç saat önce Sergey Kostroy, uzay gemisi ile sesli muhabereyi sağlamıştı. Ne var ki gemi mürettebatı, iniş için otomatik sisteme gerekli olan teknik bilgiden daha fazla birşey bildirmiyordu.

Gözlem pilotları gemiyi dünya çevresinde dairevi bir yörüngeye sokmuşlardı. Gemi artık dünyanın peyki olarak dönüyordu.

Sergey haberleşme işini bitirmişti ki, Miguel Nuevos, «bir saattir birileri videofonda arayıp duruyor. Herhalde birşey sormak istiyorlar,» dedi.

«Herhalde gece uykusu kaçmış birileri olacak,» diye başını çevirmeden söylendi Sergey. Gözleriyle aydınlık uzay haritasında geminin yörüngesini izliyordu.

«Belki de ivedi birşeydir! Altı defa ısrarla aradılar. Işin şakaya tahammülü olmayabilir.»

«O kadar önemliyse niye direkt temasa geçmiyorlar?»

«Bilmem.»

Birkaç dakika geçmişti ki, bu defa videofonda tekrar uyarma sinyali ötmeye başladı. Ama ne Sergey, ne de görev başındaki öteki iki pilot, yerlerinden kalkıp da videofona gidemiyorlardı.

«Mişa, hiç değilse sen cevap ver,» diye Sergey koltukta uyuklayan Miguel'e seslendi. Ne var ki arayan herhalde usanmıştı, sinyal tekrar işitilmedi.

Yarım saat daha geçmişti. Uzay gemisinde-

ki otomatik cihazlar son talimatı da verdiler. Nihayet Sergey derin bir nefes aldı. Ama gözlerinin kurşun gibi ağırlaşmasına rağmen karşısındaki ekranda danseden kırmızı hatlardan bakışlarını ayıramıyordu.

O sırada birisinin yakasını çekiştirdiğini farketti. Başını çevirdiğinde, karşısında 12 yaşlarında bir çocuğun durduğunu gördü. Teni güneşten yanmış, sarı saçlı, ceketinin önü açık ve yeşil gömleğinin üzerinde altın bir rozet bulunan, bacakları yara bere içinde bir çocuktu bu. Çocuk, gözlerini Sergey'e dikmiş, bütün söylemek istediklerini bir nefeste, birkaç kelimede anlatmaya çalışıyordu. Şaşkınlık içindeki pilot, çocuğun ne demek istediğini bir anda kavrayamadı.

«Nelerden bahsediyorsun sen? Buraya kadar nasıl geldin?» diye sordu.

Naal, merkez binaya ulaşınca, karşılaştığı ilk kapıdan içeri dalmış ve kendisini dar uzun bir koridorda bulmuştu. Koridorda yürürken ayak sesleri, sanki büyük boş bir varili dövüyormuşçasına yankılar yapıyordu. Koridorun döşemesi dümdüz ve cam gibi parlaktı. Yüksek tavan, döşemede yansıyordu. Koridorda ilerlerken o korku hissi tekrar Naal'ın içini kapladı. Ağlayacak gibi

oldu. Sanki bir topak gelip boğazına oturmuştu. Kalbinin küt küt attığını, yerde sıçrayan bir lastik top gibi göğsünü dövdüğünü hissediyordu. Koridorun sonunda geniş bir merdivene yönelen keskin bir dönemeç vardı. Naal da oraya yöneldi. Buzlu camlı bir kapının önünde bir an durakladıktan sonra, ani bir kararla kapıyı açıp içeri daldı.

Alçak duvarlı yuvarlak bir salondaydı. Tavanda, anlamsız beyaz çizgilerle kaplanmış, şeffaf bir kubbe vardı. Bu çizgilerin meydana getirdiği ızgaraların boşluklarından yıldızlar görünüyordu. Döşemenin tam orta yerinde, baklava dilimi şeklindeki siyah-beyaz karolardan meydana gelmiş bir pist vardı, onun üzerinde de kürsüye benzer bir platform yükseliyordu. Platformda piramit biçiminde siyah renkli bir cihazın önünde üç adam duruyordu. Platformun biraz ötesinde de, salona gelişigüzel serpiştirilmiş koltuklardan birinde bir dördüncü adam uyukluyordu. Cihazın başındaki adamlar, kendi aralarında konuşuyorlar ve sesleri koca salonda büyük ve tabii olmayan yankılar yapıyordu. Naal, söylediklerini her kelimeyi işitiyor, fakat neden bahsettiklerini bir türlü anlayamıyordu. Belki de yorgun-

luğu, kendisini biraz sersemletmiş ve herşeyi olduğundan başka türlü görmeye başlamasına sebep olmuştu. Salonun ortasındaki siyah-beyaz karoları çiğneyerek platforma tırmandı ve pilotlardan birinin yakasına yapıştı. Adam kendisine döndüğünde, suratındaki hayret ifadesinden Naal'ın ayak seslerini duymadığı anlaşılıyordu.

Herşeyi bir solukta izah edebilmek için Naal kestirme konuşmuştu: «Ağabeyimi karşılamaya geldim!»

Sanki rüyada konuşuyordu. Naal hikayesini anlatırken salonda sanki kendi sesinin değil de bir başkasının sesinin yankılandığını sanıyordu. Ne kadar uzun konuştuğunu hatırlayamıyordu. Belki de çok uzun konuşmamıştı. Dairevi kontrol panolarının üzerinde ışıklar yanıp sönüyor, ekranlarda mavi zigzaklar her an biçim değiştiriyordu.

«Ne dersiniz? Acaba benimle konuşur mu?» diye sordu Naal. Bir anda bütün halsizliği ve yorgunluğu geçmiş gibiydi. Kısa bir sessizlik oldu. Sonra içlerinden biri, olup bitenin içyüzünü öğrenmeye gerek duymadan kayıtsız ve kaba bir ifade ile, «amma iş yahu,» diye söylendi. Bir di-

ğeri, o sırada uyuklamakta olanı uyandırmaya çalıştı:

«Mişa! Miguel! Kalk! Dinle!»

Ekranların üzerinde ışıklar hızla dansediyordu. Sergey dedikleri baş pilot, «sen sayıklıyorsun her halde yavrum,» dedi.

Çocuğu kollarına alıp, yumuşak bir kanapeye yatırmak istedi. Fakat Naal uyumak istemiyordu. Gözlerini danseden ışıklardan ayıramıyor, kubbenin altında yankılanan kelimeler kulaklarında çınlıyordu:

«Bir adam...»

«Üçyüz yıl...»

«Korkmuyormuş... Ama eğer...»

«Uykusuz, sayıklıyor olmalı...»

«Hayır.»

Bu «hayır»ı söyleyen adam birden Naal'a dönerek sordu:

«Adın ne senin, kozmonotun kardeşi?»

«Naal.»

Bu cevap üzerine pilotlar arka arkaya birtakım sorular daha sordular. Sorular birbirine karışıyordu ama, ismini pilotların kavrayamadıklarını farketmişti. Bu yüzden tekrarladı:

«Nathaniel Sneg.»

«Sneg!» diye tekrarladılar.

«Çok acaip.»

Naal, «hiç de acaip değil,» diye karşı çıktı. «Işık batiskafının kaptanının, Nataniel Leeds'in isminden esinlenerek bana bu adı koymuşlar.»

Birisi koltuğunu çekerek,

«Evet uykusuz, sayıklıyor olmalı,» dedi.

«Uykusuz da değilim, sayıklamıyorum da,» diye gözlerini faltaşı gibi açarak karşı çıktı Naal. «Magellan'dan cevap var mı? Siz onu söyleyin.»

Sergey uzay gemisiyle bir süre haberleştik. ten sonra çocuğun üzerine şefkatle eğildi:

«Sen uyumana bak. Onlarla ancak bir hafta sonra buluşabilirsin. Çünkü geminin mürettebatı, roketle ormanlık bölgeye inmeye karar vermiş. Tantanalı bir karşılama töreni istemiyorlar. Dünyayı, özellikle ormanları ve rüzgarı çok özlemişler. Yaz Sahili'ne, inişten birkaç gün sonra yürüyerek gelecekler.»

Naal'ın bütün hayalleri yıkılmıştı.

«Ya ben? Ya halk? Hiç kimseyle mi karşılaşmak istemiyorlar?»

«Kendini üzme,» sedi Sergey, «bir hafta sonra seninle buluşurlar. Olmaz mı?»

Naal, rasat istasyonunun salonunun pek de

büyük olmadığını yeni farketmişti. Ekranlar şimdi daha donuk, şeffaf kubbenin üzerindeki gökyüzü daha alçak ve bulutlu görünüyordu.

«Peki nereye inecekler?»

«Hiç kimseye söylemememizi istediler.»

«Hiç değilse bana söyleyemez misiniz?»

«Beyaz Burun Yarımadası'na.»

Naal kalktı.

«Bu gece burada kal,» dedi Sergey. «Hele sabah olsun, ne yapacağımıza karar veririz.»

«Hayır, şimdi eve gideceğim.»

«Seni götüreyim.»

«Hayır. Yalnız giderim daha iyi.»

İşte artık herşey bitmişti. Demek ki böyle bir peri masalına inanmakla büyük enayilik etmişti.. Üçyüz yıllık bir masal...

Pilotların kendisine daha başka neler diyeceklerini beklemeden hızla platformdan atladı. Siyah-beyaz karoların üzerinden koşarak kendini camlı koridora attı. Ve hızla patikaya ulaştı. İşte yine kendini karanlık alanda bulmuştu. Uzaktaki bir platforma doğru yürümeye başladı. Ağır ağır yürüyordu. Niçin acele edecekti? «Nasıl olsa bir hafta sonra buluşacakmışız.» Ama bir kimse, başka birisiyle buluşmayı kafasına koy-

muşsa, değil bir hafta, bir saat bile bekleyemezdi.

●

Belki de herşey orada bitmiş olacaktı.. Eğer Naal gözetleme istasyonundan yüz metre kadar ileride «arı» uçaklarına rastlamamış olsaydı! Uçaklarla karşılaşır karşılaşmaz, kafasında beliren düşünce, ilk anda Naal'a da çok tuhaf görünmüştü. Fakat biraz daha ilerleyince, kafasına takılan yeni bir ihtimalle durakladı: «Belki de Aleksandr ormanlık bölgeye iniş kararına, diğer arkadaşlarının isteğine uyarak katılmak zorunda kalmıştı. Öyle ya, Magellan'da yalnız başına değil ki o...»

Bu ihtimal belirir belirmez, yeni bir umutla kalbinin küt küt atmaya başladığını hissetti. Biraz tereddüt ettikten sonra, gerisin geriye dönüp uçaklara yöneldi. Ama, 12 yaşına basmasına hâlâ üç ay vardı; 12 yaşında olmadan da «arı» uçaklarını kullanmasına izin verilmiyordu. Bu kuralı çiğneyemez miydi?

Bütün kararsızlığına rağmen, birdenbire uçağın pilot kabinine tırmandı ve uçuş başlığını kafasına geçirdi. Cihazları kontrol etti. Kontrol

panosunun yeşil ışıkları adeta uçuşa davet edercesine Naal'a göz kırpıyordu. Naal derhal yatay pervaneleri çalıştırdı ve uçak kuzey doğuya yöneldi. Bu hızla iki saate varmadan Beyaz Burun'a ulaşmış olurdu.

Öylesine yorgun ve bitkindi ki, uçuş sırasında neredeyse uykuya dalacaktı. Ama kafasındaki düşünce, kendisini uyumaktan alıkoyuyordu: «Doğrudan doğruya kendisine gidip, kim olduğumu söyleyeceğim. Sonu nereye varırsa varsın.»

Eğer soğuk şekilde karşılanırsa, tek kelime söylemeden, uçağa atlayarak gerisin geriye güney-batıya dönecekti.

Bu sırada beklenmedik birşey oldu. Yıldızların pırıltılarını yansıtan körfezi geçtikten sonra, karanlık ormanlar üzerinden buruna doğru ilerliyordu. Doğu ufku laciverde kesmişti, fakat gökyüzü hâlâ zifiri karanlıktı. Magellan herhalde oralarda dolaşıp duruyor olmalıydı. Belki de yere inmişlerdi bile...

Naal bu ihtimali düşünerek yeryüzünde herhangi bir ışığa rastlamak umuduyla, yerin karanlığını gözleriyle taradı. Belki de iniş roketinin konik gövdesini de görebilirdi. Ağaçların te-

pelerine sürünerek burnun üzerinde iki defa tur attı. Tam bu sırada uçağın birdenbire düşmeye başladığını farketti. Herhalde bataryalar tükenmişti. Işte o zaman uçağın, uçuş kontrolunun yapılmadığını, kendisinin bu uçuş kontrolu yapılmadan havalanmakla büyük bir hata işlediğini farketti. Aşağıdaki karanlık ormana bir daha gözattı, sonra yatay pervaneleri son bir gayretle zorladı, fakat pervaneler durmuştu. «Arı», kanatlarını germiş, toprağa doğru planör inişi yapıyordu. Aşağıda, sık ağaçlarla örtülü bir ormanlık vardı. Planör inişi yapacak hiçbir boşluk da yoktu. Buna rağmen, pek de korkmuyordu. Ağaçlara adeta sürünürcesine alçalıyordu. Bu ağaç denizinin üzerine herhalde yumuşak iniş yapabilirdi. Tam o anda karşısında uzun kara ağaçlardan örülmüş bir duvar belirdi. Birdenbire frenlere asıldı, fakat artık faydası yoktu. Önce bir çarpma, sonra bir seri sarsıntı...

Omuzu koltukla, gösterge panosu arasına sıkışmıştı. Yüzü, güzel kokulu kuru yapraklarla örtülüydü. Başına gelenlere hiç aldırış etmiyor, roketten başka birşey düşünmüyordu. Sonra birdenbire kendisini çimenlerin üzerinde buluverdi. ●

«Tabii ne pilotlar, ne de çocuk, bizim acaip kararımızın gerçek nedenini bilmiyorlardı,» dedi Aleksandr. «Şaşkına dönmüştük. Bu beklenmedik bir olayla karşılaşıldığı zaman hissedilen cinsten bir şaşkınlık değildi. Çaresizliğin ve paniğin yarattığı bir şaşkınlıktı. Ne cevap verecektik?

«Uçuştan pek bahsetmeyeceğim. Bir kazayı hesaba katmazsak, diğerleri gibi bir uçuştu işte! Çalışma ve uzun biyolojik uyku halinde geçen yüzyıllar... Dünyada çeyrek yüzyıl geçirmiştik. Son olarak yaklaştığımız gezegenin, Sarı Gül'ün yörüngesine girdiğimizde ise, 12 yıllık bir uzay seyahatini tamamlamıştık.

«İlk başta, hepimiz hayal kırıklığı içindeydik. Karşımızda hayat belirtisinden, ormanların hışırtısından, dalgaların sesinden yoksun, buzlarla kaplı bir gezegen vardı. Gezegen, bir sis tabakasıyla örtülüydü. Arada sırada dağların keskin çizgileri arasından büyük parlak sarı bir güneş görünüyordu. Sarı güneşin buzlardaki yansımasıyla, sarı bir gülü andırıyordu gezegen. Donmuş okyanusta, sarı ve pembe parıltılar titreşiyordu. Kayaların yarıkları, buzların çatlakları, uçurum-

ların gölgeleri, hepsi koyu mavi renkteydi. Buz, her taraf buz... Soğuk bir parlaklık... Sessizlik...

«Hoşumuza giden tek şey hava idi. Dünya havasının hemen hemen aynıydı; sadece ona göre bir dağ kaynağı kadar soğuktu. Daha ilk günden başlıklarımızı çıkartarak, soğuktan dişlerimizin takırdamasına rağmen, Sarı Gül'ün havasını uzun uzun ciğerlerimize çekmiştik. Çünkü, gemideki kompartmanlarda teneffüs edile edile tazeliğini kaybetmiş havadan artık bıkmıştık. Bana kalırsa, insanın dünyayı özlemesinin en büyük nedeni bu havasızlık... Hatta sonradan düşünmesi bile insana dehşet veriyor. Ama karlı gezegende çok geçmeden dünyaya benzeyen birçok özellikler bulduk. Fakat böyle buzlarla kaplı soğuk bir gezegende bu benzerliklerin nasıl varolabildiğine şaşıyorduk. Zira, uzay gemisinden dışarı adım atar atmaz, insan ilk anda kar, buz ve kayalardan başka birşey göremiyordu.»

●

Magellan'ın mürettebatı, karlı gezegende mavimtrak puslu, bulutlarla kaplı derin bir boğaz keşfetmişti. Güneş ışınları bu boğazdaki dar ve derin derelerin üzerine düşünce, turuncudan

yeşile dönüşüyor ve buzul çatlakları üzerinde adeta binlerce kıvılcım çakıyordu.

Gökyüzü geceleri, Magellan'ın penceresinden yer yer mavi yıldız kümeleriyle lekelenmiş simsiyah bir duvar gibi görünüyordu. Yüksek, şeffaf bulutlar, yeşilimtırak bir ışık saçarak dağların buzlu tepeleri üzerinde dolaşırken, büyük kayalık uçurumlar da karanlığın içinde aydınlığa boğuluyordu.

Hayır, onun için «ölü» denemezdi, sadece soğuk bir gezegendi. Bazı zamanlar batıdan, güneşin turuncu aydınlığını perdeleyen ve buzları kara gölgelere gömen ağır bulutlar gelirdi. Işte o zaman kar, gerçekten kar yağmaya başlardı. Tıpkı Karadeniz'e yada Antarktik şehirlerine yağdığı gibi... Bu kar, Magellan mürettebatının avuçlarına düştüğünde vücut sıcaklığından erir, suya dönüşürdü. Üstelik yine vücut sıcaklığından ısınırdı da.

Bir keresinde de, güney kesiminde karsız ve buzsuz bir vadi keşfetmişlerdi. Burada kayalar buzla örtülü değildi. Sadece rutubetten gümüşi parlak bir renk almıştı. Donmamış küçük çay ve dereciklerde kum ve çakıltaşları vardı. Akarsuların damlacıkları yüzlerce küçük gökku-

şağı meydana getiriyor, sonra bu akarsular birleşip kayalıkların arasından gürültülerle çağlayıp gidiyordu. Sanki çağlayan, bu soğuk dünyayı derin kış uykusundan uyandırmak istiyordu.

Çağlayandan pek de uzak olmayan bir yerde, kar, siyah yaprakları kayalara yapışmış küçük bir de bitki keşfetti. Eldivenini büyük bir dikkatle çıkartıp, bu acaip bitkiye elini yaklaştırdı. Eli yaklaşır yaklaşmaz, bu acaip bitkinin kara yaprakları birdenbire dikilerek ele doğru uzandı. Kar, ister istemez elini geri çekti.

Tedbirliliği ile tanınan Larsen, «dokunma ona,» diye çıkıştı, «neyin nesidir kimbilir!»

Fakat Kar, kafasına koymuştu bir kere. Şeytani bir ifadeyle gülümsedi, elini tekrar bu acaip küçük bitkiye uzattı, yapraklar tekrar dikilerek Kar'ın eline doğru uzandı.

Önemli birşey keşfetmiş olmanın memnunluğu içinde, «onları sıcaklık cezbediyor,» diye hükmünü verdi Kar. Sonra arkasındaki biyologa dönerek, «Thael, işte sana bir iş çıktı,» dedi.

Ne var ki, bu keşfin asıl önemini ilk anda Kar'ın kendisi de farkedememişti.

O gece, bütün mürettebat Magellan'ın toplantı salonunda biraraya gelmişti. Beş kişiydiler:

Kafası elektronik beyinlerden başka şeyle meşgul olmayan, sarışın geniş omuzlu, yumuşak huylu Knut Larsen; iki Afrika'lı, neşeli genç biyolog Thael ve kısaca Kar diye çağırdıkları kılavuz Tey Karat; afrikalılar gibi kara tenli fakat Larsen gibi sarı saçlı pilot ve astronom George Rogov ve mürettebatın en genç mensubu, keşif uzmanı ve ressam Aleksandr Sneg.

Aleksandr Sneg, sonradan kendisini resim yapmaya öylesine vermişti ki, keşif uzmanlığı görevini de Kar'a devretmek zorunda kalmıştı.

Toplantı açılır açılmaz Kar söz aldı:

«Çok acaip bir gezegendeyiz, Fakat mutlak olan birşey var ki, üzeri buzlarla kaplı da olsa, bu gezegende hayat var. Elbette birgün güneş bütün bu buzları eritecek. Ama bu iş kaç bin yıl alır bilemem. Ben diyorum ki, bu buzları bizler eritelim!»

Sonra önerisini açıkladı. Karlı gezegenin gökyüzüne Vorontsov Sistemi'ne uygun olarak dört tane suni güneş verleştirilecekti. Bu oldukça eski, fakat başarıyla denenmiş bir sistemdi. Dünyada atom silahları yasaklandıktan sonra, atom enerjisi barışçı amaçlarla kullanılmaya baş-

lanmış ve ilk olarak Grönland ile Antarktika kıtasının buzları eritilmişti.

«Niçin dört güneş,» diye sordu George.

«Bundan azı olmaz. Eğer dörtten az güneşle bu işe girişirsek, buzların tamamı erimeyecek ve birgün gezegenin bütün yüzeyini yeniden buzlar kaplayacak.»

Ancak dört güneşin kullanılması demek, dünyaya dönüş için gerekli yıldız yakıtının üçte ikisinin tüketilmesi demekti. Bu takdirde dönüşte gereken hızı yapamayacaklar ve yeryüzüne 250 yıldan önce dönemeyeceklerdi. Ve gene bu takdirde, dönüş uçuşunun büyük kısmını biyolojik uyku halinde geçirmek zorunda kalacaklardı. Yani 250 yıllık bir uyku. Ama buna karşılık insanlığa uzayda yeni bir gezegen, yeni bir ileri karakol kazandırmış olacaklardı. Bu kadar uzaklara yaptıkları bir seyahatin sonuçlarını almadan dönmemeliydiler.

«Peki bu işi başarmak için neler gerekiyor,» diye sordu Larsen.

«Anlaşmak, uyuşmak,» diye cevapladı Kar. Gözleri masa başında oturanların üzerinde dolaşıyordu.

«Evet,» dedi Larsen.

«Şüphesiz,» diye Thael de katıldığını bildirdi.

George birşey söylememekle beraber, başını sallayarak onayını belirtti. Sneg ise, birdenbire ayağa fırlayarak:

«Hayır!» diye bağırdı.

Herkesi şaşkına çeviren bu çıkıştan sonra birkaç saniye durakladı, sonra itirazını açıklamaya başladı.

Sneg'e göre böyle bir gezegeni bir deney tahtası, bir kuluçka makinası haline getirmeye kimsenin hakkı yoktu. Bu meçhul gezegende tabiatla mücadeleden, soğuk buzlardan ürkmemek lazımdı. Mücadelesiz bir hayat, bütün anlamını yitirirdi. Eğer suni güneşlerle buzlar eritilirse ne olacaktı? Buzların eritildiği ve bu karlı gezegene insanların yerleştirildiği varsayılsa bile, bir süre sonra, gezegenin ebedi kışı ya geri dönerse! Ve yeniden güneşlerle bu buzları eritme imkanı bulunamazsa!

Hem buzlar eritilse bile, gezegende ne görecekti insanoğlu? Çıplak dağlar, ağaçsız ovalar, gri çöller...

Hepsi Sneg'i dikkatle dinliyordu, hatta bazı noktalarda görüşlerine katıldıkları da oluyordu.

Bu katılış, Sneg'in düşüncelerinin inandırıcı olmasından değil, kişiliğinin kuvvetinden ve karşısındakine şevk verici yapısından geliyordu. Sneg, bir konuda haklı olduğuna inandı mı, daima böyle konuşurdu. Nitekim, bu gezegene dünyadan sefer yapılmasını sağlayan da onun kişiliği ve ikna edici konuşma tarzı olmuştu.

●

Arkadaşları, Sneg'in Yıldızlar Sarayı'ndaki geniş salonda, solgun yüzlü bir adamın karşısında nasıl müthiş bir kararlılıkla konuştuğunu gayet iyi hatırlıyorlardı:

«Kozmonotlar Birliği'nin böylesine önemli bir meselede, senin gibi hayalgücü sınırlı ve yetersiz bir adama nasıl yetki tanıdığını anlayamıyorum!» diye haykırmıştı.

Adamın solgun yüzü daha da solmuş, fakat tereddüdünü hissettirmeden Sneg'e şöyle cevap vermişti:

«Jüpiter'in yörüngesi dışına çıkmış olan herkes kendisini daha uzaklara uçmaya, hatta galaksinin merkezine varmaya yetenekli sanıyor. Gülünç bu! Sarı Gül gezegeni hakkındaki efsaneler, sizin başınızı döndürmüş. Sarı Gül, sinsi bir gezegendir. Şüphesiz çok cazip, fakat şu ebe-

di gerçeği aklından çıkartma: Peri masalları daima göz boyayıcı ve aldatıcıdır.»

«Ebedi gerçekleri çok iyi bilirmiş gibi konuşuyorsun. Fakat unuttuğun birşey var: Her efsanede bir zerre bile olsa mutlak gerçek payı vardır. Biz inanıyoruz ki, gezegenler...»

Rotais dinlemeksizin başını sallamıştı:

«Bu anlamsız ve gereksiz konuşmayı uzatmakta yarar görmüyorum. Jüpiter ötesi özel bir uçuş için hiçbir gerek yok. Üstelik şu anda öğrendiğim bir olaydan dolayı allak bullak olmuş durumdayım. Onun için konuşmaya devam edemeyeceğim. Valantin Amber bir saat önce bir uzay otomobiliyle kaza geçirmiş. Evindeymiş, hemen onu görmem gerek.»

Aslında Rotais'in bu kaza yüzünden acele ettiği falan da yoktu. Sneg'le konuşmayı kesmek için bu kazayı bahane etmişti. Nitekim Aleksandr İhtiyar kozmonotun evine vardığında, doktorlardan başka kimse yoktu orada. Rotais oraya gelmemişti bile. Doktorlar Sneg'e, Amber'in ameliyat olmayı reddettiğini söylemişlerdi.

«Nasıl olsa bir daha uçamayacağım. Yaşayacağım kadar da yaşadım, yetmez mi,» demişti.

Sneg, Amber'in yaralı yattığı odaya sessiz-

ce girmişti. Kozmonot, «lütfen gidin,» diye doktorları savmaya çalışıyordu.

Oda yarı karanlıktı. Pencereler perdesizdi, fakat elma çiçekleri camları örtmüştü. Aleksandr yatağa yaklaşmıştı. Amber'in vücudu çenesine kadar beyaz bir yorganla örtülmüştü. Keçeleşmiş beyaz sakalı, yorganın üzerindeydi. Buruşuk alnında boydan boya kanlı bir yara vardı.

«Beni senden başka kimse anlayamaz,» diye söze girmişti Aleksandr. «Başkaları beni duygusuz, bencil ve rahatsız edici olmakla suçluyorlar. Ama biz birbirimize karşı açık konuşabiliriz. Senin artık bir daha uçmana imkan yok.»

«Biliyorum.»

«Bizim keşif uçuşuna gitmemize izin vermiyorlar,» diye devam etmişti Aleksandr. «Sen ikinci uçuş hakkını bize ver de, bu uçuşu yapabilelim.»

Amber, ne kafasını, ne de ellerini oynatabiliyordu. Fakat gözleri ışıl ışıl, keyifle sormuştu:

«Leda'ya mı? Benim gezegenime mi? Sahi mi?»

Belki de bu soruyu sorarken, mavi Leda gezegenini, esrarı hâlâ çözülememiş olan türku-

az (*) şehir harabeleriyle, mor ormanlar arasından yükselen tepeleri karlı dağlarıyla ve zehirli sis tabakasıyla tanıdığı bu gezegeni gözlerinin önünde canlandırıyordu. Ne var ki bu büyüleyici görüntü, hemen kaybolmuştu. Karşısında Aleksandr'ın sert, gergin yüzü vardı.

«Hayır, tabii ki olamaz! Tabii ki benim gezegenime değil,» diye kendi kendine mırıldanmıştı.

«Tabii, herkesin kendi gezegeni olmalı,» diye Sneg vurgulamıştı. Sonra yatağın kenarına oturarak, hikayesini kısaca anlatmıştı.

Dünya'dan son uçuşunu, Sarı Gül'ün esrarını, beş kozmonotun yeni bir keşif uçuşu için aldıkları kararı ve Rotais ile yaptığı son görüşmeyi bir solukta ihtiyar kozmonota nakletmişti.

«Leda'ya arkeologlar gerekir. Biz arkeolog değiliz. Havası dünyanın havasına benzeyen bir gezegen keşfetmek istiyoruz. Insanoğlunun daha bir sürü gezegene ihtiyacı var.»

Amber gözlerini yummuştu.

«Doğru... Haklısın.»

«Haklıyım ama, inanmıyorlar,» diye Sneg

(*) **Türkuaz:** Güzel renklileri sustaşı olarak kullanılan, mavi yada yeşilimsi renkli, kolay kırılabilen bir mineral, Firuze.

homurdanmıştı. Rotais'in solgun aksi suratı gözlerinin önünden gitmiyordu.

«Rozetimi sana veriyorum, orada mavi kabın içinde,» diye en değerli varlığını ihtiyar kozmonot, Sneg'e sunmuştur. Amber'in Leda gezegeninde bulmuş olduğu bu mavi muhafazanın içinde, yapraklarında mavi yıldızlar pırıldayan ve üzerinde «ARAŞTIR» kelimesi okunan altın bir dal vardı.

Aleksandr önce rozete, sonra yaralı kozmonota bakmıştı. Amber, ilk Jüpiter ötesi uzay uçuşunu önerdiği zaman böyle reddedildiğini hatırlamış ve dişlerini sıkarak tekrarlamıştı.

«Al bu rozeti! Haklı olan sensin.»

Aleksandr rozeti aldığında da, ondan bir istekte bulunmuştu:

«Pencereyi kır! Açmayacaksın, kıracaksın!»

Amber sözlerini bitirir bitirmez Aleksandr pencereyi parçalamış ve içeriye pırıl pırıl güneş ışığı dolmuştu.

«Hayırlı yolculuklar,» demişti Valantin Amber. Sonra son bir gayretle toparlanmaya çalışarak, «umarım ki, hepiniz sağsalim dönersiniz,» diye eklemişti.

«Dönmek her zaman mümkün olmayabilir!»

«Ben de bunun için dönmenizi diliyorum ya...»

Dışarda Sneg, Rotais'le karşılaşmış ve ihtiyar kozmonotun kendisine verdiği dal biçimindeki rozeti göstermişti. Rotais, genç kozmonota kızgın olduğunu belirten bir ifade ile omuz silkip başını sallamıştı. Ne var ki, tüm güneş sisteminde hiç kimsenin bir ikinci uçuş hakkının reddedilmesi mümkün değildi. Bir kozmonot, bir gezegen keşfedip dünyaya döndükten sonra, yeni bir keşif uçuşu yapmak isterse, ne zaman ve hangi uzay gemisiyle olursa olsun gidebilirdi. Buna kimse engel olamazdı. Üstelik, bu ikinci uçuş hakkını kendisi kullanmadığı takdirde, bir başkası lehine bu hakkından feragat edebilirdi.

«ARAŞTIR» Gemisi'nin mümtaz kaptanı Amber'in suratını tekrar gözleri önüne getirmişti Sneg. Alnı yaralı bu suratta büyük bir mutluluk ifadesi okunuyor ve derin mavi gözleri adeta Leda'nın inanılmaz dünyasını yansıtıyordu. Evet ihtiyar kozmonot, Aleksandr'ı çok iyi anlamıştı. Ya Rotais?

Aleksándr tekrar Rotais'e dönerek soğuk bir sesle, emredercesine konuşmuştu:

«Doğu Kozmoport'una bildir! Magellan'la gideceğiz!»

Uçuş hazırlıkları sırasında da herkesten çok çalışmıştı Aleksandr. Oysa dünyadan ayrılmak, diğer arkadaşlarına göre Sneg için daha da zordu. Gerçi ötekilerin de dünyada akrabaları vardı, fakat sevgilisi olan tek kozmonot Sneg'di.

Bu ilişki, diğer kozmonotlara çok acaip görünüyordu. Çünkü, onları hiçbir zaman birarada görmemişlerdi. Çok nadiren buluşurlardı. Sık sık birarada görülmezlerdi ama, birbirlerini sevdiklerini herkes bilirdi.

Hareketten bir hafta önce Aleksandr, sevgilisiyle güneşli bir parkta, şimdi ismi «Konsata'nın Altın Parkı» olan parkta buluşmuştu. Rüzgar yaprakları uçuruyor, güneş ışınları patikanın kumları üzerinde dansediyordu. Kız susuyordu.

«Anlıyorsun değil mi, bir kozmonot için yapacak başka birşey yok... Gitmem gerek!» demişti Sneg. Gerektiğinde heyecanını belli etmemesi, sakin olması lazımdı.

Ayrılmadan önce, ihtiyar kozmonotun kendisine bıraktığı altın dalı sevgilisine vermişti.

Magellan gemisinde Sneg sık sık cebinden küçük bir stereofoto çıkartır, onu karşısına koyup hiçbir şey söylemeden bakıp dururdu. Magellan'ın uçuşa çıkışı, uzay hesabı ile tam yedinci yılını doldurmuştu. Birgün toplantı odasının kapısından kafasını uzatan George, Sneg'i gene resmi seyrederken yakalamıştı:

«Ben olsam, bu resmi bir kenara atar, onu ebediyen unuturdum,» demişti Sneg'e.

Aleksandr başını kaldırıp George'a baktığında yüzünde bir alay ve hayret ifadesi vardı.

«Yani sence herşey unutulabilir mi?» diye sormuştu. Sonra birkaç kalem darbesiyle önündeki kağıda, kızın fotoğrafına çok benzeyen bir resmini çiziktirmiş, George'a göstererek «unutmak elimde mi sanıyorsun?» diye bağırmıştı.

●

İşte, uzay uçuşu için bu kadar istekli ve hırslı olan Aleksandr Sneg, şimdi bu buzlu gezegen için mücadele ediyordu. Onun tahrip edilmesine karşı koyuyor, bağırıyordu:

«Kupkuru bir çöl! Bodur çalılar! Eğer buzlar ortadan kaldırılırsa, işte Sarı Gül böyle cansız bir gezegen olacak! Ölü topraklar, ölü kayalıklar...»

Buna nihayet Thael karşı çıktı:

«İnsanoğlu herşeyi yapmaya muktedirdir. Yapabileceği herşeyi yapar.»

«Ama bundan başka şeyler de var,» diye devam etti Sneg. «Dünya insanlarını bu güzellikten yoksun bırakmaya hakkımız yok. Anlamıyor musunuz?»

Çiziktirdiği resimleri masanın üzerine fırlattı. Bazıları yere döküldü. Bunlar, daha önce büyük bir hayranlıkla seyrettikleri, fakat şimdi buzlarından başka birşeyini görmez oldukları Sarı Gül'ün renkli resimleriydi. Siyah-turuncu grup resimleri, üzerlerinde sis dumanları yükselen derin mavi derecikler, buz kırıkları üzerinde kıpırdaşan altın sarısı kıvılcımlar ve yeşil bulut kümeleriyle sapsarı bir gök...

Bir sessizlik oldu. Sneg'e cevap vermek bu kez Kar'a düştü:

«Hepsi güzel ama, sırf güzellik uğruna soğuk ve ölüm sineye çekilir mi? Ölü bir buz kitlesinin yararı ne?»

«Ölü değil,» diye başını sallayarak itiraz etti Sneg. «Onun da kendi hayatı var. Fırtınalar, akarsular, çalılıklar... Herşey yavaş yavaş uyanıyor.

Acele etmemek gerek. Aksi halde yıldızı çöle döndürürüz.»

«Çöl möl olmaz. Aksine tıpkı dünyadaki gibi engin mavi bir okyanus meydana gelir. Gezegenin üzerinde okyanus yaratacak kadar buz var. Bir düşün Aleksandr! Buzlar eriyince çağlayacak şelaleleri düşün... Akarsuları, gökkuşaklarını düşün... Evet, şu anda gezegendeki tabiatın haşin görünüşü güzel. Ama hayat da olmalı. Zaten biz niçin buradayız? Insanoğluna yeni dünyalar aramıyor muyuz?»

Ve sonra Thael yumuşak bir sesle ilave etti:

«Kocaman bir okyanus olacak. Ve de yeşil ormanlarla kaplı adalar.»

«Peki ormanlar nereden gelecek? Bu kara çalılıklar ormana mı dönüşecek?»

«Ormanları da insanoğlu yetiştirecek.»

«Bu kayalıklar üstünde mi?»

Baştan beri sessiz duran George bu noktada lafa karışmak gereğini duydu:

«Yanılıyorsun Sneg. Antarktika'yı hatırla.»

Sneg cevap vermeye niyetleniyordu ki, sonra birden yenik düştüğünü hissetti ve:

«Pekala, pekala. Artık tartışmayı kesiyorum,» dedi.

«Hesaplara yardım edecek misin?»

«Her türlü işe varım, ama benden hesap istemeyin. Matematikten nefret ederim!»

●

Çalışmalar çok uzun sürdü. Robotlar ve basınçla çalışan otomatik ölçücüler kullanıyorlardı. Nihayet dört roketi, gezegenin etrafında yörüngeye sokacak bir manyetik regülatör şebekesi meydana getirdiler. Roketlerde otomatik pilot kullanamıyorlardı. Kar ve Larsen roketlerin kabinlerine girerek iki defa uçuş denemesi yaptılar ve cankurtaran elbiseleriyle son anda roketten ayrılmanın imkanlarını araştırdılar. Nihayet RE-202 yıldız yakıtı ile beslenen dört roket uçuşa hazır hale getirildi.

Eski tartışmalardan eser kalmamıştı. Aleksandr, büyük bir hırsla çalışmış, hatta suni güneşlerden birisiyle ilgili hesapları da bizzat yapmıştı. Genel hesapları ve kontrolü yapan Kar'ın dışında hepsinin ayrı bir güneşi vardı.

Çalışmaların tamamlandığı son gün Magellan'ın mürettebatı kontrol istasyonunun bulunduğu boğazda toplandı.

«Haydi... Ilkbaharı yaratalım,» diye Kar ciddi bir sesle konuştu.

Thael de «haydi ileri,» diye ekledi.

«Tamam mı?»

«Tamam. Haydi ileri!»

Alarm verildi. Üç ekran kör edici bir ışıkla aydınlandı. Sonra bu ekranlarda üç güneşin ışınıyla aydınlanan buz kitleleri ve dağlar belirdi. Fakat dördüncü ekran hâlâ ışıksız, donuk ve hareketsizdi.

«Benimki bu,» diye haykırdı Sneg.

Evet dördüncü güneş tutuşmamıştı.

Hiç kimse ne olup bittiğini ilk anda anlayamamıştı. Manyetik regülatörler sisteminde bir hata olabilirdi. Belki de bir kum tanesinden daha küçük bir meteoritin (*) çarpmasıyla bir arıza olmuş ve güneş ateşlenememişti.

«Ne oldu? Sarı Gül'de de Antarktika kıtası gibi bir buz kıtası olacak. Eh fena da olmaz, Adı da 'Sneg Kar Platosu' olur,» diye bağırdı Larsen. Aslında kötü bir niyeti de yoktu. Alay etmek için değil, tamamen iyi niyetle söylemişti.

«Hakikaten şahane birşey olur,» diye Aleksandr kuru bir sesle tamamladı.

Sonra uzun bir sessizlik oldu. Sneg'in yan-

(*) Meteoroit: Göktaşı.

lış bir hesap yapmış olabileceğini kimse düşünmek istemiyordu. Ama Sneg, hatanın kendisinde olduğunu biliyordu. Yoksa neden onun güneşi de yanmasındı? Magellan'a dönmüşlerdi.

«Rokete atlayıp, bir jet püskürteciyle regülatörler sistemini nötralize edeceğim,» diye kararlı bir şekilde konuştu Sneg.

«Yarın bunun mümkün olacağını ispatlayacağım. Regülatörlerin kontrol sistemine müdahale edip, dördüncü güneş tutuşmak üzereyken kaçacağım.»

Larsen, elektronik beynin kontrol tablosunda oturuyor. Sneg de ona bu yeni problemin verilerini dikte ediyordu. Hesapları bitirdikleri zaman sevinçle haykırdı:

«Görüyorsunuz ki, işi yapmak nazari olarak mümkün.»

«Evet, nazari olarak mümkün,» diye mırıldandı Larsen. «Ama deli olma. Bu işin içinde yanıp yokolmak da var.»

«Haydi yatalım artık, Sneg,» dedi George.

«Evet yatalım,» diye tekrarladı Sneg.

George, gergin havayı yatıştırmak için umut verici birşeyler söylemek gereğini duydu:

«Hiç de fena değil aslında... Üç güneşle de bu iş idare eder.«

Ama herkes biliyordu ki, aslında çok fenaydı, hem de çok, çok fena...

Yakıtlarının üçte ikisini kullanıp bitirmişlerdi. Sadece dünyaya 250 yılda dönmelerini sağlayabilecek kadar yakıtları kalmıştı. Eğer bu işi tam başarıyla bitirmeden dünyaya dönerlerse, çok geçmeden arkada bıraktıkları karlı gezegen yeniden buzlarla kaplanacak ve ileride insanoğlu tekrar bu gezegene geldiğinde buzları bir daha eritmek zorunda kalacaktı. Bunun için yeni güneşler yaratmak gerekecekti. Oysa herşeyi halledip, hemen hemen sonuna yaklaşmışlardı. Eğer bu hata olmasaydı Magellan'ın mürettebatı dünyaya büyük bir müjdeyle dönecek, insanoğlunun yaşayabileceği yeni bir gezegen hazırladıklarını bildirecekti. Insanoğlunun daha birçok gezegenlere ihtiyacı vardı. Uçsuz bucaksız uzayda yeni ileri karakollara, yeni sıçrama tahtalarına, daha uzak mesafelere, daha büyük hamlelere...

Geceyarısı hepsi birden bir alarm sesiyle yataklarından fırladılar. Hoparlörde Aleksandr Sneg'in sesi duyuluyordu:

«Roketteyim. Sakın kızmayın bana. Kafama koydum, yapacağım bunu!»

«Sneg!» diye haykırdı George. «Yalvarırım yapma! Yerin dibine batsın gezegen. Dünyayı düşün!»

«Birşey olmaz bana!»

«Yine kafa tutmaya başladın.»

«Hayır.»

«Sneg! Geri dön, emrediyorum!» diye bağırdı Kar.

«Kızma be Kar... Alt tarafı ben de kaptanım.»

«Ama gezegenin buzlar altında kalmasını isteyen sen değil miydin?» diye sızlanarak sordu Larsen.

Sneg'den sadece bir kahkaha sesi geldi. Gülüyordu.

«Ne yapayım, Kar'ın hatası... Okyanusu, çağlayanları ve adaları öyle güzel tasvir etti ki. Ne de olsa ben sanatçıyım. Bütün bunların resmini yapmak için can atıyorum.»

Kar adeta söylediğine, söyleyeceğine pişman olmuştu.

«Videofonun düğmesini çevir,» dedi Thael.

Sneg düğmeyi çevirdi. Videofon ekranında

birden Sneg'in yüzü belirdi. Kontrol cihazlarıyla uğraşırken ıslık çalarak, sakin görünmeye çalışıyordu.

George yine yalvaran bir sesle:

«Ne olur dikkatli ol,» diye bağırdı.

Sneg kafasını salladı, hâlâ ıslık çalıyordu.

«Tam dünyaya dönecekken yapılacak iş mi bu?» diye sızlanarak konuştu Kar. «Ya güneş enerjisi seni yakarsa?»

«Yakarsa ne olacak! Bu iş de bitmiş olur.»

Birdenbire duyulan motorların gürültüsü konuşmayı kesti. Videofonun ekranı birdenbire karıştı. Arada Aleksandr'ın kasılmış ve çarpılmış suratı göründü ve roket korkunç bir hızla ileri atıldı. Öyle bir süratti ki bu, Aleksandr'ın roketi son anda başka yöne yöneltmesi mümkün değildi. Hepsi, suratlarında bir dehşet ifadesi, soluksuz bekliyorlardı. Birdenbire korkunç bir alev parladı. Ve aynı anda videofonun ekranı beyaza kesti. Dördüncü güneş de nihayet tutuşmuştu. Ama...

●

«Peki nasıl kaçabildin?» diye sordum Aleksandr'a.

Hüzünlü bir ifadeyle baktı bana.

«İşte mesele de burada ya. Benim adım George Rogov. Sneg kurtulamadı. Dünyaya yaklaşırken gözlem pilotlarından bu çocuğun Aleksandr'ı beklediğini öğrenince allak bullak olmuştuk. Öyle ya, yeryüzünde küçük bir dost, büyük bir sabırsızlıkla ağabeyini bekliyordu. Belki sizler bunu hissedemezsiniz. Fakat bizler gibi yıllarca dünyaya ve dünyanın insanlarına özlem duyarak yaşamış olanlar için bu ne demektir, bilir misiniz? Hele, dünyaya dönüşünüzde, bildik tanıdık tek simayla karşılaşamayacağınızı da biliyorsanız! Tam üçyüz yıl! O zamanki isimleri bile hatırlayamazsınız. İşte böyle bir ortamda bir kardeş çıkıyor. Çocuğu, onun kendisine yakın birini özlemesini gayet iyi anlıyorduk. Ama gerçeği nasıl söyleyecektik. İmkansızdı bu!»

«Thael bu konuda hepimizden daha atik davrandı. Dünyaya gönderdiğimiz mesaj, tam bir hafta kazanmamızı sağlayacaktı.

«Ama Larsen'in aklına bir nokta takılmıştı: 'Bununla iş bitmiyor. Daha sonra oğlana ne diyeceğiz?' diye sordu.

«Ben çocuğun ismini sordum. Kar dünya ile temas ederek öğrenmişti, açıkladı. İsmi söy-

lerken bana tuhaf bir şekilde baktı, fakat tek kelime eklemedi.

«İniş roketlerimiz tam dünyaya iniş yapacağı sırada enerji yetersizliğinden stop ettiği için, cankurtaran elbiselerimizle yeryüzüne atladık. Ortalık zifiri karanlıktı. Şafağın ilk mavilikleri yeni yeni belirmeye başlamıştı. Herşeyi bütün ayrıntılarıyla hatırlayamıyorum. Nefis bir toprak ve ıslak yaprak kokusu vardı. Thael kara suratını bir huş ağacına dayamıştı, yarı karanlıkta suratı pırıl pırıl parlıyordu. Larsen kendisini yere atmış, 'Hey, bakın! Çimen, ot!' diye bağırıyordu.

«Bense gözlerimi gözyüzüne dikmiştim. Birdenbire şafağın parlak sarısı belirmeye başladı, gökyüzü mavileşti... Gök şarkı söylüyormuş gibiydi. Sanki milyonlarca enstrümanla çalınan bir müzikti bu. Tam tepemde ağır ağır ilerleyen gül biçimi bir bulut kor gibi yanmaya başladı. Sonra bütün varlığımı bir korku sardı. Sakın bunlar, Karlı Gezegen'deyken sık sık gördüğümüz aldatıcı rüyalardan biri olmasındı. Bu ihtimal, bir elektrik şoku gibi sarstığı için, kendimi çimenlerin üzerine atarak gözlerimi yum-

dum. Bir çalıyı kökünden kavradım. Sert ve kuruydu.

«Birkaç saniye sonra çalıyı bıraktım ve gözlerimi açtım. Mavi gök yine şarkı söylüyordu. Ve bu sesler arasında Larsen'in çığlıklarını seçebiliyordum. 'Bakın! Bakın! Yapraklar!'

«Sonra güneş yükseldi.

«Hiç çimenlerin üzerinden güneşin yükselişini seyrettiniz mi? Çimenlerin üzerine uzanarak seyretmelisiniz onu, Çimenler, üzerlerinde binlerce yıldızın yükseldiği inanılmaz güzellikte bir ormanı andırır. Çiğ taneleri renkli kıvılcımlar gibi pırıldar.»

●

Naal da, çimenlerin arasından güneşi seyrediyordu. Herşeyi gayet iyi hatırlayabiliyordu. Hatta, bir kenarda parçalanmış «arı» uçağını da, hiçbir heyecan ve ürperti duymadan gözucuyla seyredebiliyordu. Herşey gece yarısı karmakarışık bir rüya gibi geçmişti. Inanılmaz bir rüya!

Güneş, çimenliğin ucundaki yaprakların üzerine yükseldiği zaman Naal yerinden fırladı. Başı bir parça dönüyor, incinmiş omuzu sızlıyordu. Ama yine de şanslı olmalıydı. Uçak ağaçlara

çarpıp parçalanırken, anti-şok tertibatı kendisini yumuşak çimenlerin üzerine fırlatmış, düşer düşmez de uykuya dalmıştı.

Etrafına yavaş yavaş göz attı. Nasıl olsa acelesi yoktu. Orman yüzlerce millik mesafeyi kaplıyordu. Hafif rüzgarda ağaçların yaprakları titreşiyordu.

Tam bu anda arkasından hayret ve sevinç dolu bir çığlık işitti:

«Bakın! Bakın!.. Nihayet bir insan!»

Naal birden arkasına döndü ve gördüğü manzara karşısında adeta taş kesildi; mavi uzay elbiseli adamlar vardı orada.

Kalbi güm güm vurarak haykırdı: «Magellan'dan mısınız?»

«Naal!» diye tek kelimeyle cevap verdi esmer, sarı saçlı bir kozmonot.

●

«Ben onu diğerlerinden daha sonra farkettim» dedi George. «Ama çok acaip, sanki onu bir yerlerden tanıyormuşum gibi geldi birdenbire. Belki de çocukluk günlerimdeki kendi halimi ansımıştım. Evet orada, gömleğinin omuz kısmı yırtılmış, yanaklarına kuru otlar yapışmış, dizi yaralanmış, sarı saçlı bir çocuk bize doğru çıl-

gınca koşuyordu. Sonra kocaman kocaman açılmış mavi gözleriyle bana baktı. Anlaşılan ona artık kendi ismiyle seslenmem gerekiyordu.

«Birdenbire Kar beni omuzlarımdan iterek, 'Haydi Aleksandr, kardeşini kucakla!' diye bağırdı.

«Belki de çok bencil davranmıştım. Fakat o anda Naal'ın benim gerçek kardeşim olmadığını unutuvermiştim. Yeryüzünde, size yakın biri tarafından karşılanmanın ne demek olduğunu anlamalısınız. Üstelik, hiç de beklemediğiniz bir anda! Fakat zamanla şu soru beynimi bir kurt gibi kemirmeye başladı: Acaba, buna hakkım var mıydı?»

George'un ne demek istediğini birden kavrayamamıştım. Izah etti:

«Evet, Sneg sonunda güneşi ateşlemeye muvaffak olmuş, böylece karlı gezegenin bütün buzlarını eritebilmişti. Şimdi Sarı Gül, okyanuslar ve bu okyanusların üzerinde şirin adacıklarla kaplıdır. Naal'ı böyle bir ağabeye sahip olmak şerefinden yoksun bırakmaya hakkım var mı?»

«Ölmüş bir insanı mı?»

«Ölmüş bile olsa...»

«George,» dedim, «bu konuda bir yargıya

varmak gerçekten çok zor. Belki de Aleksandr'ın hayatını tehlikeye atmasının başka nedenleri vardı. Belki geri dönmek istemiyordu... O kız...»

George'un dudaklarında bir gülümseme belirdi. Herhalde çok budalaca bir soru sorduğum kanısındaydı.

«Hayır, dönmek istiyordu. Çünkü dünyayı çılgınca seviyordu. Dünyaya dönmeyi kim istemez ki.»

Bir saniye sessizlik oldu.

«Eski bir şarkıyı sık sık ıslıkla çalmadan edemezdi,» diye devam etti George birdenbire. «Ama tamamını bilmiyorum, sadece birkaç kelimesini:

«Uzayın erişilmez karanlığında
«Minicik bir nokta da olsa,
«Dünyada yaşamak gibisi yoktur.

«Çocuğu hayal kırıklığına uğratmamak, bir ağabeyden yoksun bırakmamak istedim. Ama bu kez Aleksandr'ın o inanılmaz yiğitliğini gölgeledim. Bu yüzden dördüncü güneşin nasıl tutuşturulduğunu hiç kimse bilemeyecek.»

«Sen de kendi isminden oldun değil mi? Şimdi herkes, George Rogov'un bu uzay seferinde kazaya uğradığını sanıyor.»

«Benim ismimin değeri yok.»

«Mademki istedin, sana bir tavsiyede bulunacağım. Bırak herşeyi olduğu gibi kalsın. Önemli olan dördüncü güneşin sönmemesi değil mi? Dördüncü güneş de tutuştuktan sonra, Naal'ı da düşünmek gerek.»

«Tabii hiç aklımdan çıkmıyor Naal. Ama Sneg'e yaptığımız haksızlık ne olacak?»

«Üzülme, birgün bütün insanlık nasıl olsa gerçeği öğrenir. Sen o şarkının sadece üç mısraını hatırlıyorsun. Ben daha fazlasını. Unutma ki ben bir tarihçiyim. Bu Venüs fatihlerinin şarkısıdır. Son kıtası da şöyledir:

«Bizim yolumuzu izleyenler, unutmayın:
«Eğer yeni yıldızlar yaratmışsak,
«Ne şöhret, ne de şan için yaptık bunu
«Yaptığımız herşey, sadece insanlık içindi.»

«Ya Aleksandr'ın anısı! Onun erişilmez yiğitliğinin anısı! O, yaşayanlar için olağanüstü bir örnek olabilirdi. Belki de birgün Naal da onu örnek alarak kendi güneşini tutuşturabilirdi.»

George'a baktım. Itirazımı bekliyordu sanki. Çünkü onu Naal'dan kopartmayacak, sonra-

dan kazandığı bu kardeşten yoksun etmeyecek tek şey, bu gerçeğin açıklanmamasıydı.

«Belki haklısın,» dedim. «Fakat, hangi gezegende güneşini tutuşturacak Naal. Herşeyden önce ona bir uzay kaşifi olmayı öğretmelisin, yani önce herhangi bir gezegene gidebilecek duruma ulaşmalı. Bu senin ağabeylik görevin. Sen yolunu göster, o da kendi güneşini tutuşturur.»

Güneş batalı epey olmuştu. Enerji merkezinin kemerlerinden kopan yarımay, şimdi suların üzerine yatmıştı.

Taşlarda yankılanan ayak sesleriyle konuşmamız kesildi. Aslında konuşacak, tartışacak fazla birşey de kalmamıştı. Başlarıyla veda işareti yapıp benden ayrıldılar. Arkalarından baktım, kozmonot, kardeşinin küçük elini sıkıca kavramıştı.

●

Önümde bir not defterinden kopartılmış kağıt parçasının üzerinde hiç kimsenin tarihini bilmediği bir altın dal duruyordu. Ayrılmadan önce Naal vermişti onu bana.

Yakında bizler de uzayın sonsuzluğuna atılacaktık. Leda'ya. Valantin Amber'in esrarı henüz

çözülememiş yıldızına bir arkeologlar heyeti gönderiliyordu. Herhalde gidip gelmemiz uzun, çok uzun zaman alacaktı.

Belki de 80 yıl sonra bizi de yeryüzünde karşılayanlar olacaktı. Kimbilir, belki yaşlı biri, belki de yine bir çocuk... Ve belki de o çocuk, arkadaşlarına «AĞABEYIMI KARŞILAMAYA GIDIYORUM» diye iftiharla benden sözedecekti.

V. KRAPIVIN

İÇİNDEKİLER

Yarının Büyüklerine	ANT YAYINLARI	5
İlk Karşılaşma	MURRAY LEINSTER	7
Kayıp Robot	ISAAC ASİMOV	34
Meteor	JOHN WYNHDAM	61
Ölü Gezegen	EDMOND HAMILTON	84
370 Yıllık İnsan	J. T. McINTOSH	101
Grenville'in Gezegeni	MICHAEL SHAARA	133
Anahtar Deliği	MURRAY LEINSTER	151
Uzayda Bir Yılbaşı	JOHN CHRISTOPHER	173
Dördüncü Güneş	VLADISLAV KRAPIVIN	187

ant

yarının büyükleri için

Uzay gezileri ve uzayın fethi ile ilgili olarak özellikle Türkiye'de bugüne kadar çevrilip yayınlanan "Science fiction" (hayal-bilim) kitapların hemen hepsi, genç beyinleri insalcıl amaçların dışında şartlandırıcı ve yapıcı olmaktan çok yıkıcı niteliktedir. ANT YAYINLARI, elinizdeki DÖRDÜNCÜ GÜNEŞ ile, yarının büyüklerine ilk defa bambaşka bir anlayış ve ruhla yazılmış, eğitici ve yapıcı nitelikteki uzay hikayelerinden bir demet sunmaktadır. DÖRDÜNCÜ GÜNEŞ, sadece yarının büyükleri için değil, aynı zamanda bugünün büyükleri için de öğretici, yarınlara bakış açısını genişletici, insan sevgisini diğer gezegenlerin acayip görünen yaratıklarına dahi yönelecek kadar derinleştirici bir nitelik taşımaktadır.

10 LİRA

HİKAYELER

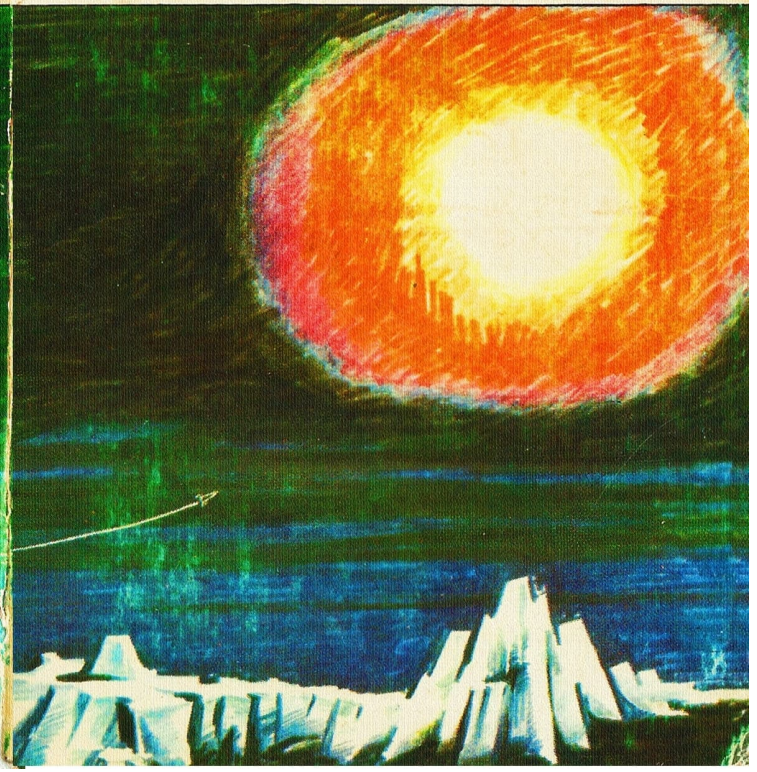
DÖRDÜNCÜ GÜNEŞ

ANT

dördüncü güneş

Uzay Hikayeleri

ant

ant

yarının
büyükleri
için

Uzay gezileri ve uzayın fethi ile ilgili olarak özellikle Türkiye'de bugüne kadar çevrilip yayınlanan "Science fiction" (hayal-bilim) kitapların hemen hepsi, genç beyinleri insalcıl amaçların dışında şartlandırıcı ve yapıcı olmaktan çok yıkıcı niteliktedir. ANT YAYINLARI, elinizdeki DÖRDÜNCÜ GÜNEŞ ile, yarının büyüklerine ilk defa bambaşka bir anlayış ve ruhta yazılmış, eğitici ve yapıcı nitelikteki uzay hikayelerinden bir demet sunmaktadır. DÖRDÜNCÜ GÜNEŞ, sadece yarının büyükleri için değil, aynı zamanda bugünün büyükleri için de öğretici, yarınlara bakış açısını genişletici, insan sevgisini diğer gezegenlerin acayip görünen yaratıklarına dahi yönelecek kadar derinleştirici bir nitelik taşımaktadır.

10 LİRA